

ศิลปินจะมีส่วนร่วมกันสร้างสรรค์สังคมได้อย่างไร จากหัวใจของศิลปินทุกระดับและทุกสาขา ๔ ภูมิภาค

เลขมาตรฐานสากลประจำหนังสือ ๙๗๙-๖๑๖-๒๓๕-๐๖๕-๘

พิมพ์ครั้งแรก ธันวาคม ๒๕๕๔

บรรณาธิการ	เนาวรัตน์ พงษ์ไพบูลย์ ชัยภร บางคมบาง สถาพร ศรีสังข์ दनัย หวังบุญชัย	นพ.วิชัย โชควิวัฒน์ อานันท์ หาญพานิชย์พันธ์ วินัย ปราบริปู
บรรณาธิการศิลปกรรม และออกแบบปก	วัฒนสินธุ์ สุวรัตนานนท์	ชัชชนันท์ ฉัพพรรณรังสี
ถ่ายภาพ	ฤทัยรัตน์ ไกรรอด	
พิสูจน์อักษรและเรียงพิมพ์	กาญจนาถ อุดมสุข ศदानันท์ แคนยุกต์	สุภาพร อินทรพานิช กฤติยา สมันตรีฐ์
ประสานงานผลิต	กาญจนาถ อุดมสุข	
จัดทำโดย	คณะกรรมการเครือข่ายศิลปินเพื่อการปฏิรูป หน่วยเลขานุการ : แผนงานสื่อศิลปวัฒนธรรมสร้างเสริมสุขภาพ สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.) ๑๒๘/๔๐๙ ชั้น ๓๗ อาคารพญาไทพลาซ่า ถนนพญาไท แขวงพญาไท เขตราชเทวี กรุงเทพฯ ๑๐๔๐๐ โทรศัพท์ ๐๒-๖๑๒-๖๙๕๖-๗ http:// www.artculture4health.com	
สนับสนุนโดย	สำนักงานปฏิรูป คณะกรรมการสมัชชาปฏิรูป (คสป.) ๑๒๖/๑๔๖ ชั้น ๔ อาคาร ๑๐ สถาบันบาราศนราดรุร ช.ติวานนท์ ๑๔ ต.ตลาดขวัญ อ.เมือง จ.นนทบุรี ๑๑๐๐๐ http:// www.reform.or.th	
จัดพิมพ์โดย	ห้างหุ้นส่วนจำกัด ชฎาการพิมพ์ ๖๑/๗๗-๗๙ หมู่ ๑ ถนนพระราม ๒ แขวงท่าข้าม เขตบางขุนเทียน กรุงเทพฯ ๑๐๑๕๐ โทรศัพท์ ๐๒-๘๖๗-๒๙๙๐-๑	

มูลนิธิประเทศไทย

๑ ภารกิจไทย ๑

๑ พื้นฐานบ้านเรา คือชาวบ้าน
 ทำงานไร่นามาก่อนเก่า
 เป็นปู่ เป็นย่า ตายายเรา
 ปศุศกเหี้ย (เพลงข่าน) เป็นบ้านเมือง
 เป็นเมือง เรืองรุ่ง เป็นกรุงไทย
 ลุกไทย หลานไทย ได้ฟูเฟื่อง
 หน้าใจไมตรี มีหนองเมือง
 จากเมืองมรพกาล ถึงวันนี้
 คือวัฒนธรรม ประจำชาติ
 เอกราช เอกลักษณ์ เอกศักดิ์ศรี
 เป็นถิ่นของ สองความงามและความดี
 เป็นใจมลายช่วยสู้ วิถีชน *off on*

เนาวรัตน์ พงษ์ไพบูลย์

(อ.เนาวรัตน์ พงษ์ไพบูลย์)

ประธานคณะกรรมการเครือข่ายศิลปินเพื่อการปฏิรูป

วิถีทัศน์วัฒนธรรม

เนาวรัตน์ พงษ์ไพบูลย์

วิถีชีวิตที่มนุษย์ดำรงอยู่นี้คือวัฒนธรรม

นี่เป็นความหมายโดยรวม จะเข้าใจให้ละเอียดลงไปต้องจำแนก
ศัพท์ ดังนี้

วัฒนธรรม หมายถึง กอแกย

ธรรม หมายถึง สิ่ง

วัฒนธรรมจึงหมายถึงสิ่งที่กอแกยขึ้น

ในที่นี้กำหนดจำเพาะสิ่งที่ “คน” ทำให้กอแกยขึ้นเท่านั้น ทารวม
ถึงธรรมชาติไม่

สิ่งที่คนทำให้กอแกยนั้น

ถ้ามันงอกงาม ก็เป็นอารยธรรม

ถ้าไม่งอกงาม ก็เป็นทายนธรรม

วัฒนธรรมจึงกลางๆ ไม่ดี ไม่งามก็ได้ แต่เรามักใช้ในทางดี
ดังนั้น งานวัฒนธรรมทั้งหลาย เรามุ่งหมายไปในส่วนที่ดี ที่เป็นคุณธรรม
เป็นสำคัญ

จำเพาะศิลปวัฒนธรรม ที่เน้นความเชี่ยวชาญชัดเจนในการทำ
สิ่งต่างๆ ของคนที่เรียกว่าวัฒนธรรม ให้มีประสิทธิภาพสูงสุด จะเรียก
ว่า งานศิลปวัฒนธรรมคือความชัดเจนในการทำงานของมนุษย์ก็ได้

คนปรุงอาหารคล่องแคล่วชนิด “ใส่ใจใส่งาน” จนได้ “รสแท้ รสแม่ทำ” ก็เป็น “ศิลปะ” อย่างหนึ่ง ในด้านฝีมือแล้ว ไม่ต่างกับ คนเขียนรูปจิตรกรรมสักเท่าใดทีเดียว

จะเข้าใจศิลปวัฒนธรรมให้กว้างออกไป ต้องเข้าใจโครงสร้าง ของสังคมด้วย ศิลปวัฒนธรรมเป็นผลผลิตของสังคม

เปรียบเทียบเป็นต้นไม้ สามส่วนสำคัญ คือ ลำต้นก็คือสังคม รากฐานคือเศรษฐกิจ เรือนยอดคือกิจการไปนั้นคือการเมือง สามส่วน สำคัญนี้สัมพันธ์กันอยู่ ชนิดไม่อาจมองแยกส่วนกันได้โดยเด็ดขาด

งานศิลปวัฒนธรรมก็เฉกเช่นกัน ย่อมขึ้นต่อสภาวะของเศรษฐกิจ สังคม การเมืองโดยตรง ฉะนั้นต้องเข้าใจให้ตรงกันถึง “แก่นแท้” อัน ดำรงอยู่ของสภาวะทั้งสาม คือ เศรษฐกิจ สังคม การเมือง ว่ามี “แก่นแท้” ที่ถูกต้องหรือไม่คือ

เศรษฐกิจ ต้องนำทุนมารับใช้สังคม ไม่ใช่ นำสังคมรับใช้ทุน

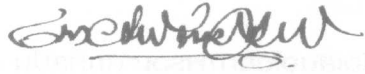
การเมือง ต้องเป็นระบบประชาธิปไตยมุ่งประโยชน์ประชาเป็นใหญ่ ไม่ใช่เผด็จการ

สังคม ต้องมีวัฒนธรรมตามครรลองของอารยะไม่ใช่หายนะ

สมาชิกเครือข่ายศิลปินเพื่อการปฏิรูปได้ร่วมกันทำความเข้าใจ และตระหนักต่อสิ่งที่กล่าวมานี้ รวมทั้งได้ดำเนินการอย่างมีขั้นตอน ดังได้ประมวลไว้ในหนังสือนี้

ขอให้เราได้หวังร่วมกันว่า พลังของศิลปะจะช่วยเยียวยา
ประสานสิ่งอันเป็นความจริง ความงาม ความดีของบ้านเมืองเราให้ดำรง
อยู่ใน “แก่นแท้” ที่ถูกต้องได้จริง

เพื่อสร้างสรรค์ “วิถีชีวิต” ให้มีค่าและงดงามสมศักดิ์ศรีความเป็น
มนุษย์

๒๐/๑๐/๕๔

สารบัญ

คำนิยาม	๕
มติศิลปินเพื่อการปฏิรูปงานสมัชชาปฏิรูประดับชาติ ครั้งที่ ๑	๑๑
ร่างมติเพื่อนำเสนอในที่ประชุมสมัชชาปฏิรูประดับชาติ ครั้งที่ ๑	๑๙

ข้อเสนอโดยภาพรวมจากศิลปิน ๔ ภูมิภาค

ภาคเหนือ	๕๑
สรุปข้อเสนอโดยภาพรวม	๕๒
ข้อเสนอการประชุมกลุ่มคีตศิลป์	๖๐
ข้อเสนอการประชุมกลุ่มทัศนศิลป์	๖๘
ข้อเสนอการประชุมกลุ่มวรรณศิลป์	๗๒
ข้อเสนอการประชุมกลุ่มสถาปนิก/ศิลปินนักร้องแบบตกแต่ง/ กลุ่มสถาปนิกเมือง/ถักทอ	๗๖

ภาคใต้	๗๙
สรุปข้อเสนอโดยภาพรวม	๘๐
ข้อเสนอการประชุมกลุ่มทัศนศิลป์	๘๘
ข้อเสนอการประชุมกลุ่มวรรณศิลป์	๙๔
ข้อเสนอการประชุมกลุ่มศิลปะการแสดง	๑๐๒

ภาคอีสาน

๑๐๕

สรุปข้อเสนอโดยภาพรวม

๑๐๖

ข้อเสนอการประชุมกลุ่มคีตศิลป์

๑๑๐

ข้อเสนอการประชุมกลุ่มทัศนศิลป์

๑๒๐

ข้อเสนอการประชุมกลุ่มวรรณศิลป์

๑๒๙

ข้อเสนอการประชุมกลุ่มศิลปะการแสดง

๑๓๒

ภาคกลาง

๑๔๕

สรุปข้อเสนอโดยภาพรวม

๑๔๖

ข้อเสนอการประชุมกลุ่มคีตศิลป์

๑๕๔

ข้อเสนอการประชุมกลุ่มทัศนศิลป์

๑๕๘

ข้อเสนอการประชุมกลุ่มวรรณศิลป์

๑๖๒

ข้อเสนอการประชุมกลุ่มศิลปะการแสดง

๑๖๘

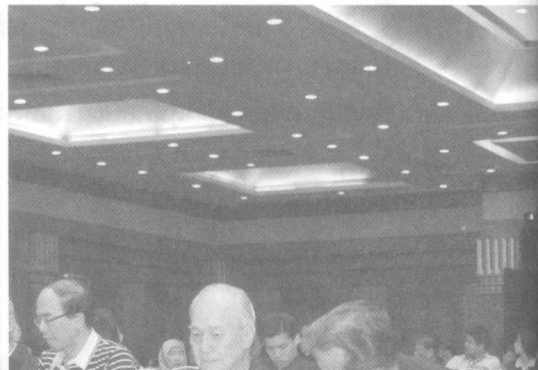
ภาคผนวก

๑๗๓

News Clipping

คำสั่งแต่งตั้ง

สมาชิชาปฏิรูประดับชาติ ครั้งที่ ๑

๒๖ มีนาคม ๒๕๕๔

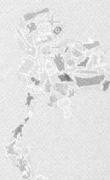
ศิลปวัฒนธรรมกับการสร้างสรรค์และเยียวยาสังคม

สมาชิชาปฏิรูประดับชาติครั้งที่หนึ่ง

ได้พิจารณาเรื่องศิลปวัฒนธรรมกับการสร้างสรรค์และเยียวยา
สังคม

ตระหนักว่า วัฒนธรรมคือวิถีชีวิต และวิถีชีวิตนั่นเองคือเนื้อดิน
ให้กำเนิดเรื่องราวอันนิยามว่า “ศิลปะ” ด้วยเหตุนี้ “ศิลปะ” และ
“วัฒนธรรม” จึงมีอาจแยกออกจากกัน

ในสังคมยุคโลกาภิวัตน์ ศิลปะยังมีบทบาทต่อวัฒนธรรม มี
อิทธิพลต่อความคิด ทั้งด้านเศรษฐกิจ และสังคม โดยผ่านกระบวนการ
ผลิตแบบอุตสาหกรรมทางวัฒนธรรม หากสังคมไทยรู้ไม่เท่าทัน ขาด
ภูมิคุ้มกัน ไม่เห็นคุณค่าเชิงอัตลักษณ์ทางวัฒนธรรม ขาดกระบวนการ
วางรากฐานเชิงระบบ การพัฒนาสังคมไทยไปสู่ความยั่งยืนก็อาจเกิด
ขึ้นได้

สังคมไทยกำลังอยู่ในภาวะวิกฤต ทั้งความเหลื่อมล้ำในสังคม เกิดความไม่เป็นธรรม การขาดความสามัคคีและขาดความสำนึกในการ ร่วมกันพัฒนาสังคม ส่งผลให้การพัฒนาประเทศไร้ทิศทางและไม่มี ประสิทธิภาพ สาเหตุส่วนหนึ่งเกิดมาจากพื้นฐานการศึกษาของไทย ที่หลีกเลี่ยงจากศิลปวัฒนธรรมอันเป็นรากฐานดั้งเดิม และทิศทางการ พัฒนาประเทศที่ไม่ได้มุ่งเน้นการส่งเสริมผ่านศิลปวัฒนธรรม

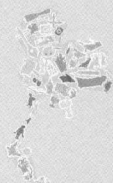
ชื่นชมว่า ศิลปะมีพลัง สามารถกล่อมเกลาจิตใจของผู้คนใน สังคมให้อ่อนโยน และพร้อมจะเข้าใจ โลกและชีวิต อันจะนำไปสู่ สุนทรียสังคม หน้าที่ของศิลปินและศิลปะคือ การสร้างสรรค์สังคมและ การให้ความบันเทิง อันเป็นหนทางหนึ่งในการสร้างสุนทรียะ และช่วย เยียวยาวิกฤตการณ์สังคมซึ่งเป็นบทบาทที่สืบเนื่องมาแต่อดีตแล้ว การ พัฒนาทั้งศิลปินผู้สร้างและประชาชนผู้เสพไปพร้อมกันจึงเป็นเรื่อง สำคัญอย่างยิ่ง

รับทราบว่า แม้จะมีหน่วยราชการ อาทิ กระทรวงวัฒนธรรม เป็นองค์กรดูแลด้านศิลปวัฒนธรรมอยู่แล้ว แต่เนื่องจากต้องดูแล รับผิดชอบทั้งระบบ และล่าช้าด้วยกระบวนการและขั้นตอนของทาง ราชการ ตลอดจนวิธีคิดและวิธีมองปัญหาที่แตกต่างกันออกไป องค์กร หน่วยงานหรือศูนย์ศิลปะใหญ่ๆน้อยๆทั้งหลาย ที่จัดตั้งขึ้นโดยบริษัท เอกชน หรือชุมชน หรือประชาชน ซึ่งมีความเป็นอิสระและมีความ คล่องตัวสูง จึงมักเป็นฝ่ายขับเคลื่อนผลักดันงานศิลปวัฒนธรรมออก

ไปเอง ตามวาระโอกาสเท่าที่จะสามารถทำได้ แต่ก็กำลังทุน และพื้นที่
ไม่เพียงพอที่จะขับเคลื่อนให้เกิดเป็นภาพรวมทั้งหมดได้ เพราะมีทั้งที่รู้
และไม่รู้ ไม่มีสายสัมพันธ์ซึ่งกันและกัน รวมทั้งศิลปะแต่ละแขนงก็ขาด
การปฏิสัมพันธ์กัน ทำให้ศิลปินในปัจจุบันต่างคนต่างสร้างต่างองค์กร
ต่างเดิน ยังไม่สามารถทำให้ศิลปะในภาพรวมมีพลังต่อการสร้างสรรค์
และเยียวยาสังคมได้

มีความกังวลว่า ปัญหาอาจยิ่งทับซ้อนในแง่มุมของการครอบงำ
ทางศิลปะ เพราะองค์กรศิลปวัฒนธรรมอิสระที่มีพลังมากกว่า ใหญ่กว่า
และที่อยู่ในส่วนกลาง จะขับเคลื่อนและผลักดันงานศิลปวัฒนธรรม
ในสายทางและรูปแบบของตนเองออกไปได้มากกว่า จนกลายเป็น
กระแสหลักครอบงำศิลปวัฒนธรรมชุมชน หรือหน่วยย่อยได้และยังถูก
ครอบงำโดยวัฒนธรรมต่างชาติ เพราะขาดการรู้จัก รู้ลึกในภูมิปัญญา
และ รากเหง้า หรือ “ภูมิบ้าน ภูมิเมือง” ของตนเองตลอดจนขาดไว้
พื้นที่และเวทีที่จะแสดงออกซึ่งงานศิลปะชุมชน

ตระหนักว่า ถึงเวลาแล้วที่ศิลปินในแต่ละสาขา แต่ละพื้นที่ ควร
จะมีส่วนร่วมในการสร้างสรรค์สังคม โดยใช้ศิลปะทุกสาขา (ร่วมสมัย
และพื้นบ้าน) พัฒนาเยียวยาผู้คนและสังคมรวมทั้งจะต้องรวมตัวกัน
เพื่อความร่วมมือระหว่างผู้สร้างงานศิลปะที่มีความแตกต่างกัน ทั้งต่าง
สาขา ต่างที่ ต่างทิศทาง ต่างรูปแบบ โดยยังสามารถคงความเป็น
เอกลักษณ์และความเป็นอิสระของตนเองไว้ได้ด้วย รวมทั้งใช้ศิลปะ

เป็นสื่อในการให้การศึกษาและสร้างสรรค์จิตใจของผู้คนในสังคม และ
เลิกการใช้ศิลปวัฒนธรรมในเชิงล้อเลียนกลุ่มเปราะบาง

จึงมีมติ ดังต่อไปนี้

**๑. การใช้พลังของศิลปวัฒนธรรม ในการเยียวยาและพัฒนา
สังคม**

๑.๑ ขอให้คณะกรรมการการสมัชชาปฏิรูปเสนอต่อคณะรัฐมนตรี
กำหนดให้กระทรวงและหน่วยงานของรัฐทุกแห่ง กำหนด
แผนและดำเนินการตามแผนการใช้พลังของศิลปวัฒนธรรม
ทุกสาขา (ร่วมสมัยและพื้นบ้าน) วรรณศิลป์ ทัศนศิลป์
คีตศิลป์ และศิลปะการแสดง เพื่อเสริมการทำงานใน
ภารกิจหลักเพื่อส่งเสริม เยียวยาและกล่อมเกลาจิตใจ
ผู้คนในสังคม มอบหมายให้กระทรวงวัฒนธรรม กำกับ
ดูแลงานศิลปวัฒนธรรมที่ออกสื่อ เพื่อให้เด็กและ
เยาวชนเข้าใจศิลปวัฒนธรรมและประวัติศาสตร์ไม่ให้
ผิดเพี้ยนไปจากความเป็นจริง

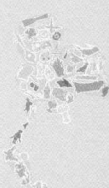
๑.๒ ขอให้สถาบันการศึกษาทั้งรัฐและเอกชนทุกแห่ง ชุมชน
และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องใช้ศิลปวัฒนธรรมเป็นเครื่องมือ
ในการช่วยแก้ไขปัญหาสังคมเร่งด่วน การส่งเสริมการ
เรียนรู้เท่าทัน การสร้างภูมิคุ้มกัน การบำบัดแก้ไข
พฤติกรรมและอารมณ์ การส่งเสริมทักษะการเรียนรู้

และให้สถาบันการศึกษาในท้องถิ่นพัฒนาหลักสูตรศิลป-
วัฒนธรรมท้องถิ่น เพื่อเสริมสร้างความเข้าใจสังคมและ
วัฒนธรรมในพื้นที่

- ๑.๓ ขอให้สำนักงานคณะกรรมการกิจกรรมการกระจายเสียง
กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ (กสทช.)
ที่ทำหน้าที่จัดสรรและกำกับดูแลกิจการวิทยุกระจายเสียง
โทรทัศน์ และ สื่ออิเล็กทรอนิกส์อื่นๆ กำกับดูแลสื่อ
รวมทั้งสื่อพื้นบ้าน ชุมชน ท้องถิ่น ให้มีรายการเกี่ยวกับ
ศิลปวัฒนธรรม เพื่อเยียวยาและพัฒนาสังคมอย่างน้อย
ร้อยละ ๒๕ ของการนำเสนอทั้งหมด และทำให้คนทุก
กลุ่มสามารถเข้าถึงได้ เช่น เพิ่มตัวบรรยายภาพและจอ
ล่ามภาษามือ เพื่อการเข้าถึงข้อมูลข่าวสารอย่างเป็นธรรม
- ๑.๔ ขอให้เลิกการใช้ศิลปวัฒนธรรมที่ล้อเลียนกลุ่มเปราะบาง
- ๑.๕ ให้หน่วยงาน/ภาคีเครือข่ายที่เกี่ยวข้อง ร่วมยกย่อง
ยุทธศาสตร์ชาติในประเด็นศิลปวัฒนธรรม

๒. การบริหารจัดการให้ศิลปวัฒนธรรมดำรงอยู่อย่างมีพลัง และเป็นเอกลักษณ์และเป็นอิสระ

ขอให้คณะกรรมการสมัชชาปฏิรูปสนับสนุนการจัดตั้งสมัชชา
ศิลปวัฒนธรรมภาคประชาชน หรือกลไกอิสระที่ศิลปินเป็นเจ้าของ
มีส่วนในการบริหารจัดการและได้รับการสนับสนุนจากภาครัฐ องค์กร
ปกครองส่วนท้องถิ่น และองค์กรอื่นๆ

สมัชชาศิลปินวัฒนธรรมภาคประชาชน มีภารกิจหลัก ดังนี้

- ๒.๑ สนับสนุนให้เกิดองค์กรภาคีเครือข่ายศิลปินวัฒนธรรมของชุมชน
- ๒.๒ สนับสนุนให้เกิดพื้นที่การวิจารณ์ศิลปวัฒนธรรมทุกแขนงในสื่อสาธารณะและเวทีชุมชน
- ๒.๓ สนับสนุนให้มีการจัดทำและดำเนินการแผนพัฒนาผู้สร้างและผู้เสพ
- ๒.๔ สนับสนุนให้มีการจัดตั้งสมัชชาผู้ดูหนังแห่งชาติ
- ๒.๕ สนับสนุนให้มีพื้นที่สาธารณะเพื่อศิลปินวัฒนธรรมชุมชน
- ๒.๖ ส่งเสริมให้เผยแพร่ศิลปวัฒนธรรมไทยให้สู่เวทีโลก เพื่อให้ต่างชาติ รับรู้ความสวยงาม สติปัญญาของคนในชาติ และส่งเสริมผลในแง่เศรษฐกิจและสังคม
- ๒.๗ ภารกิจอื่นๆ ที่สมัชชาปฏิรูประดับชาติ เห็นสมควร

๓. การสนับสนุนทุนการดำเนินงานพัฒนาศิลปวัฒนธรรมภาคประชาชน

- ๓.๑ ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จัดสรรงบประมาณสนับสนุนศิลปวัฒนธรรมภาคประชาชนทุกแขนงอย่างทั่วถึงและเท่าเทียม
- ๓.๒ ขอให้คณะกรรมการสมัชชาปฏิรูปเสนอคณะรัฐมนตรี ออกกฎหมายจัดตั้ง “กองทุนสนับสนุนศิลปวัฒนธรรมภาคประชาชน” ซึ่งมีแหล่งทุนที่ชัดเจน และยั่งยืน โดยให้

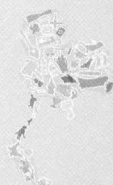
มีผู้แทนจากสมาชิกรัฐสภาศิลปวัฒนธรรมภาคประชาชนทุกภูมิภาคหรือกลไกอิสระตามข้อ ๒ มีส่วนร่วมในการบริหารกองทุน

- ๓.๓ ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น กระทรวงพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ กระทรวงวัฒนธรรม เป็นเจ้าภาพร่วมในการดำเนินการเร่งรัดการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์เชิงรุกด้านการเสริมสร้างศักยภาพเด็ก เยาวชนและครอบครัวในกระบวนการเรียนรู้เท่าทันสื่อ รวมถึงการสนับสนุนด้านงบประมาณและนโยบายที่หนุนเสริมการทำงานอย่างมีส่วนร่วมของภาคประชาสังคม
- ๓.๔ ให้รัฐสนับสนุนทุนแก่สถาบันการศึกษาที่เป็นแหล่งผลิตบัณฑิตที่ร่วมผลิตสื่อที่สร้างสรรค์

๔. ให้องค์กรภาครัฐที่กำกับดูแลงานศิลปวัฒนธรรม เช่น กระทรวงวัฒนธรรม ทำงานร่วมกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น สนับสนุนงานศิลปวัฒนธรรมของภาคประชาชนอย่างจริงจังและเข้มแข็ง

**๕. ขอให้รัฐบาลมอบหมายหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ดำเนินการ
ดังนี้**

- ๕.๑ จัดตั้งหน่วยงานหรือองค์กรให้การรับรองวุฒิการศึกษาให้กับศิลปิน

- ๕.๒ ดูแลด้านลิขสิทธิ์และการแสดงดนตรีให้มีความสงบเรียบร้อย
- ๕.๓ ส่งเสริมงานศิลปวัฒนธรรมให้เป็นกลไกในการสร้างสังคมพหุวัฒนธรรมที่ทุกคนสามารถเข้าถึงและใช้ประโยชน์ได้จริง รวมถึงจัดการผูกขาดทางวัฒนธรรม
- ๕.๔ เฝ้าระวังและป้องกันไม่ให้งานศิลปวัฒนธรรมถูกใช้เป็นเครื่องมือในการกดขี่ ล่วงละเมิด การเอารัดเอาเปรียบทางสังคม และการเลือกปฏิบัติ
- ๕.๕ ส่งเสริมให้ศิลปวัฒนธรรมสะท้อนภาพลักษณ์ที่แท้จริงของกลุ่มคนในสังคม เช่น เด็กเยาวชน สตรี เป็นต้น
- ๕.๖ ให้กระทรวงวัฒนธรรมเป็นผู้ประสานงานหลักเพื่อให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐและภาคประชาสังคมได้พัฒนาศิลปินผู้สร้างงาน ให้มีความรับผิดชอบต่องานที่สร้างออกมา โดยให้คำนึงถึงผลกระทบทางลบที่จะเกิดขึ้นกับสังคมด้วย

๖. ขอให้ผู้อำนวยการสำนักงานปฏิรูป ติดตามการดำเนินงานตามมติ และรายงานความก้าวหน้าต่อสมัชชาปฏิรูประดับชาติ ครั้งที่ ๒

เอกสารร่างมติ

สมัชชาปฏิรูประดับชาติ ครั้งที่ ๑

ระเบียบวาระที่ ๘ วันที่ ๒๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๔

ศิลปะกับการสร้างสรรค์และเยียวยาสังคม

สมัชชาปฏิรูประดับชาติ ครั้งที่ ๑ ได้พิจารณาเอกสารหลัก
ระเบียบวาระที่ ๘ เรื่อง ศิลปะกับการสร้างสรรค์และเยียวยาสังคมแล้ว

ตระหนักว่า วัฒนธรรมคือวิถีชีวิต และวิถีชีวิตนั่นเองคือเนื้อดิน
ให้กำเนิดเรื่องราวอันนิยามว่า “ศิลปะ” ด้วยเหตุนี้ “ศิลปะ” และ
“วัฒนธรรม” จึงมีอาจแยกออกจากกัน

ในสังคมยุคโลกาภิวัตน์ ศิลปะยังมีบทบาทต่อวัฒนธรรม มี
อิทธิพลต่อความคิด ทั้งด้านเศรษฐกิจ และสังคม โดยผ่านกระบวนการ
ผลิตแบบอุตสาหกรรมทางวัฒนธรรม หากสังคมไทยรู้ไม่เท่าทัน ขาด
ภูมิคุ้มกัน ไม่เห็นคุณค่าเชิงอัตลักษณ์ทางวัฒนธรรม ขาดกระบวนการ
วางรากฐานเชิงระบบ การพัฒนาสังคมไทยไปสู่ความยั่งยืนก็อาจเกิด
ขึ้นได้

สังคมไทยกำลังอยู่ในภาวะวิกฤต ทั้งความเหลื่อมล้ำในสังคม เกิดความไม่เป็นธรรม การขาดความสามัคคีและขาดความสำนึกในการ ร่วมกันพัฒนาสังคม ส่งผลให้การพัฒนาประเทศไร้ทิศทางและไม่มี ประสิทธิภาพ สาเหตุส่วนหนึ่งเกิดมาจากพื้นฐานการศึกษาของไทยที่ หลีกหนีจากศิลปวัฒนธรรม อันเป็นรากฐานดั้งเดิม และทิศทางการ พัฒนาประเทศที่ไม่ได้มุ่งเน้นการส่งเสริมผ่านศิลปวัฒนธรรม

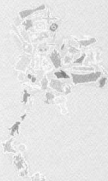
ซึ่งหมายความว่า ศิลปะมีพลัง สามารถกล่อมเกลาจิตใจของผู้คนใน สังคมให้อ่อนโยน และพร้อมจะเข้าใจ โลกและชีวิต อันจะนำไปสู่ สุนทรียสังคม หน้าที่ของศิลปินและศิลปะคือ การสร้างสรรค์สังคมและ การให้ความ บันเทิง อันเป็นหนทางหนึ่งในการสร้างสุนทรียะ และช่วย เยียวยววิกฤตการณ์สังคมซึ่งเป็นบทบาทที่สืบเนื่อง มาแต่อดีตแล้ว การ พัฒนาทั้งศิลปินผู้สร้างและประชาชนผู้เสพไปพร้อมกันจึงเป็นเรื่อง สำคัญอย่างยิ่ง

รับทราบว่า แม้จะมีหน่วยราชการ อาทิ กระทรวงวัฒนธรรม เป็นองค์กรดูแลด้านศิลปวัฒนธรรมอยู่แล้วแต่เนื่องจากต้องดูแล รับผิดชอบทั้งระบบ และล่าช้าด้วยกระบวนการและขั้นตอนของทาง ราชการ ตลอดจนวิธีคิดและวิธีมองปัญหาที่แตกต่างกันออกไป องค์กร หน่วยงานหรือศูนย์ศิลปะใหญ่น้อยทั้งหลาย ที่จัดตั้งขึ้นโดยบริษัท เอกชน หรือชุมชน หรือประชาชน ซึ่งมีความเป็นอิสระและมีความ

คล่องตัวสูง จึงมัก เป็นฝ่ายขับเคลื่อนผลักดันงานศิลปะวัฒนธรรมออกไปเอง ตามวาระโอกาสเท่าที่จะสามารถทำได้ แต่ก็มีกำลังทุน และพื้นที่ที่ไม่เพียงพอที่จะขับเคลื่อนให้เกิดเป็นภาพรวมทั้งหมดได้ เพราะมีทั้งที่รู้และไม่รู้ ไม่มีสายสัมพันธ์ซึ่งกันและกัน รวมทั้งศิลปะแต่ละแขนงก็ขาดการปฏิสัมพันธ์กัน ทำให้ศิลปินในปัจจุบันต่างคนต่างสร้าง ต่างองค์กรต่างเดิน ยังไม่สามารถทำให้ศิลปะในภาพรวมมีพลังต่อการสร้างสรรค์และขยายสังคมได้

มีความกังวลว่า ปัญหาอาจยิ่งทับซ้อนในแง่มุมของการครอบงำทางศิลปะ เพราะองค์กรศิลปวัฒนธรรมอิสระที่มีพลังมากกว่า ใหญ่กว่า และที่อยู่ในส่วนกลาง จะขับเคลื่อนและผลักดันงานศิลปวัฒนธรรมในสายทางและรูปแบบของตนเองออกไปได้มากกว่า จนกลายเป็นกระแสหลักครอบงำศิลปวัฒนธรรมชุมชน หรือหน่วยย่อยได้และยังถูกครอบงำโดยวัฒนธรรมต่างชาติ เพราะขาดการรู้จัก รู้ลึกในภูมิปัญญา และ รากเหง้า หรือ “ภูมิบ้าน ภูมิเมือง” ของตนเองตลอดจนขาดไร่พื้นที่และเวทีที่จะแสดงออกซึ่งงานศิลปะชุมชน

ตระหนักว่า ถึงเวลาแล้วที่ศิลปินในแต่ละสาขา แต่ละพื้นที่ ควรจะมีส่วนร่วมในการสร้างสรรค์สังคม โดยใช้ศิลปะทุกสาขา (ร่วมสมัยและพื้นบ้าน) พัฒนาขยายผู้คนและสังคมรวมทั้งจะต้องรวมตัวกัน เพื่อความร่วมมือระหว่างผู้สร้างงานศิลปะที่มีความแตกต่างกัน ทั้งต่าง

สาขา ต่างที่ ต่างทิศทาง ต่างรูปแบบ โดยยังสามารถคงความเป็นเอกลักษณ์และความเป็นอิสระของตนเองไว้ได้ด้วย รวมทั้งใช้ศิลปะเป็นสื่อในการให้การศึกษาและสร้างสรรค์จิตใจของผู้คนในสังคม

จึงมีมติ ดังต่อไปนี้

๑. การใช้พลังของศิลปะในการเยียวยาและพัฒนาสังคม

- ๑.๑ ขอให้รัฐบาล โดยคณะรัฐมนตรีมอบหมายให้กระทรวงทุกกระทรวงและหน่วยงานของรัฐทุกแห่ง กำหนดแผนและดำเนินการตามแผนการใช้พลังของศิลปะทุกสาขา (ร่วมสมัยและพื้นบ้าน) วรรณศิลป์ ทัศนศิลป์ คีตศิลป์ และศิลปะการแสดง เพื่อการเยียวยาและกลม่อมเกล่าจิตใจผู้คนในสังคม
- ๑.๒ ขอให้สถาบันการศึกษาทั้งรัฐและเอกชนทุกแห่ง ชุมชน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องใช้ศิลปะเป็นเครื่องมือในการช่วยแก้ไขปัญหาสังคมเร่งด่วน อาทิ ปัญหายาเสพติด ปัญหาทางเพศของวัยรุ่น ปัญหาเด็กและเยาวชน เป็นต้น
- ๑.๓ ให้องค์กรรัฐที่ทำหน้าที่จัดสรรและกำกับดูแลกิจการวิฤกษ์กระจายเสียง โทรทัศน์ และ สื่ออิเล็กทรอนิกส์อื่นๆ กำกับดูแลให้มีรายการเกี่ยวกับศิลปะเพื่อเยียวยาและพัฒนาสังคมอย่างน้อย ร้อยละ ๑๐ ของการนำเสนอทั้งหมด

๒. การบริหารจัดการให้ศิลปะดำรงอยู่อย่างมีพลังและเป็นเอกลักษณ์และเป็นอิสระ

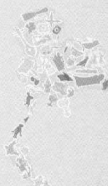
ขอให้คณะกรรมการสมัชชาปฏิรูปสนับสนุนการจัดตั้งสมัชชาศิลปะวัฒนธรรมภาคประชาชนในทุกภูมิภาค โดยให้เป็นกลไกอิสระที่ศิลปินเป็นเจ้าของ มีส่วนในการบริหารจัดการและได้รับการสนับสนุนจากภาครัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และองค์กรอื่นๆ

สมัชชาศิลปะวัฒนธรรมภาคประชาชน มีภารกิจหลัก ดังนี้

- ๒.๑ สนับสนุนให้เกิดองค์กร ภาคีเครือข่ายศิลปะวัฒนธรรมของชุมชน
- ๒.๒ สนับสนุนให้เกิดพื้นที่การวิจารณ์ศิลปะทุกแขนงในสื่อสาธารณะและเวทีชุมชน
- ๒.๓ สนับสนุนให้มีการจัดทำและดำเนินการแผนพัฒนาผู้สร้างและผู้เสพ
- ๒.๔ สนับสนุนให้มีพื้นที่สาธารณะเพื่อศิลปะวัฒนธรรมชุมชน
- ๒.๕ ภารกิจอื่นๆ ที่สมัชชาฯ เห็นสมควร

๓. การสนับสนุนทุนการดำเนินงานพัฒนาศิลปะภาคประชาชน

- ๓.๑ ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จัดสรรงบประมาณสนับสนุน ศิลปะภาคประชาชนทุกแขนง อย่างทั่วถึงและเท่าเทียม
- ๓.๒ ให้รัฐบาลออกกฎหมายจัดตั้ง “กองทุนสนับสนุนศิลปะภาคประชาชน” ซึ่งมีแหล่งทุนที่ชัดเจน และยั่งยืน โดยให้

มีผู้แทนจากสมาชิชาศิลปินวัฒนธรรมภาคประชาชนทุก
ภูมิภาคมีส่วนร่วมในการบริหารกองทุน

๔. ให้นำหน่วยงานภาครัฐที่กำกับดูแลงานศิลปวัฒนธรรมทำงาน
ร่วมกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น สนับสนุนงานศิลปวัฒนธรรมของ
ภาคประชาชน อย่างจริงจังและเข้มแข็ง

ประมวลข้อเสนอร่วมจากสมาชิชา ๔ ภาค ในประเด็น “พื้นที่ทางศิลปะวัฒนธรรม” (เวที สื่อ สาธารณะ)

ข้อเสนอรวมจากสมาชิกภาคกลาง

“ให้ทุกชุมชน ทุกหมู่บ้าน ตำบล อำเภอ จังหวัด จัดหรือประสาน
เชื่อมโยงให้มีพื้นที่ศิลปะวัฒนธรรมสาธารณะ เพื่อสืบสาน ส่งเสริมและ
สร้างสรรค์งานศิลปะวัฒนธรรมทุกแขนง โดย

จัดตั้ง “หอประวัติเมือง” ด้วยเนื้อหาและการนำเสนออย่าง
มีศิลปะและมีชีวิตชีวา.....

จัดพื้นที่(รวมทั้งพื้นที่สื่อทุกแขนง) และหรือเวที ซึ่งรวมกับ
หอประวัติเมืองก็ได้ เพื่อให้เป็นเวทีศิลปะวัฒนธรรมทุกแขนง อาจจะ
เป็นพื้นที่หรือเวทีที่มีอยู่แล้ว เช่นห้องประชุมโรงเรียน ห้องประชุม
มหาวิทยาลัย ศูนย์วัฒนธรรมอำเภอ จังหวัด หรืออาจจะเป็นที่หรือ
เวทีที่จัดสร้างขึ้นใหม่ โดยยึดหลักการ ทำเพื่อความเหมาะสมกับเรื่อง
ราวและเอกลักษณ์เฉพาะของชุมชน และให้จัดกิจกรรมทางศิลปะทุก
แขนงสลับกันไป โดยให้โอกาสทั้งศิลปะกระแสหลักและศิลปะเฉพาะ
กลุ่ม”

ข้อเสนอรวมจากสมาชิกภาคอีสาน

“ส่งเสริมให้มี **พื้นที่สาธารณะ** สำหรับจัดแสดงผลงานของศิลปิน ในกิจกรรม รูปแบบต่างๆ เพื่อเข้าถึงผู้ชมที่หลากหลาย ประสานกับการ พัฒนาความรู้และหลักสูตรที่เน้นศิลปะและภูมิปัญญาท้องถิ่น

จัดพื้นที่ให้ท้องถิ่นได้นำเสนอภูมิปัญญาท้องถิ่นเพื่อความภาค ภูมิใจในอัตลักษณ์และเพื่อความเข้มแข็งของวัฒนธรรมอย่างเป็น รูปธรรมและยั่งยืน เช่น การ **ใช้สื่อมวลชน**ท้องถิ่นในการเผยแพร่วัฒนธรรม เชิงสร้างสรรค์ หรือ **พื้นที่ในโลกไซเบอร์...**”

ข้อเสนอจากกลุ่มทัศนศิลป์ ภาคกลาง

“ให้แต่ละชุมชนจัด **พื้นที่สาธารณะ**ในชุมชนสำหรับการแสดงผลงาน ศิลปะประจำชุมชน กรณีที่มีพื้นที่อยู่แล้ว ให้กระตุ้นให้มีกรขยายพื้นที่ หรือสร้างพื้นที่ใหม่ กรณีไม่มีพื้นที่ ให้สร้างพื้นที่ใหม่ให้ รวมทั้งจัดการ ให้มีการติดตั้งผลงานทางด้านทัศนศิลป์หมุนเวียนไปในชุมชนอย่าง สมดุลและเสมอภาค กรณีที่มีวัตถุ อาคาร หรือสิ่งอื่นใดที่สร้างความ ขัดแย้ง ให้ชุมชนร่วมดูแลกำกับ ทั้งนี้ ให้ชุมชนจัดให้มีภาคีเครือข่ายที่ ผู้มีความรู้ทางศิลปะ นำชมผลงานทางด้านทัศนศิลป์ด้วย”

ข้อเสนอจากกลุ่มทัศนศิลป์ ภาคอีสาน

“**ขาดหอศิลป์และอาคารสถานที่...** ปัญหาคือการสร้างงานเสร็จ แล้ว ไม่มีที่แสดงผลงานและขาดคนดูผลงาน”

ข้อเสนอจากกลุ่มทัศนศิลป์ ภาคใต้

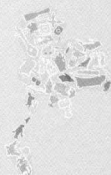
“สื่อของรัฐ เช่น ทีวี อาจจะเป็นอีกช่องทางหนึ่งที่จะรณรงค์สร้างจิตสำนึกทางด้านการเรียนรู้ศิลปะให้คนในชาติ

ให้ผู้ขับเคลือนศิลปะในระดับนโยบาย ผลักดันให้เกิดมี**มิวเซียม หรือหอศิลป์**ของรัฐในระดับจังหวัดสำหรับเมืองที่มีสัดส่วนประชากรมาก โดยให้กลุ่มชนศิลปะแต่ละจังหวัดเป็นผู้ขับเคลือนและมีบทบาทเป็นที่เลี้ยง เพื่อให้เกิดผลงานและรายได้ในด้านศิลปะเกิดขึ้น เพราะหอศิลป์ถือเป็นเวทีทางศิลปะที่สามารถเยียวยาสังคม ทั้งเป็นแหล่งเสริมสร้างบรรยากาศทางปัญญาท่ามกลางปัญหาเยาวชนที่เป็นปัญหามากขึ้น...

ควร**เปิดพื้นที่**ทางศิลปะใหม่ๆ เพื่อให้เกิดการรับรู้ใหม่ๆ ของผู้บริโภค เช่น โรงพยาบาล สถานีรถไฟ ศูนย์การค้า Art Market และการสร้างโซนนิ่งทางศิลปะในเขตเมืองที่จะนำมาซึ่งแหล่งท่องเที่ยวใหม่ๆ”

ข้อเสนอจากกลุ่มทัศนศิลป์ ภาคเหนือ

“ให้มีการ**จัดพื้นที่**ศิลปะด้านทัศนศิลป์ เพื่อการเข้าถึงศิลปะของประชาชนโดยง่าย ในชุมชนเมืองและส่วนภูมิภาค ซึ่งเป็นแนวทางการประสานความใกล้ชิดระหว่างศิลปะ ศิลปินกับประชาชนในสังคมไทย”

ข้อเสนอจากกลุ่มวรรณศิลป์ ภาคกลาง

“ให้หน่วยงานราชการที่เกี่ยวข้อง จัดทำแผนยกฐานะการอ่าน ออกเสียงให้เป็นเรื่องสำคัญของสังคม โดยการจัดทำโครงการส่งเสริม การอ่าน การอ่านนวนิยาย เรื่องสั้นและบทกวีให้คนอื่นฟังโดยการ เปล่งเสียง และกำหนดให้เกิดในทุกพื้นที่สาธารณะ อาทิในเวทีการ แสดง ในรายการวิทยุ โทรทัศน์ ในห้องสมุด ในกิจกรรมทางวรรณศิลป์ โดยทำให้เกิดคณะอ่านบทกวี(เหมือนคณะละคร) เพื่อให้สังคมรับ อรรถรสวรรณกรรมทุกประเภทอย่างเข้าถึง

ให้หน่วยงานราชการที่เกี่ยวข้อง จัดทำแผนสำหรับ*การใช้สื่อ* อย่างมีทิศทางและมีประสิทธิผลโดยเพิ่มบทบาทงานวรรณศิลป์ผ่านสื่อ ทุกแขนง ให้มี*รายการวิทยุและโทรทัศน์*เรื่องวรรณศิลป์ในอัตราส่วนที่ มากขึ้น ให้มีรายการวรรณศิลป์ทางอินเทอร์เน็ต”

ข้อเสนอจากกลุ่มวรรณศิลป์ ภาคอีสาน

“นักเขียนอีสานยังมีพื้นที่ในการแสดงผลงานค่อนข้างจำกัดและ มีอุปสรรคหลายอย่างในการเผยแพร่ผลงานไปยังผู้อ่านในวงกว้าง....

ทุกภาคส่วน ควรส่งเสริมให้มี*พื้นที่สาธารณะ*สำหรับจัดแสดง ผลงานของนักเขียนในกิจกรรม รูปแบบต่างๆ เพื่อเข้าถึงกลุ่มผู้อ่านที่ หลากหลาย ในภาคประชาชนโดยเฉพาะในชุมชนท้องถิ่น ควรมีพื้นที่ได้ นำเสนอภูมิปัญญาท้องถิ่นเพื่อความภาคภูมิใจในอัตลักษณ์และเพื่อ ความเข้มแข็งของวัฒนธรรมท้องถิ่น ทั้งนี้ภาคเอกชนและภาครัฐควร เข้ามาให้การสนับสนุนอย่างเป็นทางการและเป็นรูปธรรมและยั่งยืน”

ข้อเสนอจากกลุ่มคีตศิลป์ ภาคกลาง

“ให้องค์กรทางคีตศิลป์ภาคประชาชน จัดทำแผนเพิ่มบทบาทคีตศิลป์ภาคประชาชน ใน**สื่อวิทยุ โทรทัศน์ สื่อสิ่งพิมพ์และสื่ออิเล็กทรอนิกส์** โดยจัดให้มี**สถานีวิทยุ โทรทัศน์**และสื่ออิเล็กทรอนิกส์ เพื่อเผยแพร่ผลงานทางคีตศิลป์ภาคประชาชนโดยเฉพาะ เพื่อสร้างความหลากหลายในการเสิร์ฟของประชาชน ให้มีมุมมองแลกเปลี่ยนเรียนรู้และรับรสคีตศิลป์อย่างลุ่มลึกและหลากหลาย

“ให้แต่ละชุมชนจัด**พื้นที่สาธารณะ**สำหรับการแสดงศิลปะทุกแขนงอย่างเหมาะสมสอดคล้องกับวิถีและบรรยากาศของชุมชน”

ข้อเสนอจากกลุ่มคีตศิลป์ ภาคอีสาน

“สิ่งที่ควรตระหนักคือ ทำอย่างไรให้เพลงดีๆ สามารถเข้าถึงและอยู่ในใจของผู้บริโภคได้ จึงควรขยายการแสดงศิลปะวัฒนธรรมไปใน**พื้นที่สาธารณะ**ที่หลากหลายพื้นที่มากขึ้น เช่น ห้างสรรพสินค้า เพื่อผลักดันศิลปะเข้าสู่สังคมให้มากขึ้นและเน้นการสื่อสารอย่างต่อเนื่อง....

สิ่งที่น่าวิตกคือ กลุ่มผู้เสพศิลปะพื้นบ้านมีจำนวนลดน้อยลง แม้ว่านักดนตรีจะมีส่วนสร้างสรรค์สังคมมาตลอดก็ตาม เช่น การจัดคอนเสิร์ตการกุศล หรือการแต่งเพลงที่มีเนื้อหาสร้างสรรค์สังคม การเข้าถึงศิลปะทำให้ไม่สามารถปรับเปลี่ยนความคิดของผู้เสพได้ ดังนั้น ศิลปินจึงควรมี**พื้นที่และโอกาส**ในการเผยแพร่ผลงานในด้านต่างๆ ที่เหมาะสมกับชุมชน และอยู่บนพื้นฐานทางวัฒนธรรมของคนกลุ่มต่างๆ ดังเช่น มีลานวัฒนธรรม มีแหล่งเรียนรู้ มีสปดาห์ส่งเสริมศิลปะวัฒนธรรม

โดยให้ศิลปินและเครือข่ายมีบทบาทในการจัดการพื้นที่ในการแสดง
ของชุมชนเอง

รัฐควรช่วยเหลือในการจัด**พื้นที่การแสดง**สำหรับศิลปินพื้นบ้าน
เพื่ออนุรักษ์ศิลปะพื้นบ้าน เพิ่มช่องทางในการเผยแพร่ศิลปะพื้นบ้าน
เพื่อให้คนหลายกลุ่มได้มีโอกาสเสพงานศิลปะพื้นบ้าน อีกทั้งควรมี
โครงการใช้ศิลปะเพื่อสร้างสรรค์และแก้ไขปัญหาสังคมอย่างสม่ำเสมอ
เช่น ตั้งโครงการดนตรีบำบัดในโรงพยาบาล โรงเรียนและสถานศึกษา
 เป็นต้น

ภาครัฐควรสนับสนุนส่งเสริมศิลปินเช่น การแสดงในงาน
ประเพณีต่างๆ ที่สอดคล้องวัฒนธรรมกันตรึม ลูกทุ่ง หมอลำ...โดยไม่
ผ่านองค์กรของรัฐเพียงอย่างเดียวเพราะจะกลายเป็นเรื่องของ
ผลประโยชน์ของกลุ่มต่างๆ แต่ควรให้เครือข่ายศิลปินจัดการบริหารงาน
กันเอง”

ข้อเสนอจากกลุ่ม**ศิลปะการแสดง ภาคกลาง**

“ให้องค์กรศิลปะการแสดงภาคประชาชน ร่วมกับหน่วยงาน
ระดับท้องถิ่น สถาบันการศึกษา หรือชุมชน จัดให้มี**พื้นที่**ในชุมชนเพื่อ
การแสดงประจำชุมชน และจัดให้มีการแสดงอย่างสมดุลและเสมอภาค

ให้รัฐสนับสนุนการเผยแพร่ โฆษณา ประชาสัมพันธ์งานศิลปะ
การแสดงภาคประชาชนผ่าน**สื่อกระแสหลักของรัฐ**อย่างต่อเนื่อง และ
จัดให้มีสถานีโทรทัศน์เฉพาะสำหรับศิลปะการแสดงภาคประชาชน”

ข้อเสนอจากกลุ่มศิลปินการแสดง ภาคอีสาน

สาขาหมอลำ

“อยากให้ภาครัฐช่วยเหลือศิลปินหมอลำอีสาน มีงานรองรับ ให้หมอลำอีสานแสดงในงานต่างๆ เช่น งานประจำปี ประเพณี ต้องการ **ศูนย์วัฒนธรรม**ประจำชุมชน และให้จัดกิจกรรมทางศิลปะทุกแขนง สลับกันไป อยากให้มี **สื่อ**ทางโฆษณา โปรโมททาง **ทีวี** ให้มีช่องทางศิลปินพื้นบ้าน”

สาขาประพันธ์กลอนลำ

“ภาครัฐควรจัดให้มี **พื้นที่**ในการนำเสนอผลงานสู่สาธารณะ”

สาขาเพลงเพื่อชีวิต

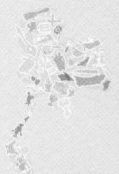
“เพิ่มช่องทางนำเสนอผลงาน อีสานชาแนล (ช่อง **ทีวีอีสาน**)”

สรุปข้อเสนอรวมทุกสาขา เรียงลำดับความสำคัญ

1. เสนอให้มีการจัดตั้งศูนย์ประสานงานศิลปะวัฒนธรรมภาคอีสาน
2. เสนอให้มี **เวที พื้นที่** มีช่องทางการสื่อสารของงานศิลปะวัฒนธรรมภาคอีสาน

ข้อเสนอเชิงนโยบาย

1. เมืองวัฒนธรรม
2. เทศกาลวัฒนธรรม
3. สื่อวัฒนธรรม
4. แหล่งเรียนรู้วัฒนธรรมท้องถิ่น

ข้อเสนอจากกลุ่มศิลปะการแสดง ภาคใต้

“รัฐควรช่วยเหลือในการจัดพื้นที่ในการแสดงสำหรับศิลปิน
ที่บ้านและร่วมสมัยของชุมชนเอง มีพื้นที่ที่สามารถทำกิจกรรมได้
เช่น ลานวัฒนธรรม มีแหล่งเรียนรู้ มีการส่งเสริมวัฒนธรรมโดยเฉพาะ
ศิลปินในท้องถิ่น

รูปแบบการถ่ายทอดศิลปะการแสดง (ร่วมสมัยและที่บ้าน)
ควรให้ศิลปินมีสื่อโทรทัศน์ วิทยุ เพื่อขับเคลื่อนศิลปะท้องถิ่น”

ข้อเสนอของ เครือข่ายศิลปินเพื่อการปฏิรูป

ร่าง 2 (21 กุมภาพันธ์ 2554)

สภาพปัญหา

วัฒนธรรมคือวิถีชีวิต

และวิถีชีวิตนั่นเอง คือเนื้อดิน ให้กำเนิดเรื่องราว อันนิยามว่า “ศิลปะ”

ด้วยเหตุนี้ “ศิลปะ” และ “วัฒนธรรม” จึงมีอาจแยกออกจากกัน หากถือถือกันเป็นเงื่อนไขของกันและกัน

ในสังคมที่หลากหลายเช่นสังคมไทย งานศิลปวัฒนธรรม จึงมีความหลากหลาย มีความแตกต่าง และมีความงดงามเฉพาะตน แต่เรากลับพบว่า ยิ่งนานวัน โลกแห่งศิลปวัฒนธรรม กลับยิ่งหดแคบลง ทั้งๆ ที่สื่อมีความหลากหลายและแพร่กระจายไปอย่างกว้างไกลยิ่งขึ้น โทรศัพท์ ๑๐๐ สถานี ๒๔ ชั่วโมง ได้ทำลายล้างสุนทรียทัศน์ของคนทั้งประเทศลงได้ภายในเวลาไม่ถึงหนึ่งชั่วอายุคน ทำให้ผู้คนอันหลากหลายบนแผ่นดินนี้ รับรู้เหมือนกัน รู้สึกเหมือนกัน และร้องรำ ทำเพลงอย่างไร้รสนิยมเหมือนกัน

นี่คือ การครอบงำทางศิลปะ นี่คือการกดขี่ทางวัฒนธรรม

ข้อเสนอแนะและทางออก

วิกฤตทางวัฒนธรรม เป็นผลโดยตรงจากการที่ “พื้นที่” ทางวัฒนธรรม และ “โอกาส” ในการเข้าถึงศิลปะ ของประชาชน หดแคบลง เพราะภาคส่วนที่มีอำนาจ คือทุนและรัฐราชการ ได้ยึดพื้นที่และโอกาสเหล่านี้ไปจากประชาชน ภายใต้กติกา “การแข่งขันโดยเสรีทางธุรกิจ” และ เหตุผลความจำเป็นเรื่อง “ความสงบเรียบร้อยของรัฐ”

เพราะฉะนั้น ข้อเสนอเร่งด่วนในการแก้วิกฤต ก็คือ

๑. การพัฒนาผู้เสพและผู้สร้างงานศิลปะ
๒. การขยายพื้นที่ให้กับศิลปินวัฒนธรรมภาคประชาชน
๓. การปรับบทบาทภาครัฐที่กำกับดูแลงานศิลปวัฒนธรรม โดยมีรายละเอียดดังนี้

๑. การพัฒนาผู้เสพและผู้สร้างงานศิลปะ

เนื่องจากงานศิลปะสามารถกลมกล่อมเกลาจิตใจของผู้คนในสังคมให้อ่อนโยน และพร้อมจะเข้าใจโลกและชีวิต อันจะนำไปสู่สุนทรีย์สังคม การพัฒนาทั้งผู้สร้างและผู้เสพ จึงเป็นเรื่องสำคัญ จึงต้องจัดการให้มีการศึกษาเรื่องศิลปะทั้งในและนอกระบบอย่างหลากหลายและทั่วถึง ดังนี้

๑. ให้จัดทำแผนพัฒนาศิลปินทุกสาขา รวมทั้งศิลปินชายขอบ ทั้งศิลปินชนเผ่า ศิลปินต่างวัฒนธรรม ต่างความเชื่อทางศาสนา ศิลปินพื้นบ้านทุกภูมิภาค โดยร่วมกับสถาบันการศึกษาในท้องถิ่น พัฒนาบุคลากร ครู อาจารย์ และผู้เชี่ยวชาญศิลปะทุกสาขาทั้งในและนอกระบบ รวมทั้งจัดให้มีโครงการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ใน / ระหว่างท้องถิ่นและ

ระหว่างประเทศ ตลอดจนการศึกษา วิจัย หรือวิจัยและพัฒนา และ
หรือวิจัยและสร้างสรรค์

๒. ให้จัดทำแผนส่งเสริมและพัฒนาประชาชนให้สามารถเข้าถึง
ศิลปะได้ง่ายขึ้นอย่างทัดเทียมและทั่วถึง รวมทั้งการจัดให้มีสถาบันการ
ศึกษางานศิลปะเพื่อพัฒนาประชาชนผู้เสพงานศิลปะ ทั้งนี้ เป็นไปเพื่อ
การใช้ศิลปะเป็นภูมิคุ้มกัน ให้รู้เท่าทันสังคม

๒. การขยายพื้นที่ให้กับศิลปวัฒนธรรมภาคประชาชน

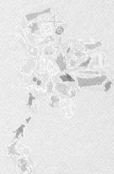
พื้นที่ทางศิลปวัฒนธรรม ประกอบด้วย ๓ มิติ คือ

๑. พื้นที่การแสดง
๒. พื้นที่สื่อ (โทรทัศน์ วิทยุ)
๓. พื้นที่สาธารณะ (สวน ลาน ถนน พุดบาร สถานีขนส่ง
สาธารณะ)

การจัดการพื้นที่เหล่านี้ หัวใจคือ ให้ภาคประชาชน ในรูป “คณะ
กรรมกร” หรือ “องค์กร” หรือ “ศูนย์ประสานงาน” ที่มาจากผู้แทน
กลุ่ม องค์กรด้านศิลปวัฒนธรรม เป็นผู้จัดการ จัดสรร โดยรัฐบาล
สนับสนุนงบประมาณดำเนินการ ดังนี้

พื้นที่การแสดง

๑. จัดสร้างศูนย์วัฒนธรรมระดับชาติที่มีมาตรฐาน เพิ่มเติม
อย่างน้อยอีก ๓ แห่งในภูมิภาค คือ ภาคเหนือ ภาคใต้ ภาคอีสาน

๒. เนื่องจากปัจจุบัน ทุกจังหวัดจะมีพื้นที่สำหรับจัดการแสดง และกิจกรรมทางวัฒนธรรม เช่น หอประชุมสถาบันการศึกษา ศูนย์ วัฒนธรรมของจังหวัด สนาม ลาน ฯ ทั้งของภาครัฐและเอกชน สถานที่ เหล่านี้ควรได้รับการปรับปรุงให้เป็นเวทีศิลปะวัฒนธรรมทุกแขนง โดย ยึดหลักการทำให้เหมาะสมกับเรื่องราวและเอกลักษณ์จำเพาะของชุมชน และให้จัดกิจกรรมทางศิลปะทุกแขนงสลับกันไปโดยให้โอกาสทั้งศิลปะ กระจ่างหลักและศิลปะเฉพาะกลุ่ม โดยรัฐบาลจัดสรรงบประมาณให้ ทุกจังหวัดเพื่อให้อำนาจจัดกิจกรรมทางวัฒนธรรมอย่างสม่ำเสมอ ดังนี้

จัดงบประมาณสำหรับกิจกรรมสัปดาห์ละ ๑ ครั้ง (หรือเดือนละ ๔ ครั้ง) ตลอดปี จำนวน ๔๘-๕๐ ครั้ง โดยประมาณการงบประมาณ ครั้งละ ๕๐,๐๐๐ บาท เป็นเงินเท่ากับจังหวัดละ ๒ ล้าน ๕ แสนบาท (คำนวณจาก ๕๐ กิจกรรม) หรือเท่ากับ ๑๙๐ ล้านบาท ต่อปี (๗๖ จังหวัด) ซึ่งจะทำให้เกิดกิจกรรมทางศิลปะวัฒนธรรมที่ประชาชนใน จังหวัดบริหารจัดการกันเองขึ้นทันที ๓,๘๐๐ กิจกรรมต่อปี

งบประมาณจังหวัดละ ๒ ล้าน ๕ แสนบาท เป็นกรอบงบประมาณ รวม โดยการจัดการแต่ละกิจกรรมไม่จำเป็นต้องเท่ากัน ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับ ประเภท และลักษณะของกิจกรรม

พื้นที่สื่อ

สื่อหลักคือ โทรทัศน์ และวิทยุ โดยถึงเวลาแล้วที่รัฐควรจัดให้มี สถานีโทรทัศน์และวิทยุศิลปะวัฒนธรรม เป็นการเฉพาะ ทำหน้าที่สื่อสาร เผยแพร่งานศิลปะวัฒนธรรมและกิจกรรมที่เกี่ยวข้องทุกแขนงโดยไม่

มุ่งหวังผลกำไร และบริหารจัดการในรูปคณะกรรมการที่มาจาก
เครือข่ายผู้ทำงานด้านศิลปวัฒนธรรม โดยสามารถประมาณการ
งบประมาณได้* ดังนี้

สถานีโทรทัศน์ดาวเทียม (ซึ่งเป็นระบบที่มีต้นทุนต่ำสุด)

งบประมาณในการลงทุนขั้นต้น (ไม่รวมค่าสถานที่)

อุปกรณ์ เครื่องมือ ๑๒๐ ล้านบาท

งบดำเนินการต่อปี

ค่าเช่าสัญญาณดาวเทียม/เงินเดือน ๒๐ ล้านบาท

รวม ๑๔๐ ล้านบาท

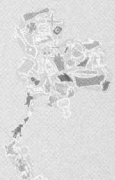

**ที่มาของงบประมาณ

ให้รัฐจัดสรรงบประมาณเป็น “กองทุนสนับสนุนศิลปวัฒนธรรมภาค
ประชาชน” โดยมีคณะกรรมการบริหารกองทุน ซึ่งมาจากผู้แทนศูนย์ประสานงาน
ศิลปวัฒนธรรมภาคประชาชนทุกภูมิภาค เป็นผู้พิจารณาจัดสรรกองทุนเพื่อ
องค์กรหรือศิลปินภาคประชาชนทุกแขนงอย่างทั่วถึงและเท่าเทียม โดยที่มาของ
งบประมาณ ควรมาจาก

๑. ออกกฎหมายให้จัดสรรจากภาษีเหล่า บุหรี่ เช่นเดียวกับกรณีของ
สสส.และทีวีไทย เช่น ๐.๕% ต่อปี (ประมาณ ๕๐๐ ล้านบาท) โดยคำนวณจาก
สสส.และทีวีไทย ที่ได้รับ ๒% และ ๑.๕% ต่อปี (ประมาณ ๒ พันล้านบาท) หรือ

๒. จากสลากกินแบ่งรัฐบาล (กรณีเป็นครั้งคราว) โดยอำนาจของรัฐมนตรี
ว่าการกระทรวงการคลัง และ หรือมติคณะรัฐมนตรี

สถานีวิทยุ FM. ๔ สถานี (๔ ภาค)

งบประมาณในการลงทุนขั้นต้น ๑ สถานี (ไม่รวมค่าสถานที่)

อุปกรณ์ เครื่องมือ ๑๒ ล้านบาท

งบดำเนินการต่อปี ๒ ล้านบาท

รวม ๑๔ ล้านบาท

รวม ๔ สถานี เป็นเงินรวม ๕๖ ล้านบาท

เท่ากับ ลงทุนในปีแรก (สถานีโทรทัศน์ดาวเทียม และสถานีวิทยุ

๔ แห่ง) **เป็นเงิน ๑๖๘ ล้านบาท (๑๒๐ ล้าน + ๔๘ ล้าน)**

งบดำเนินการต่อปี (สถานีโทรทัศน์ดาวเทียม ๑ ช่องและสถานีวิทยุ ๔ แห่ง) **เป็นเงินรวมปีละ ๒๘ ล้านบาท (๒๐ ล้าน + ๘ ล้าน)**

พื้นที่สาธารณะ

ปัจจุบันพื้นที่สาธารณะ อาทิ สวน ฟุตบาท ถนน ลาน สถานีขนส่งสาธารณะสถานที่ราชการ ได้ถูกยึดเป็นพื้นที่โฆษณาสินค้า หากปรับแนวคิดดูว่า พื้นที่เหล่านี้ควรแบ่งสิทธิ์ให้กับประชาชน ในเมืองก็เกิดพื้นที่ทางศิลปะใหม่ๆ เพิ่มขึ้นอีกจำนวนมาก และสามารถพัฒนาไปถึงขั้นการสร้างโซนนิ่งทางศิลปะในเขตเมือง เป็นต้น

การขยายพื้นที่ให้กับศิลปินวัฒนธรรมภาคประชาชน เป็นข้อเสนอเร่งด่วน เพราะการแก้ปัญหาพื้นที่ จะนำไปสู่การขยายโอกาสของประชาชนในการเข้าถึง เรียนรู้ศิลปะที่หลากหลาย สำหรับศิลปินผู้สร้างงานนี้คือฐานของอาชีพ รายได้ และโอกาสในการพัฒนา และในที่สุดก็จะ

เกิดบรรยากาศของการสร้าง การเสพ การวิจารณ์ การเปรียบเทียบ และ ยกระดับ ซึ่งก็คือฐานที่เข้มแข็งของ Creative Economy ในอนาคต

๓. การปรับบทบาทภาครัฐที่กำกับดูแลงานศิลปวัฒนธรรม

๑. ปรับทัศนคติของรัฐและรัฐบาลที่มีต่อองค์กรเรียนรู้ด้านศิลปวัฒนธรรมของภาคประชาชน จาก “ดูไม่ใช่” เป็น “ร่วมรับผิดชอบ” จาก “ต่างคนต่างทำ” เป็น “หุ้นส่วนทางวัฒนธรรม” ด้วยตรรกะที่ว่า รัฐมีหน้าที่ดูแลชีวิต ความเป็นอยู่ของประชาชน รัฐต้องสร้างงานและโอกาส เพื่อให้เกิดความอยู่ดีกินดีของประชาชน แต่รัฐไม่อาจทำหน้าที่นี้ได้ครบถ้วน จึงต้องมีภาคธุรกิจเอกชนเข้ามาแบ่งเบาภาระ ด้วยเหตุผลนี้ รัฐที่ผ่านมาจึงมีนโยบาย “ส่งเสริมการลงทุน” แก่เอกชน เช่น งดเว้นภาษี นำเข้าวัตถุดิบ งดเว้นการเก็บภาษีเงินได้นิติบุคคล เป็นต้น หรือกรณีที่ภาคเอกชนเข้ามาร่วมจัดการศึกษา เช่น ตั้งโรงเรียน มหาวิทยาลัย รวมทั้ง “โรงเรียนกวดวิชา” รัฐก็มองว่าเอกชนเหล่านั้น เข้ามาช่วยแบ่งเบาภาระหน้าที่ให้รัฐ จึงเกิดมาตรการทางกฎหมายที่เกื้อกูลเอกชนเหล่านั้น เช่น การยกเว้นภาษีเงินได้ ยกเว้นภาษีนำเข้าวัสดุอุปกรณ์ทางการศึกษา การจัดสรรเงินกู้ยืมดอกเบี้ยต่ำเพื่อการลงทุนฯ

แต่ขณะที่ภาคเอกชนที่ลงทุนจัดสร้างองค์กรเรียนรู้ทางศิลปวัฒนธรรม เช่น พิพิธภัณฑ์ หอศิลป์ ห้องสมุด ซึ่งเป็นหน้าที่ของรัฐ รัฐกลับไม่ยอมรับว่า ภาคเอกชนเหล่านี้กำลังช่วยเหลือรัฐเช่นเดียวกับที่รัฐมองบรรดา “นักธุรกิจ” “นักลงทุน” ทั้งหลาย

เพราะฉะนั้น การปรับทัศนคติและแนวคิดของรัฐต่อเอกชน ผู้ลงทุนลงแรงสร้างองค์กรเรียนรู้ เพื่อเผยแพร่ สืบทอดมรดกทาง ศิลปวัฒนธรรม สร้างและยกระดับคุณภาพงานศิลปวัฒนธรรม อันเป็น อุดมการณ์เดียวกับรัฐ จึงเป็นจุดเริ่มต้นสำคัญในการปรับบทบาทของ ภาครัฐให้สอดคล้องกับความเป็นจริง

๒. รัฐต้องให้การอุดหนุน เกื้อกูลองค์กรเรียนรู้ด้านศิลปวัฒนธรรม เช่น พิพิธภัณฑ์ หอศิลป์ ห้องสมุด รวมทั้งกลุ่มองค์กรเรียนรู้ที่เรียกชื่อ อย่างอื่น เช่น ชมรม สมาคม (อาทิ สมาคมศิลปินล้านนาที่สืบทอด และฝึกสอนการเล่นพิณเบ็ยะ) ในรูปแบบต่างๆ เช่น เงินอุดหนุน (ช่วยเหลือค่าเช่า, ค่าสาธารณูปโภคฯ) และมาตรการทางภาษีที่จำเป็น เช่นการลดหย่อน ยกเว้นภาษี (กรณีที่มีรายได้) และพิจารณาไปถึง ชุมชน หรือคณะศิลปินที่ทำหน้าที่แทนรัฐในการสืบทอดศิลปวัฒนธรรม ของชาติ เช่น ชุมชนดนตรี หัตถกรรม คณะศิลปินพื้นบ้าน (หุ่นกระบอก ร้องเงิง หนังใหญ่ฯ)

๓. ปรับบทบาทภาครัฐ โดยเพิ่มงบประมาณ ในการทำงานด้าน วิชาการ และการวิจัยเชิงลึก เพื่อจะเป็นฐานของการอนุรักษ์และการ พัฒนาต่อไป โดยเริ่มต้นด้วยการสำรวจ วิจัยข้อมูล ให้ครอบคลุมทุก พื้นที่ทั่วประเทศ โดยจำแนกข้อมูลเป็น ๕ ประเภท และแบ่งกลุ่มพื้นที่ ออกเป็น ๑๐ พื้นที่เพื่อความสะดวกในการศึกษาวิจัย คือ

ข้อมูล ๕ ประเภท

๑. ทรัพยากรทางวัฒนธรรม เช่น พื้นที่ทางวัฒนธรรม พิพิธภัณฑ์

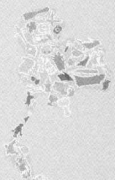

หอศิลป์ ห้องสมุด สถานที่จัดการแสดง คณะนักแสดง
กลุ่มผู้รักวัฒนธรรมและนักอนุรักษ์วัฒนธรรม

๒. **บุคลากร**ทางวัฒนธรรม เช่น ศิลปิน นักวิชาการ ช่างฝีมือ
อาทิ ช่างทำเครื่องดนตรี ช่างทำเครื่องแต่งกายและช่างทำ
อุปกรณ์การแสดง
๓. **กิจกรรม**ทางวัฒนธรรม เช่น เทศกาลดนตรี เทศกาลการ
แสดง เทศกาลประจำเมือง และเทศกาลประจำปี
๔. **ธุรกิจและอุตสาหกรรม**ทางวัฒนธรรม เช่น บริษัทที่ทำธุรกิจ
ทางวัฒนธรรม คณะผู้จัดการ โต๊ะไฟ หัวหน้าคณะ ห้อง
บันทึกเสียง และแหล่งผลิตอุตสาหกรรมเพลง
๕. **องค์กรที่มีหน้าที่**ทางวัฒนธรรม เช่น สมาคมดนตรี สมาคม
ศิลปิน ชมรมดนตรี ชมรมพื้นบ้าน มูลนิธิที่เกี่ยวข้องกับศิลปะ
ดนตรี การแสดง

๑๐ พื้นที่ครอบคลุม

๑. พื้นที่ภาคใต้ฝั่งตะวันออก สงขลา ยะลา ปัตตานี นราธิวาส
ชุมพร สุราษฎร์ธานี นครศรีธรรมราช พัทลุง
๒. พื้นที่ภาคใต้ฝั่งตะวันตก ภูเก็ต สตูล พังงา กระบี่ ตรัง
ระนอง
๓. พื้นที่ภาคเหนือตอนบน เชียงใหม่ เชียงราย แม่ฮ่องสอน
น่าน พะเยา แพร่ ลำปาง ลำพูน อุตรดิตถ์

๔. พื้นที่ภาคเหนือตอนล่าง พิษณุโลก สุโขทัย เพชรบูรณ์
พิจิตร กำแพงเพชร นครสวรรค์ อุทัยธานี
๕. พื้นที่ภาคอีสานตอนบน หนองคาย นครพนม สกลนคร
เลย อุตรธานี กาฬสินธุ์ ขอนแก่น มหาสารคาม มุกดาหาร
ร้อยเอ็ด หนองคาย หนองบัวลำภู บึงกาฬ
๖. พื้นที่อีสานตอนล่าง อุบลราชธานี บุรีรัมย์ ศรีสะเกษ
สุรินทร์ นครราชสีมา อำนาจเจริญ ยโสธร ชัยภูมิ
๗. พื้นที่ภาคกลาง ชัยนาท นครนายก นครปฐม นนทบุรี
ปทุมธานี ลพบุรี พระนครศรีอยุธยา สมุทรปราการ
สมุทรสงคราม สมุทรสาคร สระบุรี สิงห์บุรี สุพรรณบุรี
อ่างทอง
๘. พื้นที่ภาคตะวันตก ประจวบคีรีขันธ์ กาญจนบุรี ราชบุรี
ตาก เพชรบุรี
๙. พื้นที่ภาคตะวันออก ชลบุรี จันทบุรี ระยอง ตราด
ฉะเชิงเทรา ปราจีนบุรี สระแก้ว
๑๐. พื้นที่กรุงเทพมหานคร

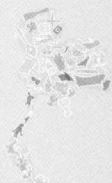
ข้อมูลที่ผ่านการวิเคราะห์วิจัยเหล่านี้ จะเป็นพื้นฐานการพัฒนาประเทศ ทั้งในด้านการอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรม การสร้างวัฒนธรรมเพื่อการพัฒนาประเทศ แหล่งท่องเที่ยว และการสร้างสรรค์วัฒนธรรมให้เป็นสินค้าของประเทศต่อไป

๔. ให้ภาครัฐส่งเสริมการจัดตั้งองค์กร สถาบัน ที่ทำหน้าที่ส่งเสริมงานศิลปวัฒนธรรมที่จำเป็นเร่งด่วน อาทิ ศูนย์ หรือสถาบันการแปล

แห่งชาติ เพื่อแปลผลงานของต่างประเทศสู่ในประเทศและแปลหนังสือของไทยสู่ต่างประเทศ สถาบันหนังสือแห่งชาติ เพื่อยกระดับการอ่านให้เป็นวาระแห่งชาติ ส่งเสริมการจัดตั้งศูนย์การศึกษาศิลปะวัฒนธรรมในห้องถิ่น การผลักดันให้เกิดพิพิธภัณฑ์และหอศิลป์ในทุกจังหวัด การขยายห้องสมุดในทุกพื้นที่โดยเฉพาะการสร้าง “ห้องสมุดมีชีวิต” เว็บไซต์ด้านศิลปะวัฒนธรรม รวมทั้งการปรับบทบาทสื่อมวลชนของรัฐให้มีพื้นที่ของศิลปะวัฒนธรรมภาคประชาชนให้มากขึ้นทัดเทียมกับภาคธุรกิจ

๕. การจัดตั้ง “หอประวัติเมือง” ด้วยเนื้อหาและการนำเสนออย่างมีศิลปะและมีชีวิตชีวา โดยให้ประชาชนในพื้นที่เป็นผู้ร่วมคิด ร่วมทำและร่วมดูแลรักษา เพื่อให้เป็นสมบัติของส่วนรวมอย่างแท้จริง ตลอดจนทั้งใช้อาคารสถานที่เก่าที่ไม่ได้ใช้ประโยชน์มาซ่อมแซม หรือหากสร้างใหม่ ต้องไม่เน้นความหรูหรา แต่ควรให้เหมาะสมกับเรื่องราวและเอกลักษณ์จำเพาะของท้องถิ่น ในลักษณะเรียบง่าย ได้ประโยชน์ งดงาม

๖. ทบทวนนโยบาย มาตรการของรัฐที่มีผลกระทบต่อการสร้างสรรคงานศิลปะวัฒนธรรม อาทิ การปรับแก้กฎหมายลิขสิทธิ์ การพัฒนาระบบสวัสดิการของศิลปิน การลดภาษีอุปกรณ์เครื่องมือทางศิลปะทุกประเภท การลดภาษีแก่เอกชนที่ให้การสนับสนุนงานศิลปะ การส่งเสริมให้ภาคประชาชนเข้ามีส่วนร่วมในการเสนอแนะความเห็น และร่วมพิจารณาโครงการกับหน่วยงานของรัฐ เช่น ในสำนักงานวัฒนธรรมจังหวัด เป็นต้น รวมทั้งการปรับปรุงระบบการศึกษาศิลปะ โดยให้ความสำคัญวิชาศิลปะเทียบเท่ากับวิชาพื้นฐานอื่นๆ ในฐานะที่ศิลปะเป็นส่วนหนึ่งในวิถีชีวิต และส่งเสริมกิจกรรมฝึกฝนเรียนรู้ที่

หลากหลาย อาทิ ค่ายววรรณกรรม กิจกรรมวรรณกรรมสัญจร กิจกรรม
อ่านบทกวี กิจกรรมนิทรรศการด้านทัศนศิลป์ คีตศิลป์และการแสดง
พื้นบ้านฯ

ร่างประมวลข้อเสนอรวม จากสมาชิชาเครือข่ายศิลปิน “ศิลปะจะมีส่วนร่วมในการสร้างสรรค์ สังคมได้อย่างไร”

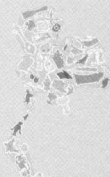
(ภาคกลาง ภาคอีสาน)

สังคมไทยอยู่ในภาวะวิกฤต ทั้งจากความเหลื่อมล้ำในสังคม
ความไม่เป็นธรรม ขาดความสามัคคีและขาดสำนึกร่วมในการพัฒนา
ส่งผลให้การพัฒนาประเทศเป็นไปอย่างไร้ทิศทาง

ขณะเดียวกัน ในยุคทุนนิยมโลกาภิวัตน์ ด้วยกระบวนการผลิต
แบบอุตสาหกรรมทางวัฒนธรรมที่มาจากโลกตะวันตก และตะวันออก
(จีน เกาหลี ญี่ปุ่น) ทำให้สังคมไทยถูกรอบงำทางเศรษฐกิจ สังคม
และทางความคิด

นอกจากนี้ ภายในประเทศเอง ยังเกิดการครอบงำทางศิลปะจาก
องค์กรทางศิลปวัฒนธรรมส่วนกลาง ที่มีพลังมากกว่า สามารถขับ
เคลื่อน ผลักดันงานศิลปวัฒนธรรมในสายทางและรูปแบบของตนเอง
ได้มากกว่า จนกลายเป็น “กระแสหลัก” ครอบงำศิลปวัฒนธรรมของ
ท้องถิ่นและชุมชน

สถานะเช่นนี้ หากสังคมไทยยังไม่รู้เท่าทัน ขาดภูมิคุ้มกัน ไม่เห็น
คุณค่าเชิง

อัตลักษณ์ทางวัฒนธรรม ขาดกระบวนการวางรากฐานเชิงระบบ สังคมไทยก็ยากที่จะพัฒนาไปสู่ความยั่งยืนได้

เครือข่ายศิลปินเพื่อการปฏิรูป จึงมีข้อเสนอ และมติ ดังนี้

๑. การจัดองค์กรด้านศิลปวัฒนธรรม ให้มีการจัดตั้งองค์กรหรือศูนย์ประสานงานศิลปวัฒนธรรมภาคประชาชน ทั้งในส่วนกลางและท้องถิ่น โดยมีฐานะเป็น“องค์กรอิสระ” ไม่อยู่ภายใต้การกำกับควบคุมของหน่วยงานรัฐ มี “คณะกรรมการประสานงานศิลปวัฒนธรรมภาคประชาชน” ที่มาจากศิลปินและผู้แทนองค์กรศิลปะ เป็นผู้ทำหน้าที่กำหนดนโยบายและแผนงานด้านศิลปวัฒนธรรม โดยมีศูนย์ประสานงานย่อยในภูมิภาคต่างๆ คือ ภาคกลาง ภาคเหนือ ภาคใต้ ภาคอีสาน ภาคตะวันออก ภาคตะวันตกและกรุงเทพฯ

๒. การจัดสรรงบประมาณ ให้รัฐบาลจัดสรรงบประมาณเป็น “กองทุนสนับสนุนศิลปวัฒนธรรมภาคประชาชน” โดยมีกฎหมายรองรับให้จัดสรรจากภาษีสรรพสามิตบางส่วน (เช่น ภาษีเหล้า บุหรี่หรือสลากกินแบ่งรัฐบาล) โดยให้ศูนย์ประสานงานศิลปวัฒนธรรมภาคประชาชน เป็นผู้บริหารกองทุน เพื่อประโยชน์แก่องค์กรและศิลปินภาคประชาชนทุกแขนงอย่างทั่วถึงและเท่าเทียม

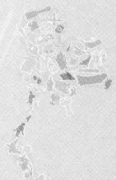
๓. พื้นที่การแสดง ให้มีการจัดพื้นที่หรือเวทีการแสดง โดยสร้างใหม่ หรือปรับปรุงจากพื้นที่เดิมที่มีอยู่แล้ว เช่น ห้องประชุมสถาบันการศึกษา ศูนย์วัฒนธรรมของจังหวัด ให้เป็นเวทีศิลปวัฒนธรรมทุกแขนง

โดยยึดหลักการทำให้ความเหมาะสมกับเรื่องราวและเอกลักษณ์จำเพาะ
ของชุมชน และให้จัดกิจกรรมทางศิลปะทุกแขนงสลับกันไป โดยให้
โอกาสทั้งศิลปะกระแสหลักและศิลปะเฉพาะกลุ่ม

๔. การจัดตั้งหอประวัติเมือง ให้มีการจัดตั้งหอประวัติเมือง
หรือศูนย์เรียนรู้เรื่องท้องถิ่น เพื่อสร้างความรู้จริง รู้ลึกใน “ภูมิบ้าน
ภูมิเมือง” ของตน โดยส่งเสริมให้ประชาชนในพื้นที่ เป็นผู้ร่วมคิด ร่วมทำ
และร่วมดูแลรักษา

๕. บทบาทภาครัฐ ให้หน่วยงานภาครัฐที่กำกับ ดูแลงานศิลปะ
วัฒนธรรม ทำหน้าที่สนับสนุนงานศิลปะวัฒนธรรมของภาคประชาชน
อย่างจริงจัง เข้มแข็ง อาทิ งานด้านข้อมูล การวิจัยเชิงลึก ส่งเสริม
กิจกรรมศิลปะวัฒนธรรมภาคประชาชน ทั้งด้านการประสานงาน
งบประมาณ และสนับสนุนช่วยเหลือองค์กรศึกษาเรียนรู้ของประชาชน
และภาคเอกชน อาทิ ห้องสมุด หอศิลป์ พิพิธภัณฑ์ ทั้งด้าน
งบประมาณและมาตรการทางภาษี เป็นต้น รวมทั้งการสร้างองค์กรและ
มาตรการของรัฐที่ส่งเสริมงานศิลปะวัฒนธรรม อาทิ

- ศูนย์(หรือสถาบัน)การแปลแห่งชาติ
- การขยายห้องสมุดในทุกพื้นที่ และโครงการ “ห้องสมุดมีชีวิต”
- โครงการบ้านนักเขียน โรงเรียนนักเขียน
- เว็บไซต์ด้านศิลปะวัฒนธรรม
- การทบทวน ปรับแก้กฎหมายลิขสิทธิ์
- การพัฒนาระบบสวัสดิการของศิลปิน

ข้อสรุปจาก

ภูมิภาค

ภาคเหนือ ภาคใต้ ภาคอีสาน ภาคกลาง

ระดมความคิดเห็นจากศิลปิน

ภาคเหนือ

การประชุมสมัชชา
เครือข่ายศิลปินภาคเหนือ
“ศิลปะจะมีส่วนร่วม
ในการสร้างสรรค์สังคม
ได้อย่างไร”

วันที่ ๒๘-๒๙ ธันวาคม ๒๕๕๔
ณ โรงแรมเทวราช จังหวัดน่าน
ข้อเสนอจากการประชุมทุกกลุ่ม:
วรรณศิลป์ ดิตศิลป์ สถาปนิก และทัศนศิลป์

เครือข่ายศิลปินภาคเหนือตระหนักว่า ศิลปะแขนงต่างๆเป็น
เครื่องเหนี่ยวนำจิตใจของผู้คนให้เกิดความละเอียดอ่อน อีกทั้งยัง
สามารถนำมนุษย์เข้าสู่ภาวะแห่ง ความจริง ความดี และความงาม
อย่างแท้จริง แต่จากสภาพสังคมไทยในปัจจุบัน เป็นที่น่ากังวลว่าศิลปะ
ไม่ได้เข้าไปมีส่วนร่วมในการยกระดับสติปัญญาของผู้คนในสังคมได้
อย่างแท้จริง อันเนื่องมาจากปัญหาและอุปสรรคต่างๆซึ่งได้สังขมา
เป็นเวลานาน ศิลปินในฐานะผู้สร้างสรรค์ศิลปะยังหากจุดยืนที่มั่นคงใน
สังคมไม่ได้และนอกจากนั้นกระแสความเปลี่ยนแปลงของทั้งสังคมไทย
และสังคมโลก ส่งผลกระทบต่อศิลปะและตัวศิลปินอย่างไม่มีทาง
หลีกเลี่ยง ความเปลี่ยนแปลงดังกล่าวสะท้อนออกมาให้เห็นเป็นปัญหา
ในมิติต่างๆอย่างชัดเจน

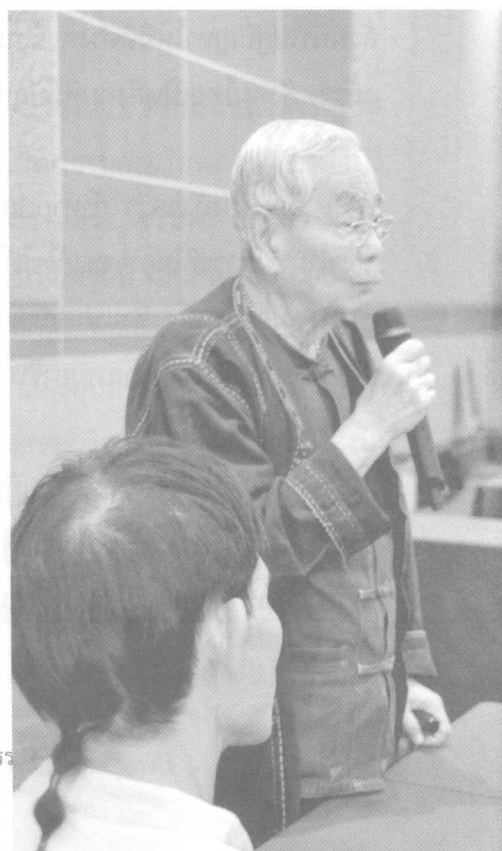
ในที่ประชุมเห็นว่าศิลปะควรเข้ามามีบทบาทอย่างสำคัญในการสร้างสรรค์สังคม รวมทั้งเข้ามามีส่วนร่วมในการแก้ปัญหาของสังคมในปัจจุบัน และปูพื้นฐานสำหรับอนาคต เจาะลึกลงไปประชุมชนจัดตั้งหน่วยงาน หรือองค์กร ขึ้นมารองรับ เพื่อที่จะให้ศิลปะเข้ามามีบทบาทอย่างแท้จริง

เครือข่ายศิลปินภาคเหนือ ระบุว่า การสร้างสรรค์ผลงานศิลปะของศิลปินแขนงต่างๆยังมีปัญหาอยู่อีกมาก และการเสนอผลงานของศิลปินยังอยู่ในวงแคบๆ ไม่สามารถนำเสนอออกไปยังวงกว้างเยาวชนและคนในสังคมยังเสปศิลปะในจำนวนที่ไม่น่าพอใจ เหล่านี้ล้วนนำไปสู่ปัญหาในมิติต่างๆ ซึ่งได้สะท้อนออกมาให้เห็นอย่างชัดเจนแล้วว่า สังคมไทยเป็นสังคมที่มีปัญหาค่อนข้างลึกซึ้ง

อีกทั้งยังกังวลว่า ถ้าหากปล่อยให้ปัญหาดังกล่าวยังคงอยู่ต่อไปก็จะนำมาซึ่งภาวะที่ไม่อาจจะแก้ไขได้ในอนาคต และนับเป็นความล้มเหลวทางสังคมอย่างหนึ่ง ซึ่งแน่นอนว่าจะส่งผลอย่างกว้างขวางต่อผู้คนในประเทศ ทุกภูมิภาค ทุกสาขาอาชีพ จึงมีมติร่วมกันทุกสาขาดังนี้

๑. รัฐต้องให้ความสำคัญกับศิลปะ และศิลปินทุกแขนงอย่างแท้จริง ไม่ทำไปตามกระแส หรือดำเนินการอย่างผิวเผิน เพียงเพื่อให้ได้ชื่อว่าได้เข้ามาดูแลแล้ว แต่โดยเนื้อแท้ยังไม่จริงจัง ไม่จริงจังจิ่ง มอง

ศิลปะเป็นแค่เรื่องตื้นๆ ไม่มีผลกำไร และไม่เคยนำเอาปัญหาที่พบเห็น
อยู่ไปวิเคราะห์หาสาเหตุที่แท้จริง

๒. องค์กรหรือหน่วยงานของรัฐต้องให้การสนับสนุน ทั้ง
งบประมาณ บุคลากร รวมทั้งสถานที่ เพื่อให้ศิลปินสามารถสร้างสรรค์
ผลงานออกมาได้อย่างมีคุณภาพ โดยร่วมมืออย่างจริงจังกับศิลปิน
ในการเสนอผลงานออกสู่สังคม

๓. สังคมหรือชุมชน ต้องรณรงค์ให้ผู้คนเห็นความสำคัญศิลปะ
ท้องถิ่น อันเป็นรากเหง้าสำคัญของศิลปะทั้งปวง เพื่อที่จะเป็นต้นแบบ
ในการสร้างงานศิลปะ อีกทั้งยังเป็นการอนุรักษ์ความเป็นพื้นถิ่นของ
ตัวเองเอาไว้ เพื่อความหลากหลายแห่งศิลปะ และที่สำคัญคือการมี
วิธีการจัดการบริหารที่ดี ถูกหลักวิชาการ ในการจัดเก็บ รักษา ผลงาน
ศิลปะของแต่ละชุมชนเอาไว้

๔. รัฐต้องสนับสนุนงบประมาณ เป็นกองทุนในการสร้างผลงาน
ของศิลปินทุกแขนง เป็นกองทุนที่สามารถให้ศิลปินเลี้ยงชีพตัวเองได้ใน
ขณะที่สร้างผลงาน โดยควรจัดตั้งกองทุนดังนี้

๔.๑ กองทุนต้นฉบับสำหรับนักเขียน เพื่อให้ให้นักเขียนสามารถ
ผลิตผลงานที่มีคุณภาพออกมา และหน่วยงานที่รับผิดชอบ
นำไปพิมพ์เผยแพร่

๔.๒ กองทุนนักดนตรีพื้นบ้าน เพื่อให้ศิลปินพื้นบ้านสามารถ

สร้างสรรค์ผลงานออกมาและบริการชุมชนได้โดยไม่เดือดร้อนเรื่องการเลี้ยงชีพ

๔.๓ กองทุนพัฒนางานศิลปะในแต่ละสาขา เป็นเรื่องจำเป็นที่จะต้องทำ เพราะศิลปะไม่เคยหยุดนิ่ง มีการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง

๔.๔ กองทุนสำหรับการแลกเปลี่ยนวัฒนธรรมและศิลปะ ซึ่งอาจจะเป็นการแลกเปลี่ยนกันในระดับชุมชน จังหวัด หรือภูมิภาคต่างๆ รวมทั้งกับต่างประเทศด้วย

๕. สร้างโอกาสให้แก่เยาวชนในการเข้าถึงศิลปะทุกแขนง โดยเริ่มต้นในระดับเล็กๆอย่างชุมชน หรือหมู่บ้าน แล้วค่อยขยายไปสู่องค์กรที่มีขีดความสามารถในการสนับสนุนการสร้างและเสพงานศิลปะ เช่นองค์กรที่เกี่ยวกับการปกครองท้องถิ่นทุกระดับ ตลอดถึงหน่วยงานของรัฐที่มีหน้าที่รับผิดชอบโดยตรง

๖. สร้างเครือข่ายศิลปินในทุกแขนง เพราะศิลปะแต่ละแขนงมีความเชื่อมโยงกัน ไม่ได้แยกออกจากกัน โดยแต่ละภูมิภาคสามารถรวมตัวกัน ให้ความช่วยเหลือซึ่งกันและกัน หรือจัดกิจกรรมร่วมกันอย่างเป็นระบบ เช่น วรรณศิลป์ คีตศิลป์ วจิตรศิลป์ ในแต่ละสาขาถ้าหากสามารถรวมกันจัดกิจกรรมได้ ผู้เสพก็จะได้อรรถรสครบถ้วน และยังเป็นการสร้างพลังทางสังคมได้อย่างน่าอัศจรรย์

๗. จัดพื้นที่ทางศิลปะในทุกชุมชน โดยจัดอย่างต่อเนื่อง ด้วยกิจกรรมที่หลากหลาย และมีหน่วยงานรับผิดชอบอย่างชัดเจนและแยกแยะให้เหมาะสมกับผู้เสียในแต่ละวัย

๘. ควรมีข้อกำหนด หรือกฎหมายที่เกี่ยวข้อง ให้ความคุ้มครองคนทำงานศิลปะ และมีหลักประกันในการเลี้ยงชีพ รวมทั้งมาตรการทางภาษีที่จูงใจให้หน่วยงานหรือองค์กรอิสระ และเอกชนที่ให้การสนับสนุนกิจกรรมศิลปะสาธารณะที่ไม่หวังผลกำไร เช่น การลดหย่อนภาษี หรือลดเก็บภาษีวัสดุอุปกรณ์ที่เกี่ยวข้องกับการผลิตผลงาน เช่น กระดาษ และอื่นๆที่เกี่ยวข้อง

๙. ควรมีการเก็บรวบรวมข้อมูลเชิงประจักษ์เกี่ยวกับศิลปะ รวบรวมปัญหาเพื่อที่จะนำไปวิเคราะห์ วิจัย และเก็บเป็นข้อมูลพื้นฐานสำหรับแก้ปัญหาในระยะยาวประเด็นต่อไปนี้

๙.๑ สาขารรณศิลป์

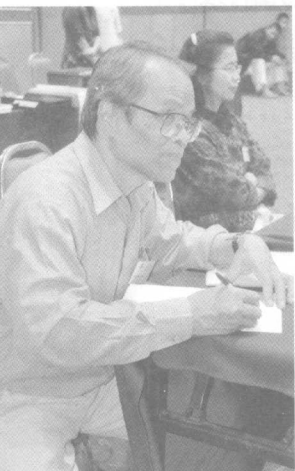
- การอ่านของคนในประเทศ
- การจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน
- วรรณกรรมท้องถิ่น
- การสร้างต้นฉบับคุณภาพและการขาดโอกาสตีพิมพ์งานเขียน

๙.๒ สาขาคีตศิลป์

- การเรียนการสอนด้านดนตรียังไม่แพร่หลาย

- ถูกรุกด้วยระบบทุนนิยมมากเกินไป
- การพัฒนาด้านดนตรี
- บุคลากรด้านดนตรีมีน้อย และขาดขวัญกำลังใจ

๙.๓ สาขาทัศนศิลป์

- พื้นที่ในการนำเสนอผลงานมีน้อย ค่าใช้จ่ายสูง
- การสนับสนุนจากภาครัฐ
- กฎหมายข้อบัญญัติที่เอื้อต่อการสนับสนุนกิจกรรมศิลปะ
- การสร้างศิลปินรุ่นใหม่

๙.๔ สาขาสถาปนิก นักออกแบบ สถาปนิก

- การล่มสลายของศิลปินพื้นบ้านโดยเฉพาะช่างฝีมือพื้นบ้าน
- แนวทางการอนุรักษ์อาคารพื้นบ้านของแต่ละภูมิภาค รวมทั้งศาสนสถานที่สำคัญซึ่งกระจายอยู่ตามชุมชนต่างๆ

ข้อสรุปการประชุมกลุ่มย่อย **กิตศิลป์**

การประชุมสมาชิกเครือข่ายศิลปินเพื่อการปฏิรูป

ประธาน	นายไพรัตน์ ยั่งศิริ ครูชำนาญการพิเศษ โรงเรียนปัว อำเภอปัว จังหวัดน่าน
เลขานุการ	นางจินดา ยั่งศิริ ครูชำนาญการ โรงเรียนเชียงกลาง “ประชาพัฒนา” อำเภอเชียงกลางจังหวัดน่าน

สรุปสภาพปัญหา

๑. ด้านตัวศิลปิน

- ๑.๑ ขาดวิทยากรผู้ให้ความรู้
- ๑.๒ ขาดการยอมรับในสังคม ในเรื่องอาชีพนักดนตรี
- ๑.๓ ขาดจิตสำนึกและความรับผิดชอบต่อสังคม

๒. ด้านเยาวชน

- ๒.๒ เยาวชนขาดความสนใจในความเป็นท้องถิ่น เช่น ดนตรีพื้นบ้าน สะล้อซอซึง
- ๒.๓ ค่านิยมของเยาวชนไม่สนใจดนตรีพื้นบ้าน นิยมดนตรีตะวันตก
- ๒.๔ ไม่มีเวลาในการฝึกซ้อม เนื่องจากการศึกษาภาคบังคับที่เน้นทางวิชาการ
- ๒.๕ ขาดการแนะแนวทาง การศึกษาทางด้านดนตรีที่ชัดเจน

คตศิลป์

๓. บริหารการจัดการ

๓.๑ ขาดการประชาสัมพันธ์

๓.๒ ใช้ดนตรีผิดประเภท

๓.๓ การรับข่าวสารข้อมูลที่ไม่ถูกต้อง ขาดแหล่งข้อมูลอ้างอิงทางวิชาการที่ถูกต้อง ขาดศูนย์สารสนเทศ

๔. การศึกษา

๔.๑ การรับรู้ข้อมูลที่ต้องการด้านวัฒนธรรม เช่น ดนตรี ภาษาวรรณกรรม

๔.๒ ภาครัฐกำหนดหลักสูตรท้องถิ่นไม่เหมาะกับการศึกษาทำให้ความรู้ด้านดนตรีพื้นบ้านหายไป

๔.๓ สักส่วนดนตรีเนื้อหาหายไป

๔.๔ ครูไม่จบด้านดนตรีโดยตรง

๔.๕ ผู้มีความรู้ด้านทางคีตศิลป์ยังไม่มีการรวมองค์ความรู้เข้าด้วยกันและร่วมมือกันให้เกิดการพัฒนาที่ยั่งยืน

ข้อเสนอแนะ : แนวทางการแก้ไขและพัฒนา

- โน้มน้าวให้เยาวชนหันมาสนใจ
- ประยุกต์ดนตรีเข้าไปผสมผสานระหว่างดนตรีพื้นบ้านกับดนตรีสากล
- เชื่อมโยงระหว่างผู้สอนกับศิลปินให้มีการถ่ายทอดที่เข้าถึงและรวบรวมองค์ความรู้จากศิลปินพื้นบ้าน
- เชิญศิลปินพื้นบ้านเข้าไปสอนและแสดงให้เยาวชนชมในโรงเรียน

- ภาครัฐสนับสนุนงบประมาณในการดำเนินการอย่างยั่งยืน
- จัดหาพื้นที่ในการแสดง ทุกสาขาการแสดง
- ส่งเสริมให้ดนตรีพื้นบ้านก้าวสู่ความเป็นสากล
- ส่งเสริมช่างฝีมือให้พัฒนาเครื่องดนตรีให้มีคุณภาพ
- มีแหล่งข้อมูลที่อ้างอิงได้
- ภาครัฐให้ความสำคัญกับหลักสูตรท้องถิ่น ให้นำมาใช้อย่างเป็นรูปธรรม
- หน่วยงานด้านวัฒนธรรมที่เกี่ยวข้องควรเข้ามาส่งเสริมดนตรีการแสดงทุกๆ สาขาในพื้นที่นั้นๆ
- ดนตรีบางประเภทควรจัดอยู่ในประเภทวัฒนธรรมเชิงอนุรักษ์เพื่อสืบทอดและคงไว้ได้อย่างยั่งยืน เช่น ดนตรีชาติพันธุ์ของชนเผ่า โดยส่งเสริมให้สร้างความเข้มแข็งของดนตรีเหล่านั้นในท้องถิ่นก่อน
- รูปแบบและวิธีการนำเสนอการแสดง ควรมีการจัดการให้เหมาะสม
- เด็กและเยาวชนควรเรียนโน้ตเป็นพื้นฐาน
- มีสถาบันดนตรี ในจังหวัดนั้นๆ
- ผู้ปกครองควรมีส่วนร่วมในการให้การสนับสนุน
- ส่งเสริมให้มีเวทีพื้นที่การประกวดในระดับภาค เพื่อคัดกรองสู่ระดับประเทศ
- พัฒนารูปแบบการจัดลำดับเกณฑ์การให้คะแนนในการจัดการประกวดแข่งขัน
- จัดกิจกรรมดนตรีบำบัด

คตศิลป์

- สนับสนุนกิจกรรมดนตรีพื้นบ้านอย่างต่อเนื่องตลอดปี
- รักษากรอบและความเป็นเอกภาพของดนตรีพื้นบ้าน
- ภาครัฐให้การสนับสนุนงบประมาณ

สรุป ตอบคำถาม

ศิลปะ (คตศิลป์) มีส่วนช่วยสร้างสรรค์สังคมได้อย่างไร

๑. ด้านสังคม และ ครอบครัว

- ลดช่องว่างระหว่างวัย
- ส่งเสริมความรักความสามัคคีในหมู่คณะ
- สร้างรายได้
- ผ่อนคลายความตึงเครียด
- ลดปัญหาอาชญากรรม การทะเลาะวิวาท ชู้สาว
- สร้างจิตสำนึกในการอนุรักษ์และหวงแหนในวัฒนธรรมท้องถิ่นของตน

๒. ด้านการศึกษา

- เกิดการเรียนรู้และการบูรณาการในด้านต่างๆ
- พัฒนาสมอง ความฉลาดทางอารมณ์
- เกิดการพัฒนาทางความคิด และสร้างสรรค์สิ่งใหม่ๆ

๓. ด้านเยาวชน

- ใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์
- กล่อมเกลาจิตใจให้อ่อนโยน พัฒนาจิตใจ

- เกิดสมาธิที่ดี ในการเรียนรู้เรื่องราวต่างๆ
- มีระเบียบวินัย มีความรับผิดชอบ มีความมั่นใจในตนเอง กล้าแสดงออก
- มีบุคลิกภาพที่ดี มีสัมพันธภาพที่ดีต่อผู้อื่น
- ลดปัญหาหาเสพติด

๔. ด้านการเมือง

- ลดปัญหาความขัดแย้งทางความคิด
- เป็นสื่อกลางในการแก้ปัญหา

๕. ด้านศาสนาและวัฒนธรรม

- ใช้ประกอบพิธีกรรม เพื่อให้เกิดความขลัง และศักดิ์สิทธิ์
- เป็นสื่อส่งเสริมทางศาสนา
- อนุรักษ์วัฒนธรรมชนเผ่า
- ชำรงเอกลักษณ์วัฒนธรรมของแต่ละท้องถิ่น
- เกิดความรักและหวงแหนในวัฒนธรรมของตนเอง

๖. ด้านประชาชน

- มีสุขภาพจิตที่ดี มีสุนทรีย์ภาพจากการบริโภคงานทางด้านคีตศิลป์
- ก่อให้เกิดแรงบันดาลใจ มีพลังในการต่อสู้ในการดำเนินชีวิต
- เป็นเครื่องกล่อมเกลาคิดใจในยามท้อแท้ ลี้หลัง เหงา หมดหวัง หมดกำลังใจ
- มองโลกอย่างสวยงามและอยู่ในโลกอย่างมีชีวิตที่เป็นสุข

ตัวอย่างกิจกรรมที่ควรเกิดขึ้นในสังคมไทยทางด้านศิลปะ (สาขาคีตศิลป์) วัตถุประสงค์เพื่อสร้างสรรค์สังคมไทยที่ยั่งยืน โดยเริ่มต้นที่เยาวชน

ที่	กิจกรรม/โครงการ	ตัวอย่างกิจกรรม	สถานที่	ผู้รับผิดชอบ	งบประมาณ/ผู้สนับสนุน
๑.	ดนตรีในสวน	* เปิดเพลงเสียงตามสาย - เพลงบรรเลงสากล - เพลงบรรเลงไทยเดิม - เพลงบรรเลงพื้นบ้าน * การแสดงดนตรีสด * เกมสั้นนันทนาการประกอบดนตรีดนตรี * การทำ WORKSHOP สาธิตเครื่องดนตรี * การแสดงดนตรีเปิดหมวก	- โรงเรียน - วัด (เพลงทางศาสนา) - โรงพยาบาล - สวนสาธารณะ - พื้นที่ศาลาพักรอ - เวทีการแสดง	- กระทรวงศึกษาธิการ - กระทรวงวัฒนธรรม - กระทรวงสาธารณสุข - สถาบันการศึกษา - ผู้นำศาสนา	ภาครัฐ / เอกชน

ที่	กิจกรรม/โครงการ	ตัวอย่างกิจกรรม	สถานที่	ผู้รับผิดชอบ	งบประมาณ/ผู้สนับสนุน
๒.	ค่ายดนตรีเยาวชน	* จัดค่ายดนตรี ให้กับเยาวชน ตั้งแต่ระดับท้องถิ่นไปจนถึงระดับชาติในเรื่อง - วงดนตรีสากลประเภทต่างๆ - วงดนตรีไทยทุกประเภท - วงดนตรีพื้นเมืองทุกประเภท - ขับร้องเพลงไทยสากล - ขับร้องเพลงไทยลูกทุ่ง - ขับร้องเพลงไทยเดิม - ขับร้องเพลงลูกกรุง - ขับร้องเพลงสากล	- ส่วนภูมิภาค - ส่วนกลาง	- ครูผู้สอน - ศิลปิน - สมาคมที่มีส่วนเกี่ยวข้องทางด้านดนตรี - กระทรวงศึกษาธิการ - สถาบันการศึกษา - ผู้นำท้องถิ่น - ประชาชนท้องถิ่น	- ภาครัฐ - ภาคเอกชน - ผู้ปกครอง - การระดมทรัพย์

ที่	กิจกรรม/โครงการ	ตัวอย่างกิจกรรม	สถานที่	ผู้รับผิดชอบ	งบประมาณ/ผู้สนับสนุน
๓.	การประกวดแข่งขัน	- ประกวดวงดนตรีทุกประเภทในระดับภูมิภาคจนถึงระดับชาติ - ประกวดร้องเพลงทุกประเภทในระดับภูมิภาคจนถึงระดับชาติ	สถาบันการศึกษา ส่วนภูมิภาค ส่วนกลาง	- ครูผู้สอน - สมาคมที่มีส่วนเกี่ยวข้องทางด้านดนตรี - ศิลปิน - กระทรวงศึกษาธิการ - สถาบันการศึกษา - ผู้นำท้องถิ่น - ประชาชนท้องถิ่น	- ภาครัฐ - ภาคเอกชน - ผู้ปกครอง - การระดมทรัพย์

กฤษณ

ข้อเสนอ กลุ่มทัศนศิลป์

การประชุมสมาชิกเครือข่ายศิลปินเพื่อการปฏิรูปภาคเหนือ

สภาพปัญหา ข้อเสนอแนะ: ความคิดเกินทั่วไป

- ราชการ, ผู้บริหาร ต้องเข้าใจและให้ความสำคัญ
- ศิลปินทุกคนทำในสิ่งที่ตนรัก มีผลทางตรงและทางอ้อมต่อสังคม
- ควรให้สังคมทบทวนเรื่องความเป็นอยู่ของศิลปิน
- การจัดตั้งงานศิลปะ ต้องอ้างอิงระเบียบ, กฎหมาย, การนำคุณค่าเข้าสู่สังคม
- การรวมกลุ่ม ทำให้มีความสามารถในการต่อรอง
- หาช่องทางในการนำสู่สังคม ที่ไม่เกี่ยวข้องกับศิลปะ
- กลุ่มครู ศิลปะภาคเหนือมีการรวมตัวกันจัดแสดงผลงานศิลป์เป็นปีที่ ๑๐ แล้ว โดยออกค่าใช้จ่ายกันเองเนื่องจากงานสอนมาก และไม่ถนัดในการประสานงานของงบประมาณ
- คนทั่วไปไม่มีโอกาสเสพงานศิลป์, ไม่รู้จัก, ไม่เข้าใจ
- อบจ. นำสนับสนุนงบประมาณอบรมนักเรียนศิลปะ
- การจัดกิจกรรมต่างๆ อย่าทอดทิ้ง ให้รวมกลุ่มเข้มแข็งเป็นเครือข่ายที่ จ.ลำปาง ผู้บริหารให้ความช่วยเหลือ
- จังหวัดอุตรดิตถ์มีปัญหา คือเชิญมาร่วมงานแล้ว ไม่มา เนื่องจากไม่กล้าเข้าสถานที่ราชการ

ทัศนศิลป์

- จังหวัดน่านมีงบประมาณไม่ต่อเนื่อง แต่ก็จัดกิจกรรมรณรงค์ด้านยาเสพติด อนุรักษ์สิ่งแวดล้อม วัฒนธรรม
- นพ.บุญยงค์ วงศ์รักมิตร มีข้อคิดเห็นว่า ศิลปินสามารถนำชีวิตเข้าสู่ความงาม ความดี ความจริง ด้วยทักษะ และความสามารถ แรงดลใจ สามารถสร้างงานได้เร็วกว่าคนอื่น
- ควรรักษาเอกลักษณ์ เช่น ขณะนี้มีภาพการ์ตูนเข้ามาแทนที่ภาพกินรี
- ทำอย่างไรให้สังคมเห็นคุณค่าของงานศิลปะ
- ประเทศเกาหลีสามารถนำอัตลักษณ์ของตนเป็นจุดขาย และมีอิทธิพลต่อหลายประเทศทั่วโลก
- ออสเตเรียเลียนำส่วนแบ่งจากการจำหน่ายสลากกินแบ่ง ดูแลงานศิลปะ, ซื่อโรงไฟฟ้าทำหอศิลป์ ประเทศจีน สนับสนุนงานศิลปะจากเดิมไม่สนใจ แต่ศิลปินพึ่งตนเอง สร้างงานให้เห็น
- ควรรวมกลุ่มอย่างเข้มแข็ง สร้างสรรค์กิจกรรมอย่างสม่ำเสมอ เข้าสู่ชนบท, พื้นที่ด้อยโอกาส นำเสนออย่างแตกต่าง ทันสมัย ไม่ลืมหูลืมตา ศิลปวัฒนธรรม ภูมิปัญญาดั้งเดิม
- ศิลปินเป็นผู้สื่อสาร ความดี ความงามความจริง ให้ประชาชน สังคมเห็นความสำคัญ และหันกลับมาว่าวัฒนธรรม กลับมาดำรงชีวิตภายใต้วัฒนธรรมนำสู่ความสุขสงบ
- การรวมกลุ่มทำให้มีความเข้มแข็งมีพลัง ป้องกันทุนนิยม การก่อสร้าง การแสดงออกซึ่งรสนิยมส่วนตัวในสาธารณะ
- การทำงานของศิลปินต้องเปิดตัวมากขึ้น เข้าร่วมเครือข่าย

ทัศนศิลป์

- ผู้ใหญ่ในสังคม แทรกแซง เอาเปรียบ
- การขับเคลื่อนต้องพึ่งตนเองก่อน หุ่น สร้างงานดี ต่อเนื่อง การช่วยเหลือตามมาเอง
- การปฏิรูปต้องเริ่มจากจุดเล็กๆ พึ่งตัวเอง ขยาย พัฒนา
- ควรคิดกิจกรรมที่สร้างสรรค์ ไม่เหมือนใคร

แนวคิดที่น่าสนใจ

๑. การรวมกลุ่มที่เข้มแข็ง ทุกสาขา
๒. วิธีการ/กิจกรรม/งบประมาณ
๓. ต้องมีองค์กรสนับสนุน (แหล่งทุน รัฐ เอกชน)
๔. กฎหมาย /ข้อกำหนด /อื่นๆ ที่เอื้อต่อการทำงาน
๕. พื้นที่ทางด้านศิลปะ

ข้อเสนอของ **กลุ่มวรรณศิลป์** การประชุมสมาชิกเครือข่ายศิลปินเพื่อการปฏิรูป (ภาคเหนือ)

เครือข่ายวรรณศิลป์ภาคเหนือตระหนักว่า วรรณกรรมมีอิทธิพลในการยกระดับสติปัญญา จินตนาการ และ คุณธรรมของมนุษย์ รวมทั้งส่งผลอย่างหนักแน่นต่อการแสวงหาของมนุษย์อันจะนำไปสู่การแสวงหาความจริง ความดีงาม ซึ่งสิ่งเหล่านี้สามารถทำให้มนุษย์อยู่ร่วมกันอย่างสันติสุข

เครือข่ายวรรณกรรมภาคเหนือเห็นว่า การที่จะบรรลุถึงสิ่งซึ่งได้กล่าวอ้างมาแล้ว นักเขียน ในฐานะผู้สร้างสรรค์ผลงานจำเป็นต้องปรับเปลี่ยนกระบวนทัศน์ ในการมอง การผลิตผลงาน รวมทั้งการเผยแพร่ผลงานออกสู่สาธารณชนอย่างเป็นระบบ มีองค์กรที่รับผิดชอบอย่างชัดเจน องค์กรที่สามารถสนับสนุนอย่างแท้จริง รวมทั้งการสร้างบรรยากาศแห่งการอ่าน การเขียน การวิจารณ์ และการหาพื้นที่ในการนำเสนอผลงานของนักเขียน

เครือข่ายวรรณกรรมภาคเหนือกังวลว่า สภาพการณ์ของวงการนักเขียน และการอ่านหนังสือของผู้คนยังคงอยู่ในภาวะที่น่าเป็นห่วง นักเขียนไม่มีโอกาสสร้างผลงานอย่างที่ตัวเองปรารถนา ผลงานคุณภาพ

วรรณศิลป์

ถูกปฏิเสธจากสำนักพิมพ์ซึ่งตกอยู่ในวงจรของทุนนิยม เพราะวรรณกรรม คุณภาพหรือวรรณกรรมบางประเภท เช่น บทกวี เรื่องสั้น ไม่สามารถ จำหน่ายหรือแข่งขันได้ในระบบธุรกิจหนังสือ รวมทั้งวรรณกรรมท้องถิ่น อันเป็นรากเหง้าอย่างแท้จริง ถูกกลืนเลว ไม่ได้รับการดูแลเอาใจใส่ ผู้ที่ เข้ามามีบทบาทในวรรณกรรมท้องถิ่นเป็นบุคคลภายนอกที่อาจจะไม่ได้ ผู้ก่อกำเนิดท้องถิ่นอย่างแท้จริง วรรณกรรมประเภทมุขปาฐะ กำลังหายไป จากท้องถิ่น และไม่ได้จัดเก็บอย่างเป็นระบบ ไม่มีการบันทึกอย่าง ถูกต้อง องค์กรที่รับผิดชอบต่อวรรณกรรมของประเทศไม่ได้ทำหน้าที่ อย่างเต็มความสามารถ บางครั้งถึงกับละเลยในสิ่งที่ควรทำ อีกทั้ง วัฒนธรรมในการวิจารณ์ผลงานศิลปะก็ขาดหายไป จะมีบ้างก็เหลือ น้อยเต็มที รวมทั้งกิจกรรมส่งเสริมการอ่านในทุกกระดับก็มีน้อยและ จำกัดต่ออยู่แต่ในวงแคบๆ สถานศึกษาทุกระดับไม่ได้วางนโยบายและ เอาใจจริงเอาใจต่อ การอ่านของนักเรียน นักศึกษา ห้องสมุดหลายๆ แห่ง หลายๆ ที่ยังขาดบรรณารักษ์ที่มีความรู้เรื่องหนังสือและการจัดกิจกรรม ส่งเสริมการอ่านอย่างแท้จริง เหล่านี้ล้วนส่งผลในทางลบต่อวงการ วรรณกรรมในวงกว้าง และเป็นต้นเหตุที่แท้จริงต่อคุณภาพของผู้คนใน สังคม

จึงมีมติว่า

๑. ส่งเสริมให้คนในท้องถิ่นเข้ามามีบทบาทต่อวรรณกรรมท้องถิ่นให้ มากขึ้น

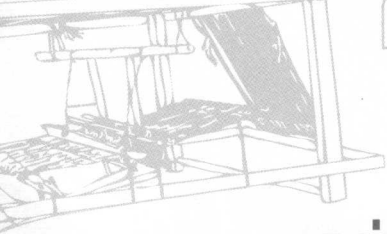

วรรณศิลป์

๒. จัดตั้งองค์กรหรือรวมกลุ่มกันเพื่อเสนอแผนงานหรือโครงการที่เกี่ยวข้องกับวรรณกรรม
๓. จัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน เช่น การเสวนา การอ่านบทกวี การประกวดต้นฉบับให้มีความหลากหลายและมีมาตรฐาน
๔. จัดตั้งกองทุนต้นฉบับเพื่อส่งเสริมให้นักเขียนสร้างสรรค์ผลงานคุณภาพ
๕. สร้างความตระหนักให้แก่ผู้บริหารสถานศึกษาในทุกๆระดับ ให้เห็นความสำคัญของวรรณกรรม อันจะนำไปสู่การอ่านอย่างแท้จริง
๖. จัดระบบชุมชนให้เข้ามามีบทบาทในการส่งเสริมการอ่านให้มากขึ้น
๗. องค์กร หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องให้ความสำคัญใส่ดูแลนักเขียนรุ่นใหม่ให้มากขึ้น
๘. ส่งเสริมและเพิ่มพื้นที่การวิจารณ์วรรณกรรมให้หลากหลายมากยิ่งขึ้น

ข้อสรุปจาก **กลุ่มสถาปนิก/ ศิลปินนักออกแบบตกแต่ง/ กลุ่มสถาปนิกเมือง/ถักทอ**

**การประชุมสมาชิกเครือข่ายศิลปินเพื่อการปฏิรูป
(ภาคเหนือ)**

สิ่งที่มองเห็นร่วมกัน

๑. ศิลปะและวัฒนธรรมเป็นสิ่งจรรโลงจิตใจที่อยู่คู่สังคมไทยมาช้านาน ศิลปะและวัฒนธรรมหล่อหลอมเป็นหนึ่งเดียว อยู่ในความคิด จิตใจของคนไทย
๒. คนปัจจุบันเข้าใจศิลปะไปตามกระแสนิยม และแนวคิดแบบตะวันตกเป็นตัวแบ่งแยกให้เข้าใจว่าศิลปะคืองานเพื่อสุนทรีย์ แต่ตะวันออกศิลปะคือวิถีชีวิต
๓. ระบบการศึกษาไม่ได้สอนให้รู้ว่าศิลปะเป็นส่วนหนึ่งในวิถีชีวิต และไม่ได้สอนให้มีความภาคภูมิใจในศิลปะและวัฒนธรรมท้องถิ่น
๔. ภาวะเรื่องปากท้องและการทำมาหากิน และผลของกระแสทุนนิยมประชาชนจึงให้ความสำคัญด้านวัตถุ มากกว่าสิ่งจรรโลงจิตใจคือศิลปะ

ข้อเสนอ

๑. กำหนดทิศทางการศึกษาด้านศิลปะ วัฒนธรรมให้ชัดเจน ให้มีการเรียนการสอนในทุกระดับชั้นและในขณะเดียวกันให้มีความยืดหยุ่น

แบบนกออกแบบแบบตลกแต่ง กลุ่มสละ่าพื้นเมือง/ถักทอ

ของระบบการศึกษา เพื่อเปิดโอกาสให้เข้าถึงการเรียนการสอนศิลปะ และวัฒนธรรมได้กว้างขวางขึ้น

- ศิลปะ ให้รู้ นิยาม ความหมายและความเข้าใจ
- วัฒนธรรม ประเพณี ให้เรียนรู้สืบทอดวัฒนธรรม และภูมิใจใน วัฒนธรรม ประเพณีท้องถิ่น
- แบบแผน คติ ความเชื่อในงานศิลปะทั้งแบบโบราณ สมัยใหม่

๒. รัฐต้องกระตุ้นให้งานออกแบบ การผลิตสื่อ และผลงานด้านศิลปะ ได้นำเอกลักษณ์หรือวัฒนธรรมของไทยมาใช้ เพื่อสร้างกระแสและ ค่านิยมความเป็นไทยให้ชัดเจน

๓. รัฐต้องมีกลไกเพื่อเอื้อให้ศิลปินสามารถสร้างสรรคงานคุณภาพและ ตอบสนองต่อตนเอง สภาพสังคมและเศรษฐกิจ เช่น ทำการตลาด ของงานศิลปะแขนงต่างๆ สนับสนุนการนำศิลปะไปประยุกต์ใช้ใน เชิงพาณิชย์อย่างเหมาะสม (การออกแบบนำศิลปะวัฒนธรรมมาสร้าง สรรคอย่างเหมาะสมให้เกิดคุณค่าและมูลค่า)

๔. จัดให้มีหอศิลป์วัฒนธรรมในทุกจังหวัด หรือให้มากที่สุด เพื่อให้ ประชาชนเรียนรู้และทราบถึงประโยชน์และเข้าถึงงานศิลปะและ วัฒนธรรมได้ง่าย

๕. เปิดโอกาสให้บุคลากรทางด้านศิลปะ มีส่วนร่วมในการนำแนวคิด ความสามารถเพื่อช่วยในการพัฒนาสังคมอย่างเหมาะสม

กลุ่มสถาปัตย์/สถาปนิกออกแบบตกแต่ง/กลุ่มสละ่าพื้นเมือง/ถักทอ

คมความคิดจากศิลปิน

ภาคใต้

การประชุมสมัชชา
เครือข่ายศิลปินภาคใต้
“ศิลปะจะมีส่วนร่วม
ในการสร้างสรรค์สังคม
ได้อย่างไร”

วันที่ ๒๒-๒๓ มกราคม ๒๕๕๔

ณ ห้องประชุมบ้านชูชุกิ สถาบันทักษิณคดีศึกษา
มหาวิทยาลัยทักษิณ จังหวัดสงขลา

สรุปข้อเสนอในภาพรวม

การนำศิลปะ เข้ามามีบทบาทในการสร้างสรรค์สังคมจำเป็นต้องกล่าวถึงปัญหาทั่วไปที่เกี่ยวข้องกับศิลปะและศิลปิน เพื่อแก้ปัญหา และเพิ่มโอกาสให้ศิลปินสร้างงานศิลปะที่มีคุณค่าไปเป็นส่วนร่วมในการสร้างสรรค์สังคมได้อย่างจริงจัง

การประชุมสมัชชาเครือข่ายศิลปินเพื่อการปฏิรูป (ภาคใต้) เมื่อวันที่ ๒๒ - ๒๓ มกราคม ๒๕๕๔ แบ่งกลุ่มย่อยออกเป็น ๓ กลุ่ม คือ กลุ่มวรรณศิลป์ กลุ่มทัศนศิลป์ กลุ่มคีตศิลป์และศิลปะการแสดง (พื้นบ้านและร่วมสมัย) มีข้อมูลโดยสรุปดังนี้

๑. ปัญหาของรัฐบาลและผู้บริหารประเทศต่อวงการศิลปะและศิลปินไทย

ที่ผ่านมาไม่ว่าจะเป็นรัฐบาลชุดใด พบว่า รัฐบาลไม่จริงจังต่อการแก้ปัญหาของประเทศ ขาดวิสัยทัศน์ต่องานศิลปะอย่างถ่องแท้ ไม่เห็นความสำคัญของศิลปินผู้สร้างงานศิลปะ ขาดนโยบายระดับชาติเกี่ยวกับงานศิลปะแขนงต่างๆ เมื่อเปรียบเทียบกับบางประเทศในเอเชียที่ให้ความสำคัญ จงงานศิลปะกลายเป็นส่วนสร้างรายได้เข้าประเทศ เช่น ประเทศจีน ฮองกง สิงคโปร์ เป็นต้น

แนวทางแก้ไข

๑. กำหนดให้เป็นนโยบายชาติด้านศิลปะ กำหนดทิศทางเพื่อให้งานศิลปะเป็นปัจจัยจรรโลงคุณภาพชีวิตและสร้างสรรค์สังคม
๒. กำหนดทิศทางของหน่วยงานต่างๆ ให้ขนานรับนโยบายข้อ ๑ มีแนวปฏิบัติที่จริงจังไปในทิศทางเดียวกัน เช่น สร้างวัฒนธรรมการอ่าน วัฒนธรรมการสร้างและเสพงานศิลปะแขนงต่างๆ อย่างมีขั้นตอนและจังหวะก้าว จากวัยเด็กเยาวชน กระทั่งเป็นผู้ใหญ่
๓. ให้มีนโยบายการกระจายอำนาจและงบประมาณในหน่วยงานองค์กรส่วนท้องถิ่นอย่างเป็นรูปธรรม กำหนดทิศทางกิจกรรม และโครงการที่เกี่ยวข้องกับงานศิลปะในท้องถิ่น โดยยึดความต้องการของชุมชน

๔. การสร้างแบบอย่างในสังคมโดยผู้บริหารระดับสูงของประเทศ ที่มีความชื่นชมในศิลปะแขนงต่างๆ อย่างจริงจัง ตัวอย่าง เช่น พระจริยวัตรของสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ ต่อ งานศิลปะแขนงต่างๆ เพื่อให้กลุ่มเด็ก เยาวชน มีแบบอย่าง และเรียนรู้ในการบริโภคศิลปะในวิถีชีวิต

๒. ปัญหาสภาพชีวิตของศิลปินภาคใต้

ศิลปินผู้สร้างงานศิลปะ ที่กำลังเชื่อมั่นว่าจะมีส่วนร่วมในการสร้างสรรค์สังคมได้ ยังอยู่ในสภาพยากลำบากช่วยเหลือตัวเองไม่ได้เป็นจำนวนมาก เพราะศิลปินไม่ได้รับการดูแลจากรัฐ ไม่ได้รับสวัสดิการใดๆ ที่จะช่วยพยุงสถานะ ศิลปินจึงต้องต่อสู้ชีวิตอย่างโดดเดี่ยวมาโดยตลอด บางครั้งยังถูกคุกคามจากอำนาจรัฐ ทั้งโดยตรงและทางอ้อม

แนวทางแก้ไข

๑. การจัดระบบดูแลศิลปินให้มีชีวิตที่ช่วยเหลือตนเองได้ เพื่อมีส่วนร่วมในการสร้างงานศิลปะเพื่อสังคม
๒. การยกย่องเชิดชูเกียรติ ไม่เฉพาะแต่ศิลปินระดับชาติ แต่ควรกระจายลงไปทุกระดับ
๓. การจัดระบบหน่วยงานเพื่อส่งเสริมและดูแลลิขสิทธิ์ งานศิลปะ
๔. การสร้างระบบและให้สิทธิ์ศิลปินที่เป็นข้าราชการ สามารถกำหนดเงื่อนไขเวลาเพื่อสร้างงานศิลปะ

๕. การยกร่างกฎหมายเพื่อจัดตั้งองค์กรทางด้านศิลปะแขนงต่างๆ ประจำภาค โดยให้มีตัวแทนศิลปินเป็นกรรมการหรือองค์กรกลางระดับประเทศที่มีกรรมการจากศิลปินแขนงต่างๆ โดยได้รับงบประมาณสนับสนุนจากรัฐบาล เพื่ออุดหนุนการสร้างงานศิลปะอย่างเป็นระบบและเป็นธรรม

๓. ปัญหาการเผยแพร่ผลงานศิลปะแขนงต่างๆ

- ๑.๑. สังคมไทยยังขาดรสนิยมบริโภคงานศิลปะ
- ๑.๒. ขาดการสร้างพื้นที่ศิลปะเพื่อการสื่อสาร การเผยแพร่ การส่งเสริมและการสร้างความเข้าใจในงานศิลปะที่มีคุณค่าอย่างจริงจัง

แนวทางแก้ไข

๑. การจัดสร้างหอศิลป์ ลานศิลปะประจำชุมชน
๒. การสร้างมาตรฐานศิลปิน สร้างโอกาสให้ศิลปินรุ่นใหม่ก้าวรุ่นใหม่ แขนงต่างๆ ได้พบปะ แลกเปลี่ยน ถ่ายทอดผลงานระหว่างกัน
๓. การเปิดพื้นที่ใหม่ๆ เพื่อให้เกิดการรับรู้งานศิลปะ เช่น โรงพยาบาล สถานีรถไฟ ศูนย์การค้า การสร้างโซนนิ่งทางศิลปะในเขตเมืองที่จะนำมาซึ่งแหล่งท่องเที่ยวทางด้านศิลปะ
๔. การถ่ายทอดงานของศิลปินผ่านสื่อต่างๆ เช่น โทรทัศน์ วิทยุ ป้ายประกาศ คำขวัญ ข้อคิด คติสอนใจ (ป้าย Cut Out) โดยไม่ต้องให้ศิลปินเป็นผู้เดินรณรงค์และออกค่าใช้จ่าย

๔. ปัญหาองค์กร/หน่วยงานของรัฐ

๔.๑ บทบาทหน้าที่ของกระทรวงวัฒนธรรมต่อวงการศิลปะไทย
แขนงต่างๆ

๔.๒ บทบาทของกระทรวงศึกษาธิการ รวมถึงกระทรวงและ
หน่วยงานต่างๆ ที่จัดการศึกษาทุกระดับที่มีต่อการใช้งานศิลปะเพื่อ
พัฒนาเด็ก เยาวชน การปรับหลักสูตรให้ครูศิลปะมีโอกาสได้ร่วมใน
การกำหนดโครงสร้างหลักสูตร การจัดหนังสืออ่านให้เหมาะสมกับวัย
และระดับชั้น เพิ่มครูศิลปะและกำหนดให้ทำหน้าที่ทางด้านศิลปะอย่าง
จริงจัง การใช้ห้องสมุด หอสมุดของสถานศึกษาเพื่อพัฒนาการอ่านและ
สร้างวัฒนธรรมการอ่าน

๔.๓ บทบาทของหน่วยงานที่กำกับ สก๊ตคั้งงานศิลปะต่างชาติ
หรือแม้แต่งานศิลปะในประเทศที่มีแนวโน้มทำลายศิลปะที่ดีของชาติ
เช่น การผลิตหนังสือที่ไร้คุณภาพบางประเภท การแสดงที่ผ่านสื่อ
โทรทัศน์ เคเบิล วีซีดี โทรศัพท์มือถือ ที่ขาดศิลปะ และยังลามกอนาจาร
ที่มีอยู่เกลื่อนเมือง จนวนงานศิลปะไทยที่มีคุณภาพกลับถูกย่ำยี ขาดการ
เหลียวแลและส่งเสริม

๔.๔ การกระจุกตัวของอำนาจหน่วยงานส่วนกลาง องค์กร
บริหารราชการส่วนท้องถิ่น เช่น เทศบาล อบต. อบจ. ควรมีส่วนต้อง
รับผิดชอบเรื่องการนำศิลปะสู่ชุมชนอย่างแท้จริงและจริงจัง

๔.๕ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการกำกับราคาวัสดุอุปกรณ์ที่
เกี่ยวข้องกับการสร้างงานศิลปะแขนงต่างๆ เพื่อเอื้อประโยชน์ในการ
สร้างและเผยแพร่งานศิลปะ

การประชุมสมาชิกเครือข่ายศิลปินเพื่อการปฏิรูป (ภาคใต้)
“ศิลปินจะมีส่วนร่วมในการสร้างสรรค์สังคมไทยได้อย่างไร?”
๒๒-๒๓ มกราคม ๒๕๕๔
ณ ห้องประชุมบ้านตูตัก สถาบันทักษิณคดีศึกษา เกาะยอ สงขลา

๔.๕ หน่วยงานที่สนับสนุนกิจกรรมโครงการเกี่ยวกับศิลปะ เช่น
ค่ายวรรณกรรม กิจกรรมวรรณกรรมสัญจร กิจกรรมการอ่านบทกวี
กิจกรรมนิทรรศการด้านทัศนศิลป์ คีตศิลป์และการแสดงศิลปะ
พื้นบ้าน

แนวทางแก้ไข

๑. การจัดตั้งสถาบัน/สมาคม/องค์กร ที่เกี่ยวกับศิลปะ (ร่วม
สมัยและพื้นบ้าน) ทุกแขนง โดยเปิดโอกาสให้ศิลปินประจำ
ภาคต่างๆ ทุกแขนงได้มีโอกาสกำกับและบริหารงาน
๒. การจัดสรรงบประมาณในองค์กรทุกระดับสนับสนุน การจัด
ตั้งกองทุนเพื่อสนับสนุนการสร้างสรรค์ผลงาน

ข้อสรุปการประชุมกลุ่มย่อย **กลุ่มทัศนศิลป์** การประชุมสมัชชาเครือข่ายศิลปินเพื่อการปฏิรูป (ภาคใต้)

โดย ผู้ช่วยศาสตราจารย์ปริทรรศ หุตางกูร
นางสาวนงลักษณ์ กิ่งเซ่ง เลขานุการกลุ่ม **ผู้บันทึกและเรียบเรียง**

จากการประชุมกลุ่มย่อย ผู้ร่วมประชุมกลุ่มทัศนศิลป์ได้นำเสนอเรื่องต่างๆ ผ่านโจทย์ที่ตั้งไว้คือ “ศิลปะจะช่วยสร้างสรรค์สังคมได้อย่างไร” โดยมีผู้ร่วมให้ทัศนะต่างๆ อันพอประมวลได้ว่า ศิลปะมีความงดงามตามธรรมชาติอยู่แล้ว, ศิลปะคือสุนทรียศาสตร์ที่สร้างความงามให้จิตใจ และสมควรนำมาയാปลูกฝังให้การสนับสนุนและขับเคลื่อนเพื่อเป็นคุณค่าทางใจในสังคมท้องถิ่น จึงสรุปได้ว่าที่ผ่านมาแม้ศิลปะนั้นมีความหมายที่ดีงาม ทั้งคอยเป็นส่วนเสริมสร้างสรรค์สังคมตลอดมา แต่ปัญหาใหญ่ของศิลปะในยุคสมัยนี้กลับเป็นช่องว่างระหว่างความก้าวล้ำไปข้างหน้าของศิลปะ (อันกลายเป็นเรื่องราวของศิลปะร่วมสมัยที่ทุกสังคมโลกได้พยายามปรับเข้ามาให้เป็นส่วนหนึ่งของวิถีชีวิตวัฒนธรรมสมัยใหม่) กับประชาชนเจ้าของพื้นที่ และผู้ปกครองที่เป็นศูนย์กลางการใช้อำนาจและงบประมาณ โดยมีปัญหาอยู่ที่ “ขาดการสื่อสารสร้างความเข้าใจอย่างจริงจังและดีพอ” และ “ขาดการสื่อสารสร้างความเข้าใจอย่างจริงจังและดีพอ” นี้เองน่าจะเป็นคำตอบโจทย์ เพราะการกระทำเพื่อให้เกิดความตระหนักเข้าใจ ย่อมจะนำมาซึ่งความสมดุลในทุกบทบาทหน้าที่ทั้งตัวผลงานศิลปะ, ศิลปิน,

ทัศนศิลป์

ประชาชนผู้เสพ, ผู้ปกครองหรือศูนย์อำนาจ, เขารชน ฯลฯ และทุกภาคส่วนที่จะร่วมสร้างสรรค์สังคมให้มีพลังต่อไป ทั้งในเรื่องรสนิยม การเพิ่มคุณค่าและมูลค่า ให้เกิดเป็นต้นทุนใหม่ทางสังคมที่สอดคล้องกับวิถีชีวิตและสังคมเมืองที่ขยายออกและแข่งขันกับบริบทโลกในปัจจุบันตลอดเวลาไปพร้อมๆ กัน ที่ประชุมจึงเห็นว่าควรเร่งดำเนินการเพื่อส่งเสริมสนับสนุน ดังนี้

ปรับวิสัยทัศน์ระดับผู้นำ

1. ผู้นำสูงสุดของประเทศสมควรมีวิสัยทัศน์ที่เล็งเห็นความสำคัญและเข้าใจศิลปะอย่างถ่องแท้ เพราะหมายถึงการนำมาซึ่งนโยบายทางศิลปะที่ขับเคลื่อนประเทศ (ไม่ใช่เพียงแนวคิด creative economy ที่ไม่รู้จักมันจริงๆ) ดังเช่น ประเทศจีน ฮองกง สิงคโปร์ ซึ่งศิลปะถูกทำให้เกิดเม็ดเงินมีมูลค่าจับต้องได้อย่างมหาศาล
2. ผู้นำในระดับกระทรวง หรือหน่วยงานศิลปะที่เกี่ยวข้อง (โดยเฉพาะสำนักงานศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัย) ไม่ควรเอาผู้ที่ไม่มีความรู้และขาดวิสัยทัศน์ทางศิลปะมาเป็นผู้นำองค์กร เพราะนอกจากจะทำให้เกิดความเสียหายผิดพลาดเชิงซ้ำ ยังนำมาซึ่งความสิ้นเปลืองงบประมาณ และความไม่เป็นธรรม ผู้ที่สมควรจึงเป็นผู้ที่เติบโตมาจากวงการและมีความรู้โดยตรง สามารถนำศิลปะมาปรับใช้ให้เป็นสติปัญญาของคนในชาตินั้นๆ อย่างแท้จริง

ปรับให้เป็นวาระแห่งชาติหรือนโยบายแห่งชาติ

๓. กำหนดให้เป็นนโยบายของกระทรวงสำคัญ ในการจัดตั้งศูนย์การศึกษาศิลปกรรมในท้องถิ่น โดยมีองค์กรส่วนท้องถิ่นเป็นผู้ดูแลรับผิดชอบ ซึ่งการดำเนินงานประกอบด้วย นักวิชาการศิลปะ สื่อมวลชนศิลปะ ศิลปินท้องถิ่น ฯลฯ รวมทั้งผลักดันให้มีตำแหน่งช่างศิลปะในท้องถิ่นระดับ อบต.
๔. กำหนดให้หน่วยงานระดับชาติที่มีส่วนรับผิดชอบโดยตรงดังเช่น สำนักงานศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัย ให้มีการวางแผนงาน/กิจกรรมเพื่อภูมิภาคที่มีความเป็นธรรมรวมทั้งการกระจายงบประมาณมากกว่าที่เป็นอยู่ดังนี้
  - ๔.๑ เปิดโอกาสให้กลุ่มศิลปะในท้องถิ่นหรือภูมิภาคได้มีส่วนในการคิดกำหนดทิศทางของโครงการขนาดใหญ่เพื่อภูมิภาคด้วยตนเองโดยตรง มีใช้ศูนย์กลางเป็นผู้กำหนดทิศทางหรือโครงการขนาดใหญ่แบบสั่งการลงมาตลอดเวลา
  - ๔.๒ จัดสรรให้มีงบประมาณเพื่อส่งเสริมศิลปินในระดับภูมิภาคที่ทำงานอย่างต่อเนื่อง และมีบทบาทในสังคมเพื่อให้เขาทำงานอย่างต่อเนื่องต่อไป
๕. องค์กรบริหารราชการส่วนท้องถิ่น เช่น เทศบาล, อบจ. หรือระดับ อบต. ควรถูกผลักดันให้สนับสนุนนโยบายที่ต้องรับผิดชอบเรื่องการนำศิลปะสู่ชุมชนอย่างแท้จริงและจริงจัง โดยผ่านการจัดสรรงบประมาณที่

ทัศนศิลป์

ทัศนศิลป์

หักออกจากรงบประมาณประจำปี ๕% หรือ ๓% (โดยนำมาปฏิบัติอย่างสอดคล้องกับวิสัยทัศน์, แผนงาน และนโยบายทางศิลปะต่างๆ)

๖. จาก ข้อ ๓, ๔, ๕ วิสัยทัศน์, แผนงาน และนโยบายทางศิลปะต่างๆ ในท้องถิ่น สมควรกำหนดให้เป็นนโยบายหรือกลยุทธ์ที่ตะต้องได้ เพื่อส่งเสริมสนับสนุนให้เกิดการจัดการศิลปะอย่างเต็มรูปแบบ ดัง เช่น การเผยแพร่องค์ความรู้ทางศิลปะ, การสร้างรายได้, การสร้างสื่อศิลปะต่าง ๆ ที่เป็นช่องทางที่จะสร้างตัวตนและผลงานของศิลปิน ให้เป็นที่รู้จักยิ่งขึ้นในวงกว้าง, การจัดงาน Festival หรือ Art Expo เป็นต้น
๗. สื่อของรัฐดังเช่นทีวี อาจจะเป็นอีกช่องทางหนึ่งที่จะรณรงค์สร้างจิตสำนึกทางการเรียนรู้เรื่องศิลปะให้คนในชาติ

ปรับสภาพสังคมเพื่อลดช่องว่างทางศิลปะ:

๘. ให้ผู้ขับเคลื่อนเรื่องศิลปะในระดับนโยบาย ผลักดันให้เกิดมีมิวเซียมหรือหอศิลป์ของรัฐในระดับจังหวัดสำหรับเมืองที่มีสัดส่วนประชากรมาก โดยให้กลุ่มชนศิลปะแต่ละจังหวัดเป็นผู้ขับเคลื่อนและมีบทบาทเป็นพี่เลี้ยง เพื่อให้เกิดผลงานและรายได้ในด้านศิลปะเกิดขึ้น เพราะหอศิลป์ถือเป็นเวทีทางศิลปะที่สามารถเยียวยาสังคม ทั้งเป็นแหล่งเสริมสร้างบรรยากาศทางปัญญาท่ามกลางปัญหาเยาวชนที่เป็นปัญหามากขึ้น

๙. สร้างมาตรฐานศิลปิน ผลงานศิลปะให้เป็นที่ประจักษ์ โดยการขับเคลื่อนผลักดันจากตัวเองไปสู่ชุมชน ให้มีความเข้มแข็งก่อนที่จะให้ภาครัฐเข้าไปสนับสนุน
๑๐. ควรเปิดพื้นที่ทางศิลปะใหม่ๆ เพื่อให้เกิดการรับรู้ใหม่ๆ ของผู้บริโภค ดังเช่น โรงพยาบาล สถานีรถไฟ ศูนย์การค้า ART MARKET และการสร้างโซนนิ่งทางศิลปะในเขตเมืองที่จะนำมาซึ่งแหล่งท่องเที่ยวใหม่ๆ

ปรับด้านธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับศิลปะ:

๑๑. ควรปรับเพื่อช่วยเหลือและสนับสนุนด้านธุรกิจศิลปะดังนี้
  - ๑๑.๑ การแยกหมวดอุปกรณ์การทำงานศิลปะออกจากสินค้าฟุ่มเฟือย และจัดการควบคุมราคาวัสดุอุปกรณ์ที่เกี่ยวข้องกับการสร้างงานศิลปะ ให้อยู่ในระดับราคาที่ไม่สูงจนเกินไป
  - ๑๑.๒ การกำหนดมาตรการทางด้านภาษี โดยลดภาษีแก่เอกชนที่ให้การสนับสนุนงานศิลปะ
  - ๑๑.๓ สนับสนุนองค์กรธุรกิจด้านศิลปะ เช่น แกลเลอรี ร้านค้า ให้ชัดเจน ดังเช่นต่างประเทศมักจะมีเงินทุนสนับสนุน และมีบทบาทสำคัญในการผลักดันให้เกิดศิลปินใหม่ๆ อย่างต่อเนื่อง

ทัศนศิลป์

ทัศนศิลป์

ปรับด้านการศึกษาศิลปะ:

๑๒. การจัดทำหลักสูตรศิลปะในระดับประถม - มัธยม
  - ๑๒.๑ ควรปรับหลักสูตรศิลปะในระดับประถม - มัธยม ต้องเปิดโอกาสให้ ครูศิลปะมีบทบาทในการกำหนดโครงสร้างหลักสูตรโดยตรง
  - ๑๒.๒ ในการจัดทำหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน ควรให้ความสำคัญกับวิชาศิลปะเทียบเท่ากับวิชาพื้นฐานอื่นๆ เช่น ภาษาไทย คณิตศาสตร์ ภาษาต่างประเทศ ฯลฯ
๑๓. เพิ่มครูศิลปะที่มีวุฒิทางศิลปะทั่วประเทศ ภายในระยะ ๕ ปี สำหรับครูศิลปะที่ปฏิบัติหน้าที่อยู่ในขณะนี้ ไม่ควรจัดให้ไปสอนในรายวิชาอื่นๆ จนอาจทำให้การเรียนการสอนด้านศิลปะไม่มีความสำคัญ และไม่มีประสิทธิภาพ
๑๔. สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัด และสำนักงานศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัยในระดับจังหวัด สมควรจัดให้มีภาคประชาชน ได้เข้าไปมีส่วนร่วมในการพิจารณาโครงการต่างๆ

บทสรุปด้าน วรรณศิลป์

โดย ผู้ช่วยศาสตราจารย์ปริทรรศ หุตางกูร

นางสาวนงลักษณ์ กิ่งเซ่ง เลขานุการกลุ่ม **ผู้บันทึกและเรียบเรียง**

การนำวรรณศิลป์เข้ามามีบทบาทในการสร้างสรรค์สังคม จำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องกล่าวถึงปัญหาทั่วไปและปัญหาสังคมที่เกี่ยวข้องอยู่กับวรรณศิลป์เสียก่อน เพื่อการแก้ปัญหาที่ตรงประเด็น และเพิ่มโอกาสของวรรณศิลป์ในการสร้างสรรค์สังคมให้เป็นจริงมากขึ้น

ปัญหาดังที่กล่าวข้างต้นได้แก่

๑. ปัญหาความไม่จริงใจของรัฐบาล

ที่ผ่านมาไม่ว่ารัฐบาลชุดไหนๆ ก็มักไม่จริงใจต่อการแก้ปัญหาของประเทศ ส่วนใหญ่จะแก้ปัญหาของตัวเองและสร้างผลประโยชน์ให้ตัวเองเสียมากกว่า เมื่อมีแรงผลักดันจากสังคมให้แก้ปัญหาในแต่ละครั้ง รัฐบาลก็มักใช้วิธีการตั้งคณะกรรมการขึ้นมาศึกษาปัญหาและเสนอวิธีแก้ไข แต่เมื่อมีข้อสรุปเป็นรูปธรรม น้อยครั้งมากที่รัฐบาลจะนำมาปฏิบัติอย่างจริงจัง ประเทศนี้จึงเต็มไปด้วยคณะกรรมการต่างๆ จำนวนนับไม่ถ้วน เผลอผลาญงบประมาณจากภาษีของราษฎรไปมากมาย ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการปฏิรูป พ.ศ.๒๕๕๓ ซึ่งเป็นที่มาของการก่อตั้งสมัชชาเครือข่ายศิลปินเพื่อการปฏิรูปในครั้งนี้ จะ

วรรณศิลป์

เป็นตัวอย่างหนึ่งอีกหรือไม่ในการสร้างภาพพจน์ให้แก่ตัวเองของรัฐบาล และละลายภาษีของราษฎรให้เปล่าเปลืองไป โดยอาศัยเหล่าศิลปินทั้งหลายเป็นเครื่องมือ

๒. ปัญหาสภาพชีวิตของนักเขียน (ผู้สร้างวรรณศิลป์)

นักเขียนเป็นผู้สร้างภูมิปัญญาให้แก่สังคม แต่ในสภาพความเป็นจริงนักเขียนในประเทศไทยนี้ยังยากไร้อยู่เป็นจำนวนมาก คำว่า “นักเขียนไส้แห้ง” จึงเป็นคำที่อมตะ ทั้งนี้เพราะนักเขียนไม่เคยได้รับการเหลียวแลจากรัฐบาล ไม่เคยได้รับสวัสดิการหรืออื่นๆ ที่จะช่วยพยุงสถานะของตนไว้ ยกเว้นก็แต่ผู้ได้รับคัดเลือกเป็นศิลปินแห่งชาติเท่านั้น ซึ่งมีจำนวนน้อยมาก นักเขียนจึงต้องต่อสู้ชีวิตอย่างโดดเดี่ยวมาโดยตลอด แถมบางครั้งยังต้องถูกคุกคามจากอำนาจของรัฐบาล เพราะผลงานของนักเขียนสร้างความสั่นสะเทือนให้แก่ผลประโยชน์ของรัฐบาล เมื่อนักเขียนยังต้องประสบปัญหามากมายเช่นนี้ การพัฒนาคุณภาพของวรรณกรรมจะเป็นไปได้อย่างไร และเมื่อวรรณกรรมยังขาดคุณภาพ สังคมจะมีคุณภาพได้อย่างไร

๓. ปัญหาการอ่านหรือการแพร่หลายของวรรณกรรม

สามารถแบ่งเป็นหัวข้อย่อยได้ดังนี้

๓.๑ สังคมไทยไม่ค่อยอ่านหนังสือ หรืออ่านหนังสือไร้สาระมากกว่าหนังสือที่มีคุณภาพ เขวาชนส่วนใหญ่ยังถูกแรง

ผลึกทางสังคมให้สนใจสิ่งฟุ้งเฟ้อ เหลวไหล โดยไม่สนใจสิ่งประเทืองปัญญา ส่วนหนึ่งของเยาวชนที่ต้องการพัฒนาตนเองก็หันเข้าหาโรงเรียนกวดวิชามากกว่าที่จะหาภูมิปัญญาจากหนังสือ

๓.๒ กิจกรรมทางวรรณกรรมที่มีประโยชน์ต่อเยาวชน เช่น การอ่านหรือการเขียน ไม่ค่อยได้รับการสนับสนุนจากหน่วยงานของรัฐบาล โดยเฉพาะในสถาบันการศึกษาต่างๆ ครูหรืออาจารย์ที่มุ่งเน้นกิจกรรมด้านนี้ต้องต่อสู้อย่างยากลำบากกว่าจะได้รับอนุมัติโครงการ หรือไม่เช่นนั้นก็ต้องดิ้นรนหางบประมาณมาเองอย่างเหน็ดเหนื่อย มีหน้าซ้ำในบางครั้งยังถูกกลั่นแกล้งหรือคาดโทษจากผู้บริหารที่ไม่เข้าใจคุณค่าของการอ่านการเขียน โดยมองว่าเป็นกิจกรรมที่ไร้ประโยชน์ ในขณะที่ผู้บริหารสถานศึกษาหลายแห่งเผาผลาญงบประมาณไปมากมายโดยไม่มีประโยชน์ใดๆ ต่อระบบการศึกษาเลย

๓.๓ ห้องสมุดของโรงเรียนหลายแห่งแทบไม่มีหนังสือให้เด็กอ่าน หรือไม่มีหนังสือที่เหมาะสมแก่วัยของเด็ก หรือไม่มีหนังสือที่มีคุณภาพเพียงพอ ห้องสมุดของโรงเรียนบางแห่งเป็นที่ประชุมสังสรรค์ของครูมากกว่าจะเป็นที่อ่านหนังสือของนักเรียน

วรรณศิลป์

๓.๔ วรรณกรรมที่มีคุณภาพของไทยยังไม่ได้รับการแปลออกไปสู่สากลอย่างแพร่หลาย

cssnpiac

๔. ปัญหาองค์กรของรัฐบาล

กระทรวงวัฒนธรรม โดยสำนักงานวัฒนธรรมต่าง ๆ ยังส่งเสริมวรรณกรรมน้อยมาก

๕. ปัญหาของบางหน่วยงาน

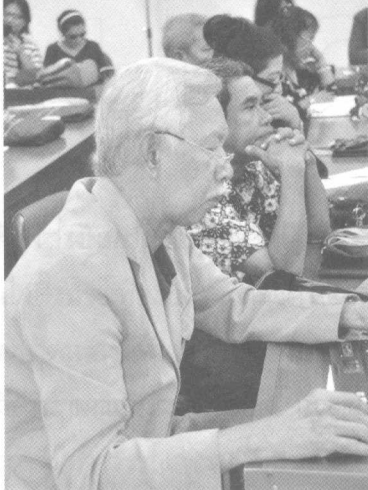
สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.) ยังไม่สนับสนุนวรรณกรรมเท่าที่ควร ทั้งๆ ที่วรรณกรรมมีบทบาทอย่างสูงในการสร้างเสริมสุขภาพทางปัญญา ซึ่งเป็นศูนย์รวมของสุขภาพทั้งหมด

จากปัญหาต่างๆ ที่กล่าวมา จึงมีข้อเสนอเพื่อแก้ไขหรือเปิดโอกาสให้วรรณศิลป์ได้มีบทบาทสร้างสรรค์สังคมอย่างเป็นจริง ดังนี้

๑. ปัญหาความไม่จริงจังของรัฐบาล

รัฐบาลควรอนุมัติงบประมาณจำนวนหนึ่งให้แก่สมาชิกราชบัณฑิตยสถานเพื่อการปฏิรูป (ภาคใต้) ในส่วนของวรรณศิลป์ ผ่านทางกระทรวงวัฒนธรรมหรือหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง ภายใน ๒-๓ เดือนนับจากนี้หรือเร็วที่สุดเท่าที่จะเป็นไปได้ เพื่อสนับสนุนนักเขียนและกิจกรรมต่างๆ ด้านวรรณกรรม ทั้งนี้เพื่อแสดงความจริงจังว่ารัฐบาลมีความมุ่งมั่นที่จะปฏิรูปประเทศไทย

วรรณศิลป์

๒. ปัญหาสภาพชีวิตของนักเขียน (ผู้สร้างวรรณศิลป์)

รัฐบาลควรดำเนินการดังนี้

๒.๑ ยกร่างกฎหมายเพื่อจัดตั้งองค์กรทางวรรณศิลป์เป็นองค์กรอิสระประจำภาคต่าง ๆ โดยมีตัวแทนของนักเขียนเป็นกรรมการ หรือองค์กรกลางระดับประเทศที่มีกรรมการมาจากตัวแทนของนักเขียนตามภาคต่างๆ โดยได้รับงบประมาณสนับสนุนจากรัฐบาล เพื่อให้มีอำนาจหน้าที่ดังนี้

๒.๑.๑ พิจารณาให้ทุนนักเขียนเพื่อสร้างสรรค์วรรณกรรม และรับซื้อผลงานส่วนหนึ่งเข้าไว้ในห้องสมุดของสถาบันการศึกษาและห้องสมุดประชาชนทั่วประเทศ โดยที่ลิขสิทธิ์ในวรรณกรรมนั้นๆ เป็นของนักเขียน

๒.๑.๒ พิจารณาให้ความช่วยเหลือนักเขียนหรือครอบครัวของนักเขียน ในกรณีที่นักเขียนเจ็บป่วย ประสบเคราะห์กรรม หรือเสียชีวิต

๒.๑.๓ พิจารณาอนุมัติงบประมาณแก่บุคคล หรือกลุ่มบุคคลที่จัดโครงการส่งเสริมวรรณกรรมในรูปแบบต่างๆ เช่น ค่ายวรรณกรรม วรรณกรรมสัญจร และอ่านบทกวี เป็นต้น โดยเฉพาะโครงการที่

ส่งเสริมการอ่านการเขียนให้แก่เยาวชนจะต้องได้
รับการพิจารณาเป็นพิเศษ

- ๒.๒ ให้สิทธิแก่นักเขียนที่เป็นข้าราชการสามารถลาหยุดงาน
เพื่อสร้างสรรค์วรรณกรรมได้ ตามระยะเวลาที่เหมาะสม
- ๒.๓ สนับสนุนนักเขียนเป็นกรณีพิเศษทั้งด้านงบประมาณและ
อื่นๆ ในกรณีที่สร้างงานเพื่อแก้ปัญหาเฉพาะด้าน เช่น
ปัญหาสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ หรืออื่นๆ ที่เป็นทางออก
ของสังคม

๓. ปัญหาการอ่านหรือการแพร่หลายของวรรณกรรม

- ๓.๑ กระทรวงศึกษาธิการจะต้องประกาศให้การส่งเสริมการ
อ่านการเขียนเป็นนโยบายหลักของกระทรวง และจัดงบประมาณเป็นกรณีพิเศษให้แก่สถานศึกษาต่างๆ ในสังกัด
เพื่อดำเนินกิจกรรมทางด้านนี้
- ๓.๒ กระทรวงศึกษาธิการจะต้องเพิ่มงบประมาณในการจัดซื้อ
หนังสือเข้าห้องสมุดของสถาบันการศึกษาต่างๆ ขณะ
เดียวกันก็ต้องหาวิธีควบคุมเพื่อให้ได้หนังสือที่มีคุณภาพ
และเหมาะสมแก่วัยของผู้เรียนตามระดับชั้นต่างๆ
- ๓.๓ สถาบันการศึกษาในส่วนภูมิภาค โดยเฉพาะระดับ
อุดมศึกษาควรเก็บรวบรวมประวัติและผลงานของนักเขียน
ในห้องถิ่นไว้เป็นการเฉพาะ เพื่อประโยชน์แก่การศึกษา

วรรณศิลป์

เนยทอส

และควรส่งเสริมให้นักเขียนในท้องถิ่นได้มีโอกาสพบปะ
สนทนากับนักเรียน-นักศึกษา

- ๓.๔ รัฐบาลโดยหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรนำถ้อยคำหรือผลงาน
ของนักเขียนเผยแพร่ออกสู่สาธารณะในรูปแบบต่างๆ เพื่อ
สร้างการเรียนรู้และกระตุ้นเตือนสังคม
- ๓.๕ รัฐบาลควรจัดตั้งสถาบันการแปลแห่งชาติ เพื่อคัดเลือก
และแปลวรรณกรรมไทยออกสู่สากล หรือให้งบประมาณ
สนับสนุนแก่นักแปลที่แปลวรรณกรรมไทย

๔. ปัญหาองค์กรของรัฐบาล

กระทรวงวัฒนธรรมโดยสำนักงานวัฒนธรรมต่างๆ ควรหันมา
ส่งเสริมวรรณกรรมอย่างจริงจัง

๕. ปัญหาจากบางหน่วยงาน

สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.) ควรมี
บทบาทสำคัญในการสนับสนุนนักเขียน เช่น มอบทุนเพื่อสร้างสรรค์
ผลงาน และควรส่งเสริมการอ่านรวมทั้งกิจกรรมทางวรรณกรรมทุก
รูปแบบ

ข้อสรุปการประชุมกลุ่มย่อย : กลุ่มศิลปะการแสดง

นางสาวไพรัชพรรณ โภชนา เลขานุการกลุ่ม ผู้บันทึกและเรียบเรียง

จากการอภิปรายของผู้เข้าร่วมประชุมในกลุ่มคีตศิลป์และศิลปะการแสดง (ร่วมสมัยและพื้นบ้าน) ได้ข้อสรุปเป็นประเด็นดังนี้

๑. รัฐควรเห็นความสำคัญของ ศิลปินและศิลปะโดยการประมวลและต่อยอดการเรียนรู้ของศิลปินอย่างแท้จริง ครอบคลุมถึงบทบาทของ ศิลปะและศิลปินพื้นบ้านและร่วมสมัย

- จัดตั้งสถาบัน/สมาคม/หรือองค์กร ศิลปะและศิลปิน (ร่วมสมัยและพื้นบ้าน) ที่เน้นการศึกษาภูมิปัญญาท้องถิ่นพื้นบ้าน และร่วมสมัย เพื่อเสริมสร้างการศึกษาวัฒนธรรมที่ควบคู่ไปกับการสร้างสรรค์สังคม และเป็นการเพิ่มโครงสร้างของเครือข่ายศิลปินไปสู่การเรียนรู้อย่างแท้จริง
- ของบประมาณจากรัฐบาลเพื่อมาสร้างสรรค์ผลงานศิลปะที่เป็นประโยชน์และสร้างสรรค์สังคมต่อไป

๒. ให้รัฐเห็นความสำคัญและคุณค่าของศิลปินซึ่งมีทางออกให้ศิลปินสามารถดำรงชีวิตอยู่ได้โดยใช้ศิลปะและการสร้างสรรค์สังคมไปด้วยกัน ให้ศิลปินมีชีวิตความเป็นอยู่ที่สามารถช่วยเหลือตนเองได้ ซึ่งจะเห็นได้จากหลายประเทศที่ให้ความสำคัญกับศิลปิน ยกย่องและเชิดชูศิลปินของประเทศตนอย่างมาก และเป็นหนทางแห่งการนำไปสู่การพัฒนาศิลปะและตัวศิลปินต่อไป

- รัฐควรจัดสวัสดิการ กำหนดเป็นวาระแห่งชาติให้กับศิลปิน (ร่วมสมัยและพื้นบ้าน) ที่ไม่มีรายได้
- รัฐควรตั้งธนาคารศิลปิน (ร่วมสมัยและพื้นบ้าน) เพื่อช่วยเหลือศิลปินในการกำหนดเป็นนโยบายต่างๆ
- รัฐควรให้ความสำคัญกับเรื่องลิขสิทธิ์ศิลปะทางความคิดของศิลปิน

๓. การเพิ่มช่องทางในการเผยแพร่ศิลปะ โดยให้ศิลปินและเครือข่ายมีบทบาทในการแสดง

- รัฐควรช่วยเหลือในการจัดพื้นที่ในการแสดงสำหรับศิลปินพื้นบ้านและร่วมสมัยของชุมชนเองมีพื้นที่ที่สามารถทำกิจกรรมได้ เช่น ลานวัฒนธรรมมีแหล่งเรียนรู้มีการส่งเสริมวัฒนธรรมโดยเฉพาะศิลปินในท้องถิ่น เพื่อให้คนอีกหลายๆ กลุ่มได้มีโอกาสเสพงานศิลปะ (ร่วมสมัยและพื้นบ้าน)
- รูปแบบการถ่ายทอดศิลปะการแสดง (ร่วมสมัยและพื้นบ้าน) ควรให้ศิลปินมีสื่อโทรทัศน์/วิทยุ เพื่อขับเคลื่อนศิลปะท้องถิ่นนำ

ศิลปะสร้างสรรค์ต่อสังคมไปเผยแพร่ เพื่อให้คนอื่นอีกหลายๆ
กลุ่มได้มีโอกาสเสพงานศิลปะ (ร่วมสมัยและพื้นบ้าน)

- รัฐจะต้องอุดหนุนผลงานศิลปะและส่งเสริมศิลปวัฒนธรรมของ
เครือข่ายศิลปินพื้นบ้านและร่วมสมัย
- รัฐควรรวบรวมศิลปินเก่าและศิลปินใหม่ๆ มาร่วมเรียนรู้และ
ถ่ายทอดศิลปะให้ได้รู้จักกันมากขึ้นเพื่อเสริมสร้างการศึกษาและ
เรียนรู้วัฒนธรรมที่คู่ไปกับการสร้างสรรค์สังคม

นานาทศนะกับศิลปะ
ภาคอีสาน

บทคัดย่อ...
บทคัดย่อ...
บทคัดย่อ...

การประชุมสมัชชา
เครือข่ายศิลปิน
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
“ศิลปะจะมีส่วนร่วม
ในการสร้างสรรค์สังคม
ได้อย่างไร”

วันที่ ๑๔-๑๕ มกราคม พ.ศ. ๒๕๕๔
ณ โรงแรมขวัญมอ มหาวิทยาลัยขอนแก่น
ข้อเสนอจากการประชุมทุกกลุ่ม :
ดีดีศิลป์ วรณศิลป์ ศิลปะการแสดง และทัศนศิลป์

เครือข่ายศิลปินภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ตระหนักว่าปัจจุบันสังคมไทยอยู่ในภาวะวิกฤตหลายประการ ทั้งความเหลื่อมล้ำในสังคม เกิดความไม่เป็นธรรม การขาดความสามัคคี และขาดสำนึกร่วมในการพัฒนา ปัญหาดังกล่าวส่งผลให้การพัฒนาประเทศไทยไร้ทิศทางและไม่มีประสิทธิภาพ สำหรับสาเหตุของวิกฤตการณ์ทางสังคมดังกล่าวส่วนหนึ่งเกิดเนื่องจากพื้นฐานการศึกษาของไทยที่หลีกเลี่ยงจากศิลปะวัฒนธรรม อันเป็นรากฐานดั้งเดิม และทิศทางการพัฒนาประเทศที่ไม่ได้มุ่งเน้นการส่งเสริมการปฏิรูปผ่านศิลปะวัฒนธรรม

ที่ประชุมเห็นว่า หน้าที่ศิลปินและศิลปะ คือ การสร้างสรรค์สังคมและการให้ความบันเทิง อันเป็นหนทางหนึ่งในการสร้างสุนทรียะ

และช่วยเยียวยาวิกฤตการณ์สังคมที่เป็นบทบาทสืบเนื่องมาตั้งแต่ในอดีตแล้ว แต่อย่างไรก็ตามการสร้างศิลปะของศิลปินนั้นไม่ได้ขึ้นอยู่กับความเป็นศิลปะแต่เพียงอย่างเดียว ในโลกปัจจุบันศิลปินจะต้องคำนึงถึงความอยู่รอดของชีวิตอยู่ด้วย ทำให้ศิลปินส่วนหนึ่งขาดความตระหนักในการกิจรับผิดชอบต่อสังคม ผนวกกับรัฐยังไม่มียุทธศาสตร์ และกลไกที่ชัดเจนเกี่ยวกับการส่งเสริมศิลปะไปทั่วประเทศ

เครือข่ายศิลปินภาคตะวันออกเฉียงเหนือเห็นว่า ศิลปินในแต่ละแขนง แต่ละพื้นควรมีส่วนร่วมในการสรรค์สร้างสังคม โดยการริเริ่มจากตัวศิลปินเอง ร่วมกับหน่วยงานต่างๆ ที่อยู่ในท้องถิ่น และรัฐ เพื่อแสวงหาคำตอบว่า “ศิลปะจะมีส่วนร่วมในการสร้างสรรค์สังคมได้อย่างไร” เพื่อให้คนไทยได้รับการศึกษาที่ถูกต้องเหมาะสม มีสติปัญญาเพื่อเป็นพลังในการสร้างสรรค์และทำให้เกิดการปฏิรูปประเทศไทยได้อย่างมีประสิทธิภาพ ดังนั้นเครือข่ายศิลปินภาคตะวันออกเฉียงเหนือจึงมีมติดังต่อไปนี้

๑. ภาครัฐควรเข้ามาดูแลด้านศิลปวัฒนธรรมอย่างจริงจัง เนื่องจากที่ผ่านมาหน่วยงานราชการไม่ได้ส่งเสริมศิลปวัฒนธรรมอย่างเต็มที่เท่าใดนัก ไม่ได้สอดแทรกศิลปวัฒนธรรมเข้าไปอยู่ในระบบการเรียนการสอนในสถานศึกษาอย่างจริงจัง อีกทั้งยังควรฟื้นฟูกระแสท้องถิ่นนิยม เพื่อส่งเสริมวัฒนธรรมของแต่ละภูมิภาคให้เข้าถึงคนในวัฒนธรรมท้องถิ่นได้ดียิ่งขึ้น

๒. จัดตั้งสมัชชาศิลปินภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เพื่อทำหน้าที่เป็นองค์กรสำคัญในการประสานงาน โดยมีคณะกรรมการที่มาจากตัวแทนศิลปินและนักวิชาการในภูมิภาคเข้าร่วมเป็นกรรมการ องค์กรนี้สามารถกำหนดนโยบาย รูปแบบวิธีการดำเนินงานได้อย่างอิสระไม่อยู่ภายใต้การกำกับจากหน่วยงานของรัฐ แต่รัฐต้องสนับสนุนงบประมาณของสมัชชาเครือข่ายดังกล่าวข้างต้น เพื่อส่งเสริมการทำงานในลักษณะต่างๆ ที่เป็นประโยชน์ต่อการนำเสนอความคิดเห็น เพื่อสร้างสรรค์สังคมมากขึ้น
๓. สนับสนุน ส่งเสริมหรือกระตุ้นให้เกิดวัฒนธรรมการเสพศิลป์-วัฒนธรรมและการอ่านอย่างเป็นระบบและมีเครือข่ายการทำงานที่กว้างขวางชัดเจนเพื่อความยั่งยืน โดยเชื่อมโยงไปสู่ความร่วมมือของกลุ่มหรือองค์กรต่างๆ ที่มีอยู่แล้ว ทั้งภาครัฐและภาคเอกชน
๔. จัดให้ทำแผนเชิงนโยบายที่ชัดเจน โดยให้ศิลปินทุกแขนง ตลอดจนเยาวชนอันเป็นภาคส่วนที่สำคัญ ได้เข้าไปมีส่วนร่วมในการกำหนดแนวคิด ทิศทาง และเป้าหมาย พร้อมทั้งต้องมีมาตรการที่จะเข้ากำกับดูแลการปฏิรูปอย่างชัดเจน เพื่อสามารถนำไปปฏิบัติได้จริง อย่างเป็นรูปธรรม เพื่อให้มีการทำงานร่วมกันอย่างเป็นระบบ ต่อเนื่อง
๕. ส่งเสริมให้มีพื้นที่สาธารณะสำหรับจัดแสดงผลงานของศิลปินในกิจกรรมรูปแบบต่างๆ เพื่อเข้าถึงกลุ่มผู้ชมที่หลากหลาย ประสานกับการพัฒนาความรู้และหลักสูตรที่เน้นศิลปะและภูมิปัญญาท้องถิ่น จัดพื้นที่ให้ท้องถิ่นได้นำเสนอภูมิปัญญาท้องถิ่นเพื่อความ

ภาคภูมิใจในอัตลักษณ์และเพื่อความเข้มแข็งของวัฒนธรรมอย่างเป็นรูปธรรมและยั่งยืน เช่น การใช้สื่อมวลชนท้องถิ่นในการเผยแพร่วัฒนธรรมเชิงสร้างสรรค์หรือพื้นที่ในโซเชียลเบอร์ เพื่อเป็นตัวประสานงานสำหรับเชื่อมโยงข้อมูล เผยแพร่ผลงาน และประชาสัมพันธ์กิจกรรมของศิลปินและเครือข่าย

๖. จัดสวัสดิการให้แก่ศิลปิน เพื่อให้ศิลปินสามารถดำรงชีวิตอยู่ได้โดยผ산ความเป็นศิลปะและการสร้างสรรค์สังคมเข้าด้วยกัน หากศิลปินสามารถมีความเป็นอยู่ที่ช่วยเหลือตนเองได้แล้วย่อมเป็นหนทางที่จะนำไปสู่การช่วยเหลือสังคมตามพันธกิจเดิมของศิลปินต่อไป

ข้อสรุปการประชุมกลุ่มย่อย **คีตศิลป์**

การประชุมสมาชิกเครือข่ายศิลปิน (ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ)

ประธาน   ผศ.ดร.เจริญชัย ชนไฟโรจน์
                  วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

เลขานุการ   ดร.อุมารินทร์ ตูลารักษ์
                  คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น

กลุ่มคีตศิลป์ตระหนักว่าการเกิดความเหลื่อมล้ำในสังคมเกิด
เนื่องจากปัญหาหลายประการ โดยเฉพาะอย่างยิ่งความไม่เป็นธรรมใน
สังคม โดยเฉพาะอย่างยิ่งความไม่เป็นธรรมที่เกิดขึ้นกับคนกลุ่มต่างๆ
และศิลปินพื้นบ้านอีสานในสาขาต่างๆ สำหรับสาเหตุของความไม่เป็น
ธรรมในสังคมดังกล่าวเกิดขึ้นเนื่องจากชาวบ้านขาดอำนาจในการต่อรอง
กับกลุ่มอำนาจต่างๆ ทั้งภาครัฐ และนายทุน ทั้งนี้เพราะการขาดโอกาส
ขาดปัญญาความรู้ ระบบการศึกษา และปัญหาเรื่องหนี้สิน

ปัญหาดังกล่าวข้างต้นเกิดเนื่องจากพื้นฐานการศึกษาของไทย
หลักนี้จากศิลปวัฒนธรรมไทยอันเป็นรากฐานดั้งเดิม ดังนั้นสิ่งที่ได้
ระดมความคิดเห็นในวันนี้คือ การแสวงหาหนทางในการตอบคำถามว่า
“ศิลปะจะมีส่วนร่วมในการสร้างสรรค์สังคมได้อย่างไร” เพื่อทำให้คน
ไทยได้รับการศึกษาที่ถูกต้องเหมาะสม มีสติปัญญาเพื่อเป็นพลังในการ
สร้างสรรค์และทำให้เกิดการปฏิรูปประเทศไทยได้อย่างมีประสิทธิภาพ

คตศิลป์

สำหรับแนวทางของกลุ่มคีตศิลป์ในเรื่อง “ศิลปะจะมีส่วนร่วมในการสร้างสรรค์สังคมได้อย่างไร” สามารถแบ่งเป็นประเด็นสำคัญสามประการหลักด้วยกัน คือ ระดับตัวศิลปิน ระดับเครือข่ายศิลปินและองค์กรต่างๆ และระดับรัฐ

๑. ตัวศิลปิน

สำหรับประเด็นเรื่องศิลปินซึ่งเป็นในระดับปัจเจกนั้น ที่ประชุมกลุ่มคีตศิลป์เห็นว่า หน้าที่ศิลปินคือให้ความบันเทิง การมีส่วนร่วมในการสร้างสรรค์สังคมเป็นหน้าที่ที่ทำอยู่แล้ว บทบาทของศิลปะและศิลปิน คือการรับใช้สังคมในด้านต่างๆ เช่น พุทธศาสนาและการให้ความบันเทิงต่างๆ อันเป็นหนทางหนึ่งในการสร้างสุนทรีย์เป็นบทบาทที่สืบเนื่องมาตั้งแต่ในอดีต แต่อย่างไรก็ตามการสร้างศิลปะของศิลปินนั้นไม่ได้ขึ้นอยู่กับความเป็นศิลปะแต่เพียงอย่างเดียว ในโลกปัจจุบันศิลปินจะต้องคำนึงถึงความอยู่รอดของชีวิตอยู่ด้วย ดังนั้น ศิลปินหลายท่านจึงมุ่งเน้นการสร้างผลงานที่รับใช้ตลาดและระบบทุนนิยมมากกว่าที่จะมุ่งรับใช้และสร้างสรรค์สังคมดังที่เคยเป็นมา

กลุ่มคีตศิลป์จึงเห็นว่า ควรมีแนวทางการแสดงบทบาทของศิลปินและการแก้ไขปัญหาหลายประการ ดังนี้

- ๑.๑ สิ่งที่จะต้องทำประการแรกคือ การแสวงหาทางออกว่า ทำอย่างไรจะให้ศิลปินสามารถดำรงชีวิตอยู่ได้โดยผลานความ

เป็นศิลปะและการสร้างสรรค์สังคมเข้าด้วยกัน หากศิลปิน
สามารถมีความเป็นอยู่ที่ช่วยเหลือตนเองได้แล้วย่อมเป็น
หนทางที่จะนำไปสู่การช่วยเหลือสังคมตามพันธกิจเดิม
ของศิลปินต่อไป ที่ประชุมเห็นว่า อยากให้มีสวัสดิการ
ศิลปิน หรือการตั้งกลุ่มออมทรัพย์ศิลปิน

- ๑.๒ ศิลปินพื้นบ้านควรพยายามศึกษาสังคมอย่างถ่องแท้
ทำความเข้าใจกับวิกฤตการณ์ของประเทศที่เป็นอยู่ และ
อย่าเป็นเครื่องมือของกลุ่มคนที่แสวงหาประโยชน์ในทาง
มิชอบ รวมทั้งอย่ารับใช้สิ่งที่มีอ้อมเฝ้าผู้คนในสังคม
- ๑.๓ ปัจจุบันจะเห็นได้ว่าศิลปินไม่ค่อยมีการรับใช้สังคมมาก
เท่าใดนัก จำนวนของเพลงลูกทุ่งที่เน้นวัฒนธรรมดนตรีมี
ไม่มากนัก นอกจากนี้ยังไม่มีภาระเน้นในประเด็นเกี่ยวกับ
วัฒนธรรมในศิลปะที่ผลิตออกมามากเท่าที่ควร ดังนั้น
ศิลปินจึงควรตระหนักถึงพันธกิจที่มีต่อสังคม ต้องรับผิดชอบ
ต่อสังคม ช่วยสร้างสื่อที่มีประโยชน์ต่อสังคม มีคุณธรรม
ช่วยเปลี่ยนแปลงความคิดและพฤติกรรมที่ไม่ดีบางประการ
ของคนในสังคม
- ๑.๔ ศิลปินควรทำเพลงที่สอดแทรกวัฒนธรรมประเพณีเข้าไป
ในสื่อที่ผลิตออกมา หรือแม้แต่การนำทำนองหรือศิลปะ
พื้นบ้านมาเพิ่มเติมผนวกกับสิ่งที่ประดิษฐ์ขึ้นใหม่ เพื่อให้
มีเนื้อหาสาระที่สัมพันธ์กับวัฒนธรรมท้องถิ่นในเชิงอนุรักษ์

คตศิลป์

อีกทั้งควรใช้เนื้อหาสาระของศิลปะพื้นบ้าน เช่น กลอนลำ นิทานชาดกเพื่อสร้างสรรค์สังคม

- ๑.๕ สิ่งที่ต้องตระหนักคือทำอย่างไรให้เพลงดั่งๆ สามารถเข้าถึง และอยู่ในใจของผู้บริโภคได้ จึงควรขยายการแสดงศิลปะ-วัฒนธรรมไปในพื้นที่สาธารณะที่หลากหลายพื้นที่มากขึ้น เช่น ห้างสรรพสินค้า เพื่อผลักดันศิลปะเข้าสู่สังคมให้มากขึ้น และเน้นการสื่อสารอย่างต่อเนื่อง เพื่อสื่อสารที่ในเรื่องของการให้สติปัญญา และการส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมให้แก่ประชาชน
- ๑.๖ ศิลปินควรรู้เท่าทันความเปลี่ยนแปลงของโลก เกาะติดกับสถานการณ์ทางสังคมที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว เพื่อผนวกศิลปะกับเนื้อหาที่สร้างสรรค์สังคมได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๒. เครือข่ายศิลปินและองค์กรเครือข่าย

- ๒.๑ ปัจจุบันศิลปินส่วนหนึ่งไม่ได้เป็นหนึ่งเดียวกับชุมชน จึงเห็นว่า ควรมีการรวมกลุ่มเครือข่ายของศิลปิน ทั้งในระดับชุมชน หรือระดับภูมิภาค เพื่อสร้างองค์กรเครือข่ายที่เข้มแข็ง นอกจากนี้ยังควรมีเครือข่ายย่อยในชุมชนเพื่อสร้างสรรค์ศิลปะพื้นบ้านเพื่อการพัฒนาชุมชนของตน นอกจากนี้เครือข่ายศิลปินด้วยกันแล้ว ยังควรเชื่อมโยงกับ

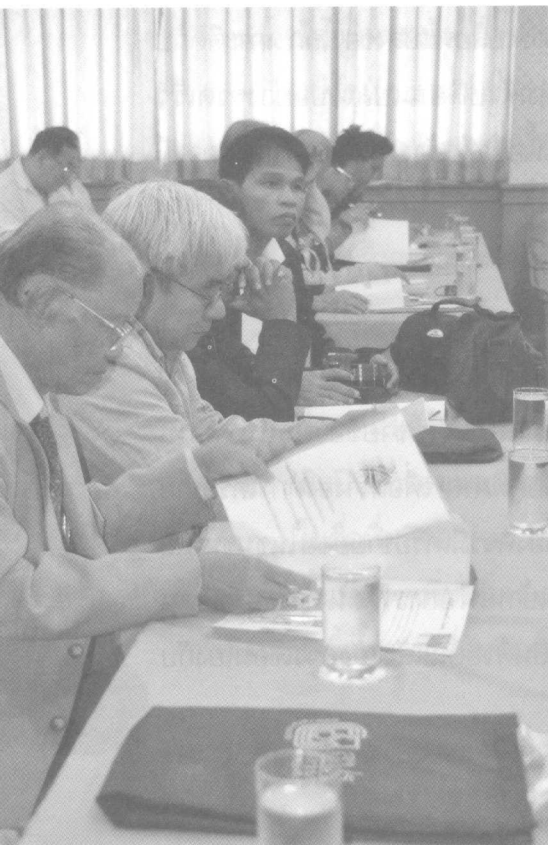

ประชุมระดมความคิดเห็นเครือข่ายศิลปินเพื่อการปฏิรูประดับภูมิภาค

(ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ)

14-15 มี.ค. 54

ณ โรงแรมขวัญมอ วิทยาลัยขอนแก่น

คตศิลป์

องค์การภาคีต่างๆ เพื่อทำงานปฏิรูปประเทศและสร้างสรรค์สังคมในกิจกรรมต่างๆ ร่วมกัน ดังเช่น นักสื่อสารมวลชนและศิลปิน เป็นต้น

- ๒.๒ สิ่งที่น่าวิตกคือ กลุ่มผู้เสพศิลปะที่บ้านมีจำนวนลดน้อยลง แม้ว่านักดนตรีจะมีส่วนร่วมสร้างสรรค์สังคมมาตลอดก็ตาม เช่น การจัดคอนเสิร์ตการกุศล หรือการแต่งเพลงที่มีเนื้อหาสร้างสรรค์สังคม การเข้าไม่ถึงศิลปะทำให้ไม่สามารถปรับเปลี่ยนความคิดของผู้เสพได้ ดังนั้นศิลปินจึงควรมีพื้นที่และโอกาสในการเผยแพร่ผลงานในด้านต่างๆ ที่เหมาะสมกับชุมชน และอยู่บนพื้นฐานทางวัฒนธรรมของคนกลุ่มต่างๆ ดังเช่น มีลานวัฒนธรรม มีแหล่งเรียนรู้ มีสัปดาห์ส่งเสริมศิลปะวัฒนธรรม โดยให้ศิลปินและเครือข่ายมีบทบาทในการจัดการพื้นที่ในการแสดงของชุมชนเอง
- ๒.๓ สถานศึกษา ควรมุ่งเน้นการพัฒนาความรู้และหลักสูตรที่เน้นศิลปะและภูมิปัญญาท้องถิ่น โดยอาศัยความร่วมมือของชุมชน โดยเฉพาะอย่างยิ่งปราชญ์ท้องถิ่นและเครือข่ายศิลปินในแต่ละภูมิภาค
- ๒.๔ เพื่อไม่ให้ศิลปะวัฒนธรรมที่บ้านสูญหายไปจึงควรมีกิจกรรมต่างๆ ที่สืบสานวัฒนธรรมเหล่านั้น เช่น การคัดเลือกศิลปินรุ่นใหม่ จัดค่ายหมอลำ ศิลปินกับจิตอาสา เป็นต้น

๒.๕ งบประมาณในการจัดทำโครงการต่างๆ ที่เกี่ยวกับศิลปิน
ควรมาจากองค์กรอิสระและภาคประชาชน เช่น การตั้ง
กองทุนเพื่อเป็นสวัสดิการช่วยเหลือศิลปิน หรือส่วนหนึ่ง
อาจมาจากการรวมตัวของศิลปินเอง การเก็บเงินบางส่วน
จากการเข้าร่วมแสดงของศิลปิน อีกทั้งยังควรจัดตั้ง
กองทุนหรือสวัสดิการให้แก่ศิลปินพื้นบ้าน เพื่อสนับสนุน
ศิลปินที่ผลิตผลงานที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับการสร้างเสริม
คุณธรรมจริยธรรม ไปเผยแพร่ให้แก่สาธารณชน

๒.๖ ควรใช้สื่อสารมวลชนท้องถิ่นหรือบุคคลที่มีชื่อเสียงเพื่อ
ขับเคลื่อนศิลปะท้องถิ่นนำศิลปะสร้างสรรค์สังคมไป
เผยแพร่ เช่น เครือข่ายวิทยุชุมชน ทั้งนี้เนื่องจากกลุ่มเห็นว่า
สื่อสารมวลชนหลายแขนงถูกใช้เป็นฐานเสียงของนักการเมือง
นายทุน และรัฐ ทำให้ศิลปินไม่มีช่องทางในการเผยแพร่
ผลงานในเชิงสร้างสรรค์สังคม นอกจากนี้ศิลปินไม่ควร
ผูกขาดกับธุรกิจมากจนเกินไป ทั้งศิลปิน กลุ่มทุน และ
สื่อสารมวลชนต้องร่วมมือกันในการสร้างสรรค์สังคม

๒.๗ ศิลปินควรช่วยปลูกฝังเยาวชนโดยการถ่ายทอดความรู้
และสร้างกิจกรรม เช่น สร้างองค์กรในชุมชน สร้าง
วงมโหรี เพื่อเป็นการช่วยสังคม เมื่อได้เงินควรนำเงินส่วน
หนึ่งมาเป็นกองกลางหรือฝากธนาคารเพื่อช่วยชุมชน
สร้างความเข้มแข็งในชุมชน เมื่อมีองค์กรที่เข้มแข็งแล้ว

คตศิลป์

การดำเนินการต่อไปในระดับรัฐทำให้ง่ายขึ้น

- ๒.๘ ชุมชนต้องทำความเข้าใจกับภูมิปัญญาท้องถิ่นที่มีอยู่ เพื่อให้รู้จักตัวตนและรากเหง้าของตนเอง และนำภูมิปัญญาเหล่านั้นไปใช้ในทางสร้างสรรค์ให้เกิดประโยชน์แก่ชาวบ้าน และชุมชน ในหมู่บ้านควรใช้ทุนทางวัฒนธรรมของท้องถิ่น ทั้งภูมิปัญญา และปราชญ์ชาวบ้าน เพื่อเสริมสร้างคุณภาพชีวิตและรักษาวิถีวัฒนธรรมในหมู่บ้าน อีกทั้งชาวบ้านในแต่ละชุมชนควรมีทิศทางของความร่วมมือและความคิดไปในทางเดียวกันเพื่อร่วมกันผลักดันนโยบายต่างๆ ให้ออกมาเป็นรูปธรรม นอกจากนี้ในระยะยาวควรมีการตั้งศูนย์หรือผู้ดูแลเพื่อสืบทอดต่อไป โดยความร่วมมือของวัด โรงเรียน ชุมชน มากกว่าการสังกัดองค์กรของรัฐ

๓. ภาครัฐ

- ๓.๑ ภาครัฐควรเข้ามาดูแลด้านศิลปวัฒนธรรมอย่างจริงจัง เนื่องจากที่ผ่านมาหน่วยงานราชการไม่ได้ส่งเสริมศิลปวัฒนธรรมอย่างเท่าไต่หนัก ไม่ได้สอดแทรกศิลปวัฒนธรรมอยู่ในการเรียนการสอนในสถานศึกษาและส่งเสริมภารกิจของศิลปินเท่าที่ควร
- ๓.๒ รัฐควรช่วยเหลือในการจัดพื้นที่การแสดงสำหรับศิลปินพื้นบ้าน เพื่ออนุรักษ์ศิลปะพื้นบ้าน เพิ่มช่องทางในการ

เผยแพร่ศิลปะพื้นบ้าน เพื่อให้คนหลายกลุ่มได้มีโอกาส
เสพงานศิลปะพื้นบ้าน อีกทั้งควรมีโครงการใช้ศิลปะเพื่อ
สร้างสรรค์และแก้ไขปัญหาสังคมอย่างสม่ำเสมอ เช่น ตั้ง
โครงการดนตรีบำบัดในโรงพยาบาล โรงเรียน และสถาน
วิทยุ เป็นต้น

- ๓.๓ ภาครัฐควรสนับสนุนส่งเสริมศิลปินเช่น การจัดงาน
ประเพณีต่างๆ ที่สอดแทรกวัฒนธรรมในศิลปะ กันตรึม
ลูกทุ่ง หมอลำ ควรฟื้นฟูกระแสท้องถิ่นนิยมเพื่อส่งเสริม
วัฒนธรรมของแต่ละภูมิภาคให้เข้าถึงคนในวัฒนธรรมได้
ดียิ่งขึ้น โดยไม่ผ่านองค์กรของรัฐเพียงอย่างเดียว เพราะ
จะกลายเป็นเรื่องของผลประโยชน์ของกลุ่มต่างๆ แต่ควร
ให้เครือข่ายศิลปินจัดการบริหารงานกันเอง
- ๓.๔ ควรเน้นให้ครอบครัวควรเป็นศูนย์การเรียนรู้ศิลปหัตถกรรม
ในระดับเบื้องต้น ศิลปินแต่ละสาขาควรมีผู้สืบทอดใน
แต่ละครอบครัว ส่วนครูและหน่วยงานการศึกษาจะทำ
หน้าที่เสริมประคับประคองต่อ นอกจากนี้ควรมีหน่วยงาน
ท้องถิ่นควรทำหน้าที่เผยแพร่ในเชิงอนุรักษ์
- ๓.๕ ภาครัฐควรมีการจัดประกวดศิลปะต่างๆ ที่มีเนื้อหาเชิง
สร้างสรรค์สังคม สนับสนุนให้หน่วยงานต่างๆ เช่น จังหวัด
ส่งเสริมให้มีเวทีให้แสดงออกด้านศิลปวัฒนธรรมหรือการ
ร่วมมือสร้างเครือข่ายกับศิลปินต่างประเทศ จัดเวทีกลาง

คตศล

รื้อฟื้นและใช้เครื่องดนตรีพื้นบ้านเข้ามาร่วมในการประกอบ พิธีกรรมเพื่อส่งเสริมการทำความเข้าใจกับวัฒนธรรมท้องถิ่นที่มีส่วนส่งเสริมจริยธรรมอันดีของสังคม

- ๓.๖ รัฐควรช่วยจัดสวัสดิการให้กับศิลปินพื้นบ้านที่ไม่มีรายได้ เนื่องจากไม่ได้มีชื่อเสียงในระดับประเทศ แต่เป็นศิลปินพื้นบ้านโดยจิตวิญญาณ โดยอาจตั้งเป็นองค์กรอิสระที่ดูแลศิลปินทั่วภาคอีสาน เช่นเดียวกับ ชพค. (ชพค. : ช่วยศิลปิน)
- ๓.๗ ศิลปินพื้นบ้านอีสานในหลายสาขามักไม่ค่อยได้รับการยกย่องเชิดชูเกียรติในระดับชาติ เช่น การให้รางวัลศิลปินแห่งชาติ หรือเน้นการให้รางวัลกับศิลปินสาขาศิลปะการแสดงที่มีชื่อเสียงแล้ว แต่ไม่มีการให้รางวัลกับศิลปินที่อยู่ในสาขาอื่นนอกเหนือจากศิลปะการแสดง จึงควรมีการประกาศเกียรติคุณแต่ศิลปินในสาขาต่างๆ ที่หลากหลายยิ่งขึ้น
- ๓.๘ ควรจัดตั้งสถาบันที่เน้นการศึกษาภูมิปัญญาท้องถิ่นลุ่มแม่น้ำโขงเพื่อเสริมสร้างการศึกษาวัฒนธรรมที่ควบคู่ไปกับการสร้างสรรค์สังคม อีกทั้งควรส่งเสริมกระบวนการเรียนการสอนในเรื่องวัฒนธรรมที่หลากหลาย เช่น สอนทางไกล E-Learning เพื่อเป็นการช่วยศิลปินทุกหมู่เหล่า และเผยแพร่วิชานี้สู่สากล

ข้อเสนอ กลุ่มทัศนศิลป์

การประชุมสมาชิกเครือข่ายศิลปิน (ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ)

ประธาน ผศ.ดร.เจริญชัย ชนไพโรจน์
วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

เลขานุการ ดร.อุมารินทร์ ตูลารักษ์
คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น

เครือข่ายและสมาชิกได้เข้าร่วมประชุมกันเมื่อเวลา ๑๓.๐๐ น. ที่ห้องประชุมขวัญมอ มหาวิทยาลัยขอนแก่น ซึ่งมีรองศาสตราจารย์ ดร.นิยม วงศ์พงษ์คำ เป็นผู้ควบคุมและประธานดำเนินการระดมสมอง และมีอาจารย์วิทยา วุฒิไธสง เป็นเลขานุการในที่ประชุมระดมสมอง

เสนอปัญหา

- วัตถุประสงค์และอาคารสถานที่
- জনহ. หรือคน ของรัฐที่เกี่ยวข้องขาดความเข้าใจ และสร้างงานหางบประมาณเพื่อหน่วยงานตนเอง
- ชุมชนขาดความรู้ความเข้าใจในศิลปะ
- เรื่องคน แย่งทุน(งบประมาณ)เพื่อเอาผลงาน,คนทำไม่มีชื่อ,คนมีชื่อไม่ได้ทำ
- ขาดการประสานงานในหน่วยงานของภาครัฐและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับศิลปะ

ทัศนศิลป์

ทัศนศิลป์

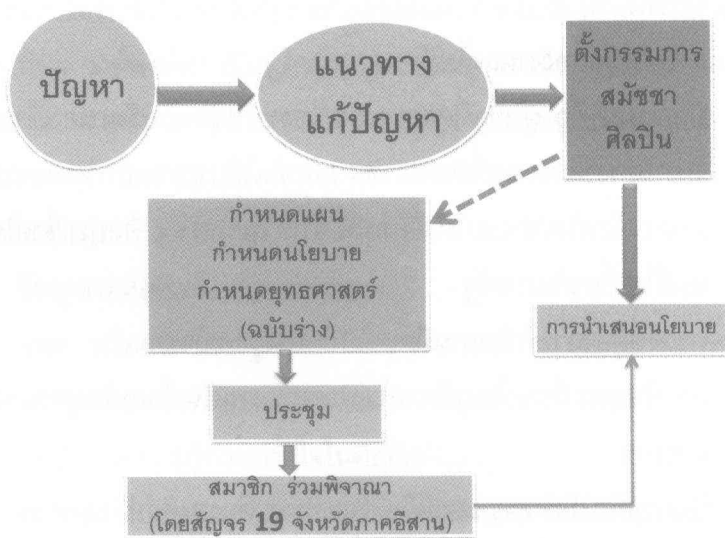
- งบประมาณ
- ศิลปินมีผลงาน ความคิด แรงงาน แต่ขาดงบประมาณ และการประสานงานของหน่วยงานภาครัฐ
- ภาครัฐที่เกี่ยวกับการศึกษาไม่ส่งคนมาดูงานที่จัด
- ศิลปินไม่มีอำนาจต่อรอง
- ปัญหางบประมาณและนโยบาย
- เศรษฐกิจการเสพผลงานศิลปะ
- ปัญหาคือการสร้างงานเสร็จแล้วไม่มีที่แสดงผลงานและขาดคนดูผลงาน
- มีหอศิลป์แสดงผลงานแต่ไม่มีคนดู
- ปัญหาคน คือ ผู้ใหญ่ที่ดูแลทางวัฒนธรรมไม่มีการกลั่นกรองเข้ามา รับงานทางวัฒนธรรมที่ชัดเจน เช่น ผลักดันให้ประชาชนสภาวัฒนธรรม อำเภอ/จังหวัด/ตำบล/ให้เป็นคนที่เข้าใจวัฒนธรรม ศิลปะ ซึ่งเป็นคนที่ไม่เกี่ยวกับภาครัฐ
- ควรจัดผู้อำนวยการสถานศึกษาไปศึกษาศิลปะบ้าง
- สถาบันอุดมศึกษาในภูมิภาคไม่ประสานงานกัน ในหลักสูตรและนโยบาย
- นักการเมืองมีอำนาจ และมีอิทธิพลกระทบต่องานศิลปะวัฒนธรรม
- ไม่ควรตัดคำว่า “ศิลปะ “ออกจาก “วัฒนธรรม” ไม่ว่านโยบายใดๆ
- ควรมีนโยบายในเรื่องของหลักสูตรการสอนของครูศิลปะ บังคับ/ให้สอนในสถานที่จริง ในพิพิธภัณฑ์

- มหาวิทยาลัยในท้องถิ่น ต้องเข้ามามีส่วนร่วมและช่วยเหลือ
- อาชีพของศิลปินไม่มีการรับรอง
- รัฐบาลไม่เข้าใจศิลปะ และศิลปิน
- ผู้เสพงานไม่รู้เรื่องศิลปะ
- ครูศิลปะเอง ไม่สนใจแหล่งเรียนรู้ทางศิลปะ
- ศิลปินต้องสนับสนุนศิลปิน

สรุปปัญหาและแนวทางแก้ไข

ข้อเสนอแนะแนวทางในการแก้ไขปัญหาเพื่อสู่การปฏิรูปของ
กลุ่มทัศนศิลป์

ทัศนศิลป์

๑. ของบประมาณประจำปีสำหรับภูมิภาคตะวันออกเฉียงเหนือจากรัฐบาล
๒. ให้ลดภาษี อุปกรณ์เครื่องมือทางศิลปะทุกประเภท โดยตัดลดหรือกำหนดเป็นนโยบาย
๓. สร้างสื่อมวลชน/ทางทัศนศิลป์โดยเฉพาะ เพื่อเป็นกระบอกเสียงด้านนี้โดยเฉพาะ
๔. จัดตั้งเป็นสมาคม/ หรือองค์กร/ เครือข่าย/ สัมชชา เพื่อสร้างความเข้มแข็งแก่สมาชิก
  - ลดความหวาดระแวง
๕. ทำตัวซื่อสัตย์ เช่น ของศมส.หรือ กพร. เป็นต้น
๖. ให้มีนโยบายเชิงบังคับของสถานศึกษาในเรื่องของการส่งเสริมศิลปวัฒนธรรม
๗. รัฐต้องอุดหนุน/กิจกรรม/ผลงาน/ส่งเสริมงานศิลปะด้านทัศนศิลป์
๘. กิจกรรมทางศิลปวัฒนธรรมของชุมชน และ สังคม ต้องได้เข้าไปเป็นส่วนร่วมกำหนดนโยบายร่วมเพื่อสิทธิและหน้าที่ทางทัศนศิลป์จะได้เข้าไปมีส่วนร่วม
๙. กำหนดนโยบาย ให้ศิลปิน/มีงบประมาณ/โครงการเสนอ/ในทุกจังหวัดของอีสาน/ให้มีสถานที่ทำงานได้ (เพื่อเป็นแหล่งเรียนรู้ชุมชน)/แสดงผลงานได้/รวบรวมผลงานได้/สรุปผลประเมิน

ทัศนศิลป์

๑๐. ปฏิรูปตัวศิลปิน

- สำรวจบทบาทของตน ต่อสิ่งที่เป็นอยู่ ได้รับการยกย่องและยอมรับจากสังคมขนาดไหน

๑๑. ปฏิรูปสังคม

- คนในทางทัศนศิลป์ได้เข้าไปมีบทบาท (เป็นบอร์ดบริหาร/กรรมการ/ในภาคส่วนของรัฐในท้องถิ่นเช่น อบต. เทศบาล, อบจ..) ในส่วนของสังคมเหล่านั้นอย่างไร

๑๒. ปฏิรูปรัฐ

- รัฐได้ให้ความสำคัญกับศิลปินวัฒนธรรมขนาดไหน/วางตัวบุคคลที่ดูแลด้านนี้โดยมากเป็นนักการเมือง เขาทำอะไรมาอย่างน้อยและเข้าใจเพียงใด

๑๓. ควรที่จะเชิดชูศิลปินในท้องถิ่น/สนับสนุน/ครุศิลปะ/นักศึกษาศิลปะ/เพื่อให้บุคคลเหล่านี้ทำงานเพื่อส่วนรวมได้มากขึ้น

๑๔. เสนอแนวทาง ๑) การรวมกลุ่มกัน ๒) มีนโยบายที่ชัดเจน เพราะผู้ใหญ่ไม่เข้าใจนโยบายทางศิลปะ ๓) งบประมาณ

๑๕. ๑) ศิลปินรวมกลุ่มกันแล้ว ๒) ศิลปินพึ่งตนเอง ๓) สร้างแหล่งเรียนรู้เองของชุมชนโดยไม่พึ่งรัฐ

๑๖. ต้องมีการเลือกตั้งกรรมการหรือบอร์ดบริหารทางวัฒนธรรม เช่น สภาวัฒนธรรมตำบล/อำเภอ/จังหวัด/ ที่เป็นคนเข้าใจวัฒนธรรม โดยสมาชิกหรือองค์กรของเราเอง

สรุปประเด็นของฝ่ายทัศนศิลป์ มีดังนี้

ที่ประชุมได้เสนอวาระออกเป็น ๓ ประเด็นคือ

๑. ให้ทุกท่านที่เข้าร่วมประชุม ได้เสนอปัญหาที่จะส่งผลกระทบต่อสังคม ชุมชน ชาติ นักเรียนนักศึกษาที่มีจำนวนหลายข้อ

๒. สมาชิกได้เสนอแนวทางและข้อเสนอแนะแนวทางในการแก้ไขปัญหาเหล่านั้นต่อที่ประชุม

๓. ที่ประชุมได้สรุปแนวทางและข้อเสนอแนะต่อคณะกรรมการปฏิรูปดังนี้

๓.๑ จัดตั้งคณะกรรมการขึ้นมา ๑ ชุด เป็นสมัชชาศิลปิน (ทัศนศิลป์) อีสาน จำนวน ๙ ท่าน และมีสมาชิกที่เข้าประชุม เป็นอนุกรรมการเพื่อกำหนดนโยบาย กำหนดแผน ยุทธศาสตร์ เป็นฉบับร่าง แล้วนำเสนอนโยบายต่อสมาชิกอีกครั้ง เพื่อร่วมพิจารณาฉบับร่าง แล้วจึงสัญจรอีก ๑๙ จังหวัด ทั่วภาคอีสานเพื่อระดมสมอง

๓.๒ ขอบประมาณเพื่อจัดตั้งคณะกรรมการในการสัญจร ๑๙ จังหวัด

๓.๓ ขอเวลา

๓.๔ แล้วประชุมคณะกรรมการอีกครั้งหนึ่ง

๓.๕ เสนอต่อรัฐและสภาการปฏิรูปประเทศไทย การแต่งตั้งคณะกรรมการสมัชชากลุ่มทัศนศิลป์ภาคอีสาน เพื่อกำหนด

ทัศนศิลป์

นโยบายฉบับร่างเพื่อเสนอนโยบายคณะกรรมการปฏิรูปฯ
จำนวน ๙ ท่าน

๑. ผศ.ดร.สามารถ จัปโจธา
๒. อ.ศักดิ์ชัย อุทธิธ
๓. อ.โชคชัย ตักโพธิ์
๔. อ.นิพนธ์ ชันแก้ว
๕. รศ.ดร.นิยม วงศ์พงษ์คำ
๖. อ.ณรงค์ศักดิ์ โหมดี
๗. อ.ศิริ สัตถาผล
๘. อ.วิจิตร วินทะไชย
๙. อ.อุบลวิ จันทร์พุดชา

(ให้คณะกรรมการไปเลือกประธาน และเลขาฯ เพื่อแต่งตั้ง และ
จะมีอนุกรรมการที่เดินทางมาทั้งหมดในวันนี้ รวมทั้งอนุกรรมการในทั้ง
๑๙ จังหวัด)

ข้อเสนอ กลุ่มวรรณศิลป์

การประชุมสมัชชาเครือข่ายศิลปิน (ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ)

(ต่อบทบาทและพันธกิจของศูนย์ประสานงานวรรณศิลป์อีสาน)

- ส่งเสริมการอ่าน
- เก็บรวบรวมประวัติศาสตร์เมืองต่างๆ ในท้องถิ่นอีสาน
- จัดกระบวนการเรียนรู้และพัฒนาเครือข่าย
- รวบรวมข้อมูลชนกลุ่มชาติพันธุ์ในอีสาน
- จัดกิจกรรมด้านศิลปวัฒนธรรมอย่างน้อยปีละครั้ง
- ให้เป็นองค์กรหนุนเสริมการทำกิจกรรมด้านศิลปวัฒนธรรม เช่น จัดค่ายนักเขียน
- เป็นที่ประสานงานและประชาสัมพันธ์ข้อมูลด้านวรรณศิลป์
- ผลิตสื่อสร้างสรรค์ เช่น ผลงานรวมเล่มของนักเขียน จัดทำเว็บไซต์ เผยแพร่ผลงาน
- สนับสนุนการอ่าน เขียน ภาษาถิ่น
- ให้มีบรรณาธิการประจำ หรือกองบรรณาธิการ

วรรณศิลป์

- ให้มีเว็บไซต์กลางเพื่อติดต่อประสานงานผ่านอินเทอร์เน็ต
- ควรเป็นศูนย์เชิงวิชาการ รวบรวมจดหมายเหตุ ความเคลื่อนไหวทางประวัติศาสตร์
- จัดทำห้องสมุดนักเขียนอีสาน
- ให้รางวัลเพื่อสร้างเสริมขวัญและกำลังใจในการผลิตงานสร้างสรรค์
- พื้นฟูและสืบสานงานวรรณกรรมท้องถิ่นเพื่อเป็นศูนย์รวบรวมองค์ความรู้ท้องถิ่น
- เป็นศูนย์การวิจัยและวิจัยวรรณกรรมท้องถิ่น
- แหล่งประสานงานนักเขียนอีสานและโลก
- คณะทำงานอนุรักษ์วรรณกรรมโบราณอีสานและวรรณกรรมสมัยใหม่
- สนับสนุนกลุ่มอิสระที่ทำกิจกรรมด้านการเขียน การอ่าน
- ประสานงานจัดกิจกรรมดังกล่าวนี้กับโรงเรียน สถาบันการศึกษา ระดับสูงและระดับท้องถิ่น

ภาพรวมของข้อเสนอกลุ่มวรรณศิลป์

ปัญหาของกลุ่มนักเขียนอีสานเห็นว่า นักเขียนอีสานยังมีพื้นที่ในการแสดงผลงานค่อนข้างจำกัดและมีอุปสรรคหลายอย่างในการเผยแพร่ผลงานไปยังผู้อ่านในวงกว้าง ดังนั้นการสนับสนุนให้มีองค์กรที่ทำหน้าที่ส่งเสริมการทำงานของนักเขียนอีสานในลักษณะต่างๆ ก็จะเป็นประโยชน์ต่อการนำเสนอความคิด ความเห็น เพื่อสร้างสรรค์สิ่งดีๆ มากขึ้น

นอกจากนี้การที่สังคมไทยไม่ได้มีรากฐานจากวัฒนธรรมการอ่าน ทำให้สมาชิกกลุ่มวรรณศิลป์ส่วนใหญ่เห็นว่า ศูนย์หรือองค์กรที่เกี่ยวข้องต้องเข้ามาส่งเสริมหรือกระตุ้นให้เกิดวัฒนธรรมการอ่านอย่างเป็นระบบและมีเครือข่ายการทำงานที่กว้างขวางชัดเจนเพื่อความยั่งยืน ข้อเสนอดังกล่าวนี้ได้เชื่อมโยงไปสู่ความร่วมมือของกลุ่มหรือองค์กรต่างๆ ที่มีอยู่แล้ว ทั้งภาครัฐและภาคเอกชน เช่น หอสมุดแห่งชาติ สถาบันการศึกษาในระดับต่างๆ หอจดหมายเหตุ พิพิธภัณฑ์ วัด ชุมชน องค์กรการบริหารส่วนท้องถิ่น ปราชญ์ท้องถิ่น สำนักวัฒนธรรมจังหวัด รวมทั้งสโมสรนักเรียนภาคอีสาน

นอกจากนี้ศูนย์ฯ ยังควรมีบทบาทในการส่งเสริมการจัดพิมพ์หนังสือดีที่ประชาชนควรอ่าน และภาครัฐควรหาหนทางที่จะเผยแพร่งานเขียนที่ดีให้คุณค่าทางความคิดแก่ผู้อ่านอย่างกว้างขวาง โดยหนังสือดีดังกล่าวหรือหนังสือที่ได้รับรางวัลควรมีราคาไม่สูงนักเพื่อให้คนทุกกลุ่มสามารถเข้าถึงได้ และลดภาษีกระดาษ

Conclusion

ช่องทางที่สำคัญและเป็นประโยชน์อย่างยิ่งคือพื้นที่ในโลกไซเบอร์ ปัจจุบันอินเทอร์เน็ตเป็นพื้นที่ที่เยาวชนเข้าไปใช้ประโยชน์ทั้งในด้านของการสืบค้นและสื่อสาร ดังนั้นศูนย์ฯ ควรจัดทำเว็บกลางสำหรับเชื่อมโยงข้อมูล เผยแพร่ผลงาน และประชาสัมพันธ์กิจกรรมส่งเสริมการอ่านการเขียน

วรรณศิลป์

วรรณศิลป์ (Literary Art)

ทุกภาคส่วนควรส่งเสริมให้มีพื้นที่สาธารณะสำหรับจัดแสดงผลงานของนักเขียนในกิจกรรมที่รูปแบบต่างๆ เพื่อเข้าถึงกลุ่มผู้อ่านที่หลากหลายในภาคประชาชนโดยเฉพาะในชุมชนท้องถิ่นควรมีพื้นที่ได้นำเสนอภูมิปัญญาท้องถิ่นเพื่อความภาคภูมิใจในอัตลักษณ์และเพื่อความเข้มแข็งของวัฒนธรรมท้องถิ่น ทั้งนี้ภาคเอกชนและภาครัฐควรเข้ามาให้การสนับสนุนอย่างเป็นรูปธรรมและยั่งยืน

เนชันแนล เอ็นโดว์เม้นท์ ฟอร์ ดีโมคราซี

ข้อเสนอจาก **กลุ่มศิลปะการแสดง** การประชุมสมัชชาเครือข่ายศิลปิน (ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ)

สาขาหมอลำ

ความคิดเห็น:

- การประชุมครั้งนี้นับเป็นการประชุมครั้งสำคัญที่สุดเท่าที่เคยมีมา
- หมอลำยังได้รับความนิยมน้อย แม้ว่าจะน้อยลงบ้าง หมอลำต้องแสดงบทบาทในสังคม มีความสามารถที่สร้างสรรค์สังคมได้
- เห็นด้วยกับการจัดให้มีศูนย์ประสานงาน แต่จะอย่างไร ให้ประสบผลสำเร็จ? เพื่อให้ศิลปะได้มีพื้นที่ในสังคม มีบทบาทในการสร้างสรรค์สังคมอย่างแท้จริง เป็นรูปธรรม
- เห็นด้วยกับข้อเสนอแนะต่างๆ ท่าน ความคิดเห็นแต่ละท่านนั้นมีความหมาย และความสำคัญกับทุกๆ คน ถ้าศิลปินทุกแขนงมีความช่วยเหลือกลมเกลียวกัน ทุกๆ อย่างก็จะขับเคลื่อนไปด้วยดี
- อยากให้ภาครัฐ ช่วยเหลือศิลปิน หมอลำอีสาน มีงานรองรับ ให้หมอลำอีสานแสดงในงานต่างๆ งานประจำปี ประเพณีทุกงาน ไม่ควรปล่อยให้หมอลำตกงาน ไร้แห่ง ไม่มีงานแสดง หมอลำอีสานยากจน เมื่อไม่มีงานแสดง ถ้าไม่มีเงินจุนเจือช่วยเหลือครอบครัว เวลาป่วยไข้ ไม่มีเงินประกันสังคม ทางภาครัฐไม่เคยสนับสนุน และ

ปะการังเสด็จ

กระทรวงวัฒนธรรมไม่เคยให้งบประมาณมาช่วยเหลือ อยากรู้ให้
กระทรวงวัฒนธรรมเข้ามาดูแลหมอลำพื้นบ้าน

- ต้องการศูนย์วัฒนธรรมประจำชุมชน และให้จัดกิจกรรมทางศิลปะ
ทุกแขนงสลับกันไป โดยให้โอกาสทั้งศิลปะกระแสหลัก ให้หน่วยงาน
ภาครัฐที่ทำกับดูแลงานศิลปะวัฒนธรรมอย่างจริงจัง ส่งเสริม
กิจกรรม ทั้งด้านการประสานงาน งบประมาณการจัดกิจกรรม
สนับสนุนช่วยเหลือสร้างงานศิลปะวัฒนธรรมโดยมีองค์กรกลางเป็น
ศูนย์รวม ภาคอีสาน เป็นองค์กรอิสระที่รัฐบาลสนับสนุน โดยมี
ศิลปินสาขาต่างๆ
- จะทำอย่างไรที่จะส่งเสริมเยาวชนที่ต้องการเป็นหมอลำ
อย่างถูกต้อง?

ข้อเสนอแนะ :

๑. ทำหลักสูตรเข้าสอนตามสถาบันการศึกษาต่างๆ ให้เหมาะสมตาม
ระดับชั้นเรียน จากระดับอนุบาลถึงระดับอุดมศึกษา ทั้งเนื้อหาสาระ
และให้กระทรวงศึกษาดูแลหลักสูตรแต่ละแขนงให้ชัดเจน และ
ออกกฎระเบียบให้เป็นรูปธรรม
๒. กระทรวงวัฒนธรรม ดูแลศิลปินให้เข้มงวดขึ้น โดยเฉพาะการ
เซ็นเซอร์ สื่อการแสดงต่างๆ เช่น สื่อทีวี, อินเทอร์เน็ต และวีซีดี ที่
แพร่ระบาดตามร้านจำหน่ายทั่วไป
๓. ศิลปินรุ่นครู ดูแลรุ่นลูกศิษย์แบบใจกว้าง และเปิดใจให้คนยุคใหม่
ได้อุ่รุกรักษ์ และพัฒนาตามกระแสสังคม แต่ให้อยู่บนพื้นฐานของ

วัฒนธรรมทุกแขนงทุกสาขา โดยเฉพาะหมอลำ รากเหง้าคือปัจจัยใหญ่ที่เราควรอนุรักษ์ยึดเป็นหลัก

๔. ให้ศิลปินทุกรุ่น ทุกแขนง ทุกสาขา หันหน้าเข้าหากัน และร่วมร้อยดวงใจให้เป็นหนึ่งเดียว และช่วยกันปลูก และสร้างจิตสำนึกให้ศิลปิน และผู้บริหาร ให้มีแนวโน้มเข้าหากันในรูปแบบบูรณาการ แต่อยู่บนพื้นฐานสิ่งที่ดีงาม และอยากให้เข้าใจคำว่าถูกใจ และถูกต้อง “สืบสาน สร้างสรรค์ แบ่งปันภูมิปัญญาเพื่อพัฒนาสังคมไทย”
๕. ศิลปินหมอลำ ทำการเผยแพร่ศิลปวัฒนธรรมให้กับเด็กและเยาวชน และช่วยสังคมอย่างจริงจัง และเต็มใจ
๖. อยากให้มีสื่อทางโฆษณา โปรโมททางทีวี ให้มีช่องทางศิลปินที่บ้าน
๗. ให้กระทรวงศึกษาธิการ และกระทรวงวัฒนธรรมร่วมมือกัน และกรมการปกครองท้องถิ่น ให้หมอลำเผยแพร่แก่เด็กและเยาวชนตามโรงเรียนต่างๆ
๘. ให้รัฐบาลมองเห็น ความสำคัญของศิลปินที่บ้านทุกแขนงให้มากกว่านี้ ไม่ว่าจะเป็นการจัดตั้งกองทุนสวัสดิการ ฅมาปกิจหรืออะไรต่างๆ ให้มีความจริงจัง และเป็นรูปธรรม
๙. เห็นด้วยที่จะถ่ายทอดภูมิปัญญาสู่ลูกหลาน ไม่ว่าจะในชุมชน ตำบล จังหวัด อยากให้เล็งเห็นความสำคัญศิลปินหมอลำ เพื่อจะได้ยกย่องว่าหมอลำให้มีเกียรติต่อไป เพราะถือว่าเป็นปราชญ์แขนงหนึ่ง
๑๐. ให้มีเนื้อหาเหมาะสม (มีสาระ)

ปะการแสดง

๑๑. ภาษาที่ใช้ ให้มีศิลปะไม่ลามกอนาจาร
๑๒. ให้หมอลำวิเคราะห์ข้อดี ข้อเสียของตนเอง เพื่อการพัฒนา
๑๓. ให้หมอลำเสียสละ ทำหน้าที่เป็นผู้อำนวยความสะดวกผู้ถ่ายทอดภูมิปัญญาสู่ลูกหลาน
๑๔. หมอลำ ต้องทำหน้าที่เป็นสื่อที่ดี
๑๕. หมอลำแต่งกายให้เหมาะสม
๑๖. รัฐเข้ามาดูแล ส่งเสริมให้มีการเชื่อมโยงศิลปะการแสดงหมอลำกับการพัฒนาสังคม ประเทศชาติ ในทุกมิติ

สาขาประพันธ์กลอนลำ

ความคิดเห็น:

- นำเสนอผลงานที่สามารถโน้มน้าวเยาวชน ให้รู้จัก ดีชั่ว ถูก ผิด
- ศิลปินมีจิตวิทยาในการแสดงตามสถานการณ์ เตือนสติ คนในสังคม
- ให้ภาครัฐช่วยเหลือศิลปินบ้าง
- สถาบันการศึกษาเปิดโอกาสให้ศิลปินได้เข้าไปถ่ายทอดองค์ความรู้
- เห็นควรให้มีการตรากฎหมาย ควบคุม กำกับ ดูแล งานศิลปะวัฒนธรรม

ข้อเสนอแนะ :

๑. เห็นด้วยกับการจัดตั้งศูนย์ประสานงานศิลปะวัฒนธรรมประจำภาค และจะต้องมีศูนย์ประสานงานระดับจังหวัด

๒. เพื่อให้กิจกรรมของศิลปินบรรลุนิติภาวะประสงค์ เห็นควรเสนอออกกฎหมาย เพื่อประกอบวิชาชีพศิลปิน เช่นเดียวกับอาชีพนักมวย
๓. เนื้อหาในการแสดงหมอลำควรนำโอวาทพระพุทธเจ้าเข้าแทรก (คติโลก คติธรรม) อย่าหลงลืม ฮีตเก่า คองหลัง (ฮีตยี่ คองเจียง) ให้หมอลำได้ตระหนักในภูมิปัญญาของตนเอง และภาครัฐควรจัดให้มีพื้นที่ในการนำเสนอผลงานสู่สาธารณชน

สาขาการเค

ความคิดเห็น:

- ให้มีการอนุรักษ์เสียงลำเสียงแคน

ข้อเสนอแนะ :

๑. สัมชชาศิลปินให้จัดอย่างสม่ำเสมอ ในทุกจังหวัด จะได้รับรู้บริบทปัญหาที่แตกต่างกัน กว้างขวาง
๒. สื่อการแสดงจะเข้าถึงเยาวชนอย่างไร (สื่อคลีใจเยาวชน)

สาขาเพลงเพื่อชีวิต

ความคิดเห็น :

- ดนตรี การแสดง ช่วยกล่อมเกล้า ชัดเกล้าสังคม
- ศิลปะการแสดง อย่างหมอลำมีความยิ่งใหญ่ แต่จะอย่างไรให้ลูกหลานได้รับรู้ รู้จัก (ฟื้นฟู)

ปะการแสดง

ข้อเสนอแนะ :

๑. มั่นใจในภูมิปัญญาของตนเอง
๒. ผลักดันให้เกิดสื่อ เป็นสื่อวัฒนธรรม (สร้างสรรค์) โดยนำศิลปะพื้นบ้านไปประยุกต์ใช้ / ให้ความรู้ ความสำเร็จในเรื่องกระแสโลกาภิวัตน์ ปะทะ ความเป็นท้องถิ่น (จะอยู่กับกระแสความเปลี่ยนแปลงได้อย่างไรอย่างมีคุณภาพ)
๓. สร้างสรรค์ผลงานที่เหมาะสมกับท้องถิ่น เป็นแบบอย่างที่ดี เช่น นักแต่งเพลง / นักจัดรายการวิทยุ นำเสนอเนื้อหาที่เหมาะสม
๔. เพิ่มช่องทางนำเสนอผลงาน อีสานชาแนล (ช่องทีวีอีสาน)
๕. เห็นด้วยกับการตั้งศูนย์ และมีกลไกขับเคลื่อน มีกระบวนการจิตอาสา (สำคัญ) ให้มีโรงเรียนจิตศิลป์ (วัฒนธรรม ภูมิปัญญา จิตอาสา) ทักษะศิลป์ วรรณศิลป์ คีตศิลป์ ศิลปะการแสดง มีครูอาสา ข้อเสนอแนะ : ๑.การเตรียมข้อมูล (รวบรวมองค์ความรู้) ๒.เครื่องมือ (วิธีการ) ๓.คน ๔.เครือข่าย ๕.กระบวนการถ่ายทอด (การศึกษา)

รายละเอียด

ความคิดเห็น :

- เมื่อมีศูนย์แล้วต้องมีแผนปฏิบัติการที่ชัดเจน
- บูรณาการศิลปะทุกแขนง
- สร้างกระบวนการจิตอาสา

- มุ่งเป้าการพัฒนาไปที่เยาวชน
- ลูกหลานได้เข้าใจรากเหง้าของตนเอง เพื่อสร้างสำนึกรักท้องถิ่นของตนเอง โดยนำศิลปะพื้นบ้านมาฟื้นฟู ประยุกต์
- การอนุรักษ์ พัฒนา ต้องไปด้วยกัน
- ละครเป็นศิลปะร่วมที่สามารถรวมกันได้ทุกแขนงศิลปะ สื่อละครสามารถสร้างสรรค์สังคมโดยผ่านเนื้อหา และกระบวนการ โดยไม่เอารูปแบบละครโทรทัศน์เป็นแบบอย่าง

ข้อเสนอแนะ:

๑. สะท้อนภาพของสังคมที่เกิิดปัญหาสังคม เพราะการมุ่งประโยชน์ส่วนตัว ขาดจิตสำนึกร่วม ปลุกฝังจิตสาธารณะให้เกิดขึ้น ฯลฯ
๒. สร้างสื่อจะปฏิรูป
  - ต้องการสื่ออะไร
    - รากเหง้า
    - ความแตกต่าง
      - จุดร่วมความเป็นมนุษย์ บนพื้นฐานความแตกต่าง
  - ทำอย่างไร
    - ทำหน้าที่เป็นสื่อสมัชชา ในทุกประเด็นที่เป็นประโยชน์ร่วมในสังคม

ประกาศแสดง

สาขานงัสน

ความคิดเห็น :

- เห็นด้วยกับการมีศูนย์ประสานงาน แต่ให้มีกิจกรรมอย่างต่อเนื่อง โดยให้เยาวชนเข้ามามีส่วนร่วม ทำงานร่วมกับรุ่นพ่อแม่ (บูรณาการ รูปแบบใหม่ - เก่า)
- หนึ่งเป็นสื่อร่วมสมัยที่มีศักยภาพ ถ้าเราบรรจุเรื่องราวที่ดีๆใส่เข้าไป ก็สามารถโน้มนำกระแสสังคมไปในทางที่ดีได้ (กระบวนการนำเสนอ)

ข้อเสนอแนะ :

๑. หนึ่งที่พูดถึงคนอื่นสาน (พื้นฐานจิตใจที่ดี) แต่กระแสสังคมชักพาให้เกิดความเปลี่ยนแปลง ให้เป็นหนึ่งที่กระตุ้นจิตสำนึกผู้อื่นกลับคืนมา

สาขาเจริยง

ข้อเสนอแนะ :

ส่งเสริมการแสดงขยายวงให้กว้างขวางยิ่งขึ้น โดยเนื้อหาสอดคล้อง
แทรกความดีงาม

สาขาหุ่นกระบอกอีสาน

ความคิดเห็น :

การแสดงต้องใช้ทั้งศาสตร์ทั้งศิลป์ จัดการให้มีความเหมาะสม
สอดคล้องความรู้ ความจริง

ข้อเสนอแนะ :

๑. นำศิลปะหุ่นกระบอกบรรจุเป็นกิจกรรมการเรียนรู้ของนักเรียนในห้องถิ่นสอดแทรกเนื้อหาสะท้อนความดีงาม

สาขาพจนานุกรม

ความคิดเห็น :

ให้เยาวชนหาความสุขอย่างถูกต้อง

ข้อเสนอแนะ :

ศิลปินต้องมีจรรยาบรรณศิลปิน

๑. ศิลปินคือผู้สร้างสรรค์ ศิลปะทุกแขนง
๒. ไม่ใช่ศิลปะนำไปสู่มรรคผล.....นอกจากจะได้มาโดยชอบธรรม
๓. ศิลปินต้องให้เกิดประโยชน์ซึ่งกันและกัน (ยกย่องเชิดชูเกียรติช่วยเหลือซึ่งกันและกัน)
๔. ศิลปินทุกคน มีภาระหน้าที่ มีปากมีห้อง ความรับผิดชอบ ถ้าจะใช้ศิลปินต้องรู้จักศิลปิน

สาขาภาพถ่าย

ความคิดเห็น :

ต้องวิเคราะห์ประเด็นปัญหาในปัจจุบันให้ชัด วัฒนธรรมภายนอกเข้ามากระทบ ก่อให้เกิดผลกระทบ ต้องทบทวน สร้างความสามัคคีในกลุ่ม

ปะการังเสด็จ

ข้อเสนอแนะ :

๑. ผลักดันนโยบาย
๒. แสวงหาวิธีการ
๓. เริ่มต้นทำ และทำอย่างจริงจัง ต่อเนื่อง

นักวิชาการ

ความคิดเห็น :

การเรียนรู้โดยการเลียนแบบในสังคม เป็นการเรียนรู้ที่ง่าย สดวก เห็นได้จากสื่อต่างๆ เช่น ภาพยนตร์ ละครทีวี โฆษณาจากทีวี ช่องต่างๆ ที่แสดงให้เห็นถึงวิถีชีวิต สังคม วัฒนธรรม ที่ไร้แก่นสาร มีพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมของดารา นักร้อง นางแบบบางคน เด็ก เยาวชน จะเลียนแบบ พฤติกรรมที่ไม่นำมาใช้ในชีวิตจริง จึงก่อให้เกิดปัญหาในสังคมมากมาย

ฉะนั้นแนวทางแก้ปัญหา คือ

ข้อเสนอแนะ :

๑. ส่งเสริมให้มึงานบริการวิชาการสู่ท้องถิ่น
๒. มีศูนย์ข้อมูลศิลปวัฒนธรรม
๓. ช่วยเหลือศิลปินในรูปแบบต่างๆ อย่างเหมาะสม
๔. ให้กระทรวงศึกษา บรรจุครูชำนาญการเฉพาะด้าน ศิลปะ ดนตรี นาฏศิลป์
๕. ส่งเสริม ทรณรงค์ให้ครอบครัวเป็นแบบอย่างที่ดีในด้านวัฒนธรรม

๖. ศิลปินต้องเป็นต้นแบบที่ดีในทุกๆด้าน อาทิ การแต่งกาย วิถีชีวิต
๗. สื่อนำเสนอข้อมูลที่ดีมีความเหมาะสมกับสังคมวัฒนธรรมบ้านเรา
๘. ต้นสังกัดศิลปินต้องกำกับดูแล
๙. เจ้าภาพที่ว่าจ้างต้องกำกับดูแลให้คำแนะนำว่าต้องการอะไรและอย่างไร จึงจะได้การแสดงผลที่เหมาะสมกับสังคมและวัฒนธรรมบ้านเรา

กับบริการ

ความคิดเห็น :

ที่ผ่านมาไม่มีการบูรณาการงาน ระหว่างกระทรวงต่างๆ เช่น กระทรวงวัฒนธรรมกับกระทรวงศึกษาธิการ หรือกรมการปกครอง ท้องถิ่น

ข้อเสนอแนะ :

๑. จัดกรรณมาชิกวัฒนธรรมให้มีความสำคัญโดยเฉพาะกระทรวงวัฒนธรรมให้เป็นกระทรวงเกรดเอ
๒. ระดับกระทรวงควรทำงานอย่างบูรณาการ เพื่อการผลักดันงานอย่างมีประสิทธิภาพ เช่น กระทรวงวัฒนธรรม กับ กระทรวงศึกษารวมถึง กรมการปกครองท้องถิ่น

สรุปข้อเสนอทั้งหมดทุกสาขา เรียงลำดับความสำคัญดังนี้

๑. เสนอให้มีการจัดตั้งศูนย์ประสานงานศิลปะวัฒนธรรมภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ประกาศเสด็จ

๒. เสนอให้มีเวที พื้นที่ มีช่องทางการสื่อสารของงานศิลปวัฒนธรรม ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
๓. เสนอให้มีการศึกษาเรียนรู้ศิลปวัฒนธรรม รากเหง้าวิถีชีวิตคนอีสาน โดยมุ่งเน้นไปที่กลุ่มเยาวชน
๔. เสนอให้ภาครัฐช่วยดูแลศิลปินพื้นบ้านให้มากขึ้น
๕. กระทรวงวัฒนธรรมควรบูรณาการเชิงนโยบาย กับกระทรวง ทบวง กรมที่เกี่ยวข้อง เพื่อพัฒนา ชุมชน สังคม ประเทศชาติ อย่างต่อเนื่อง ยั่งยืน

เชิงนโยบาย

๑. เมืองวัฒนธรรม
๒. เทศกาลวัฒนธรรม
๓. สื่อวัฒนธรรม
๔. แหล่งเรียนรู้วัฒนธรรมท้องถิ่น

มุมมองความคิดศิลปิน
ภาคกลาง

บทสัมภาษณ์ศิลปิน 10 ท่าน จากภาคกลาง
ที่มาร่วมกันถ่ายทอดมุมมองความคิดสร้างสรรค์
และการรังสรรค์ผลงานศิลปะอันหลากหลาย
และน่าสนใจ

การประชุมสมัชชา
เครือข่ายศิลปินภาคกลาง
“ศิลปะจะมีส่วนร่วม
ในการสร้างสรรค์สังคม
ได้อย่างไร”

วันที่ ๑๔-๑๕ ธันวาคม ๒๕๕๓

ณ ชลพฤกษ์รีสอร์ท จังหวัดนครนายก

ข้อเสนอจากการประชุมทุกกลุ่ม:

ดีดีศิลป์ ทัศนศิลป์ วรรณศิลป์ และศิลปะการแสดง

ชัชมิตร แสงกระจ่าง ผู้ประมวลและเรียบเรียง

จากข้อเสนอของ อ.อำนาจ เย็นสบาย/อ.พินิตา รูปนางกูร

และ อ.อาพันธ์ หาญพาณิชย์พันธ์ และแก้ไขโดยสมัชชาเครือข่ายศิลปินภาคกลาง

๑๖ ธันวาคม ๒๕๕๓ และในการประชุมกลุ่มศิลปะการละครเพิ่มเติม

๑๙ มกราคม ๒๕๕๔

ตระหนักว่า ศิลปวัฒนธรรมเป็นส่วนหนึ่งของสังคม ทั้งส่วนหนึ่ง
ของสังคมไทย และแยกไม่ออกจากสังคมโลก โดยเฉพาะสังคมโลกใน
ยุคทุนนิยมโลกาภิวัตน์ นับวันก็ยิ่งมีบทบาทต่อศิลปวัฒนธรรมของ
สังคมไทย ทั้งด้านการครอบงำทางความคิด ทั้งด้านเศรษฐกิจและ
สังคม โดยผ่านกระบวนการผลิตแบบอุตสาหกรรมทางวัฒนธรรม ทั้งนี้
อิทธิพลดังกล่าว มีใช้แต่เพียงโลกตะวันตกเท่านั้น โลกตะวันออก ทั้ง
เกาหลี ญี่ปุ่น และจีน นับวันก็ยิ่งจะมีบทบาทต่อสังคมไทย หรือวงการ

ศิลปวัฒนธรรมไทยมากขึ้นๆ หากสังคมไทยรู้ไม่เท่าทัน ขาดภูมิคุ้มกัน
ไม่เห็นคุณค่าเชิงอัตลักษณ์ทางวัฒนธรรม ขาดกระบวนการวางรากฐาน
เชิงระบบ การพัฒนาสังคมไทยไปสู่ความยั่งยืนก็อาจเกิดขึ้นได้

รับทราบว่าจะมีหน่วยราชการอาทิ กระทรวงวัฒนธรรม
อันมีกรมส่งเสริมวัฒนธรรม และสำนักศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัย เป็น
องค์กรดูแลด้านศิลปวัฒนธรรมอยู่แล้ว แต่เนื่องจากต้องดูแลรับผิดชอบ
ทั้งระบบ และติดพันล่าช้าด้วยกระบวนการและขั้นตอนของราชการ
ตลอดจนวิธีคิดและวิธีมองปัญหาที่แตกต่างกันออกไป องค์กร หน่วยงาน
หรือศูนย์ศิลปะใหญ่ๆ น้อยๆ ทั้งหลายที่จัดตั้งขึ้นโดยบริษัทเอกชน หรือ
ชุมชน หรือประชาชน ซึ่งมีความเป็นอิสระและมีความคล่องตัวสูงมีอยู่
จึงมักเป็นฝ่ายขับเคลื่อน ผลักดันงานศิลปวัฒนธรรมออกไปเอง ตาม
วาระโอกาส เท่าที่จะสามารถทำได้ แต่ที่ไม่มีกำลัง ไม่มีทุน ไม่มีพื้นที่ที่
จะขับเคลื่อนงานศิลปวัฒนธรรมให้เกิดเป็นภาพรวมทั้งหมดได้ เพราะมี
ทั้งที่รู้และไม่รู้กัน ไม่มีสายสัมพันธ์ซึ่งกันและกัน รวมทั้งศิลปะ แต่ละ
แขนงก็ขาดการปฏิสัมพันธ์กัน

มีความกังวลว่า ปัญหาอาจยิ่งทับซ้อน ในแง่มุมของการครอบงำ
ทางศิลปะ เพราะองค์กรศิลปวัฒนธรรมอิสระที่มีพลังมากกว่า ใหญ่กว่า
และที่อยู่ในส่วนกลาง ก็อาจจะสามารถขับเคลื่อนและผลักดันงานศิลป
วัฒนธรรมในสายทางและรูปแบบของตนเองออกไปได้มากกว่า จนอาจ
กลายเป็นกระแสหลักครอบงำศิลปวัฒนธรรมชุมชน หรือหน่วยย่อยได้

หรือในแง่มุมมองของการถูกครอบงำโดยวัฒนธรรมต่างชาติ เพราะขาดการ
รู้จัก รู้ลึกใน “ภูมิบ้าน ภูมิเมือง” ของตนเอง ตลอดจนขาดไว้พื้นที่และ
เวทีที่จะแสดงออกซึ่งงานศิลปะ

ตระหนักว่า ถึงเวลาแล้วที่จะต้องส่งเสริมให้เกิดศูนย์กลางเพื่อ
ความร่วมมือระหว่างผู้สร้างงานศิลปะที่มีความแตกต่างกัน ทั้งต่างสาขา
ต่างที่ ต่างทิศทาง ต่างเนื้อหา ต่างรูปแบบ โดยมีองค์กรกลางเป็น
ศูนย์รวม และองค์กรอิสระทั้งที่เป็นบริษัท ชุมชน หรือประชาชน หรือ
อื่นๆ ทั้งในเมืองและชุมชน เป็นเครือข่าย มีการกำหนดแผนงานร่วมกัน
โดยยังสามารถถกความเป็นเอกลักษณ์และความเป็นอิสระของตนไว้ได้
ด้วย รวมทั้งต้องสร้างเสริมภูมิคุ้มกันในเรื่อง “ภูมิบ้าน ภูมิเมือง” ให้แก่
คนในสังคม และให้เรียนรู้ศิลปะทุกแขนงอย่างสมดุล

จึงมีมติ ดังต่อไปนี้

๑. จัดตั้งศูนย์ประสานงานศิลปวัฒนธรรมภาคประชาชนขึ้น
โดยมีศูนย์ประสานงานย่อยในภูมิภาคอื่นๆ อีก คือ ในภาคกลาง ภาค
เหนือ ภาคใต้ ภาคอีสาน ภาคตะวันออก ภาคตะวันตก และกรุงเทพฯ
เป็นองค์กรอิสระที่รัฐบาลสนับสนุน โดยมีศิลปินสาขาต่างๆ และผู้แทน
จากองค์กรศิลปะ หมุนเวียนกันเป็นคณะกรรมการบริหารชื่อว่า
คณะกรรมการประสานงานศิลปวัฒนธรรมภาคประชาชน ภาคกลาง
ภาคเหนือ ภาคใต้ ภาคอีสาน ตะวันออก ภาคตะวันตก และกรุงเทพฯ
โดยการจัดการเลือกตั้งตามระเบียบที่กำหนดขึ้น มีหน้าที่รวบรวมแผน

งานจากองค์กรเครือข่ายศิลปวัฒนธรรมจากภูมิภาคของตน จัดทำให้เป็นแผนงานศิลปวัฒนธรรมภาคประชาชน

- ๑.๑ ให้ศูนย์ประสานงานศิลปวัฒนธรรมภาคประชาชนแต่ละภูมิภาค ผลักดันและสนับสนุนให้เกิดองค์กรภาคีเครือข่ายศิลปวัฒนธรรมของชุมชนในภูมิภาคของตนเองขึ้นเพื่อให้แต่ละชุมชนสามารถที่จะสร้างสรรค์งานศิลปะทุกแขนง
- ๑.๒ ให้ศูนย์ประสานงานศิลปวัฒนธรรมภาคประชาชนแต่ละภูมิภาค ผลักดันและสนับสนุนให้เกิดพื้นที่การวิจารณ์ศิลปะทุกแขนงขึ้นในสื่อสาธารณะ และในเวทีชุมชน ตำบล อำเภอ และจังหวัด เพื่อพัฒนาผู้สร้าง ผู้เสพ และผู้วิจารณ์งานศิลปะไปพร้อมกัน รวมทั้งการผลักดันให้เกิดงานวิจัย หรือโครงการวิจัยศิลปะทุกแขนง

๒. ให้ทุกชุมชน ทุกหมู่บ้าน ตำบล อำเภอ จังหวัด จัดหรือประสานเชื่อมโยงให้มีพื้นที่ศิลปวัฒนธรรมสาธารณะ เพื่อสืบสานส่งเสริมและสร้างสรรค์ งานศิลปะทุกแขนง โดย

- ๒.๑ จัดตั้ง “หอประวัติเมือง” ด้วยเนื้อหาและการนำเสนออย่างมีศิลปะและมีชีวิตชีวา โดยชักชวนให้ประชาชนในพื้นที่นั้นๆ เป็นผู้ร่วมคิดร่วมทำ และร่วมดูแลรักษา เพื่อให้เป็นสมบัติของส่วนรวมอย่างแท้จริง ตลอดจนทั้งใช้อาคารสถานที่เก่าที่ไม่ได้ใช้ประโยชน์มาซ่อมใหม่ หรือหากสร้างใหม่ต้องไม่เน้นความหรูหราอลังการ แต่ควรเหมาะสมกับเรื่องราวและ

เอกลักษณ์จำเพาะของแต่ละสถานที่นั้นๆ ในลักษณะเรียบง่าย ได้ประโยชน์ งดงาม

๒.๒ จัดพื้นที่ (รวมทั้งพื้นที่ลู่ทุกแขนง) และหรือเวทีซึ่งรวมกับหอประวัติเมืองก็ได้ เพื่อให้เป็นเวทีศิลปวัฒนธรรมทุกแขนง อาจจะเป็นพื้นที่หรือเวทีที่มีอยู่แล้ว เช่น ห้องประชุม โรงเรียน ห้องประชุมมหาวิทยาลัย ศูนย์วัฒนธรรมอำเภอ จังหวัด หรืออาจจะเป็นพื้นที่หรือเวทีที่จัดสร้างขึ้นใหม่ โดยยึดหลักการเพื่อความเหมาะสมกับเรื่องราวและเอกลักษณ์จำเพาะของชุมชน และให้จัดกิจกรรมทางศิลปะทุกแขนงสลับกันไป โดยให้โอกาสทั้งศิลปะกระแสหลักและศิลปะเฉพาะกลุ่ม

๓. ให้รัฐจัดสรรงบประมาณเป็น “กองทุนสนับสนุนศิลปะภาคประชาชน” ซึ่งมีที่มาจากภาษีสุรา ภาษีบุหรี่ หรือจากการจำหน่ายสลากกินแบ่งรัฐบาล หรืออื่นๆ โดยให้มีคณะกรรมการบริหารกองทุนมาจากผู้แทนศูนย์ประสานศิลปวัฒนธรรมภาคประชาชนทุกภูมิภาค จัดสรรกองทุนเพื่อองค์กรหรือศิลปินภาคประชาชนทุกแขนงอย่างทั่วถึงและเท่าเทียม

๓.๑ ให้หน่วยงานภาครัฐที่กำกับ ดูแลงานศิลปวัฒนธรรม ทำหน้าที่ สนับสนุนงานศิลปวัฒนธรรมของภาคประชาชนอย่างจริงจัง เข้มแข็ง อาทิ งานด้านข้อมูล และการวิจัยเชิงลึก ที่เกี่ยวกับงานศิลปวัฒนธรรม, ส่งเสริมกิจกรรมศิลปะ

วัฒนธรรมของภาคประชาชน ทั้งด้าน การประสานงาน
งบประมาณการจัดกิจกรรม การสร้างและปรับใช้พื้นที่ ทั้ง
พื้นที่การแสดงสด และพื้นที่สื่อ, สนับสนุน ช่วยเหลือ
องค์กรศึกษาเรียนรู้ของประชาชนและภาคเอกชน อาทิ
ห้องสมุด หอศิลป์ พิพิธภัณฑ์ ทั้งด้านงบประมาณ
มาตรการทางภาษี (เช่น ไม่เก็บภาษีเงินได้ หรือลดหย่อน
ภาษี) หรือปรับแก้กฎหมายที่เกื้อกูลการทำงาน ในฐานะที่
องค์กรเรียนรู้เหล่านี้ เป็นกลไกส่งเสริมการศึกษา การเสพ
และการสร้างงานศิลปวัฒนธรรม

ข้อเสนอเฉพาะด้าน **กลุ่มคีตศิลป์** การประชุมสมัชชาเครือข่ายศิลปิน (ภาคกลาง)

จากการประชุมสมัชชาเครือข่ายศิลปิน ภาคกลาง (นครนายก)

๑๕-๑๖ ธันวาคม ๒๕๕๓

และจากการประชุมสมัชชาเครือข่ายศิลปิน เฉพาะกลุ่มคีตศิลป์ กรุงเทพฯ

๒๕ มกราคม ๒๕๕๔

ประมวลและเรียบเรียงจากข้อมูลการนำเสนอของกลุ่มคีตศิลป์

๒๕ มกราคม ๒๕๕๔

ตระหนักว่า สภาพการณ์วงการคีตศิลป์ในประเทศไทย ส่วนใหญ่
อยู่ใต้เงื่อนไขทุนนิยม ซึ่งมุ่งผลประโยชน์ทางธุรกิจเป็นสำคัญ ผลงานที่
ปรากฏและเป็นที่ยอมรับมักไม่เน้นความสำคัญของเนื้อหา และไม่มี
ความหลากหลาย ทำให้เกิดลักษณะผูกขาดทางคีตศิลป์ ทั้งยังขาดการ
สืบทอดเอกลักษณ์ทางวัฒนธรรมของชาติ ทำให้ผลงานทางด้านดนตรี
ที่มีอยู่ในปัจจุบันที่เป็นกระแสหลักครอบงำประชาชนอยู่ เป็นผลงานที่
ขาดความหลากหลายในเชิงศิลปะ

รับทราบว่ามีศิลปินส่วนหนึ่งที่มีความคิดสร้างสรรค์ และ
มีความสามารถในระดับสูง สร้างผลงานที่มีคุณภาพเท่าเทียมระดับ
นานาชาติได้ แต่มักอยู่ในกลุ่มเล็ก ขาดการสนับสนุน ขาดโอกาสเผยแพร่
หรือเผยแพร่ได้ในเฉพาะกลุ่ม ขาดพื้นที่ทั้งในสื่อ (วิทยุและโทรทัศน์)
และในเวทีการแสดงสด โดยเฉพาะอย่างยิ่ง สายประเพณี สายพื้นบ้าน
และสายชาติพันธุ์

คตศิลป์

คตศิลป์

ในขณะที่ประเทศไทยมีความหลากหลายทั้งดนตรี ศิลปะ ทัศนศิลป์ การบริหารจัดการ ชาติการสร้างให้คนมีความคิดสร้างสรรค์ ชาติการเอื้อให้เกิดพื้นที่ในการแสดง และชาติเวทีทางวัฒนธรรมภาคประชาชน ในทุกระดับการประสานกับหน่วยราชการที่เกี่ยวข้องยังไม่มากพอ

กังวลว่า ปัญหาดังกล่าวจะยิ่งทวีคูณ เพราะเกิดการผูกขาดโดยภาคเอกชนที่มีพลังทุน และภาครัฐไม่มีความชัดเจนในการแก้ไขปัญหา ทำให้ประชาชนขาดโอกาสในการเสพสุนทรียรสในงานคตศิลป์ที่หลากหลาย ชาติการกำหนดมาตรฐานในการตัดสินคุณภาพของงาน โดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้เสพที่เป็นเยาวชน ผู้เป็นอนาคตของชาติ ซึ่งถ้าไม่มีการส่งเสริมให้เกิดความตระหนักรู้ มรดกทางคตศิลป์ภาคประชาชนก็จะขาดหายไป

ตระหนักว่า ในการแก้ไขปัญหาเหล่านั้น จะต้องมีการปฏิรูปงานด้านคตศิลป์ โดยเริ่มต้นจากการประมวลข้อมูล เพื่อการปรับปรุงเปลี่ยนแปลง คตศิลป์กระแสทุนนิยมแบบเบ็ดเสร็จจะยิ่งครอบงำนิรนา และเปลี่ยนแปลงคตศิลป์ภาคประชาชนไปในที่สุด

จึงมีมติว่า

๑. ให้ทุกองค์กรทางคตศิลป์ทั้งใหญ่และย่อยในทุกภูมิภาคซึ่งนับเป็นเครือข่ายของคุณ์ประสานงานคตศิลป์วัฒนธรรมภาคประชาชน

จัดทำแผนงานศิลปะภาคประชาชน และทะเบียนบุคคลและทะเบียนงานศิลปะทุกด้าน เสนอข้อมูลสู่ส่วนแผนงานศิลปะ ในศูนย์ประสานงานศิลปวัฒนธรรมภาคประชาชน เพื่อประโยชน์ในการวางแผนงานทางศิลปะร่วมกัน

๒. ให้ทุกองค์กรด้านศิลปะ มีบทบาทร่วมในการพัฒนาคุณภาพบุคลากรด้านศิลปะ เพื่อให้สร้างสรรค์งานได้อย่างมีคุณภาพยิ่งขึ้น และมีบทบาทร่วมในการเผยแพร่ความรู้และความเข้าใจด้านศิลปะแก่ครู นิสิตนักศึกษา นักเรียน และประชาชน ทั้งในท้องถิ่นและส่วนกลาง รวมทั้งการสร้างหลักสูตร การเรียน การสอน ตลอดจนจัดการศึกษานอกระบบ ทั้งนี้ เป็นไปเพื่อการใช้ศิลปะเป็นภูมิคุ้มกัน ให้รู้เท่าทันสังคม

๓. ให้แต่ละชุมชนมีกรรมการชุมชน บริหารจัดการให้ชุมชน รัฐ และภาคเอกชนมีส่วนร่วมกับศิลปินในการสร้างสรรค์งานศิลปะและกิจกรรมทางศิลปะเพื่อการแสดงออกของผู้สร้างงานศิลปะทุกแขนง รวมทั้งศิลปะประเพณี ศิลปะพื้นบ้าน และศิลปะชาติพันธุ์ ทั้งในและนอกระบบอย่างสมดุล จัดการให้คนในชุมชนมีโอกาสเข้าถึงเครื่องดนตรีและอุปกรณ์ได้อย่างสะดวก รวมการสนับสนุนกิจกรรมการประกวดจัดการให้มีกระบวนการตัดสินรางวัลที่เปิดกว้างและส่งเสริมการขับเคลื่อนศิลปินทางเลือกที่อาจไม่ยินดีเข้าสู่เวทีการประกวด

คตศิลป์

๔. ให้รัฐและชุมชนร่วมมือกันผลักดันกลุ่มศิลปินชายขอบ ทั้งศิลปินชนเผ่า ศิลปินต่างวัฒนธรรม ต่างความเชื่อทางศาสนา ศิลปินพื้นบ้านทุกภูมิภาค ให้มีโอกาสได้รับการสนับสนุนในการศึกษา วิจัย หรือวิจัยและพัฒนา และหรือวิจัยและสร้างสรรค์

๕. ให้องค์กรทางคีตศิลป์ภาคประชาชนจัดทำแผนเพิ่มบทบาทคีตศิลป์ภาคประชาชน ในสื่อวิทยุโทรทัศน์ สื่อสิ่งพิมพ์และสื่ออิเล็กทรอนิกส์ โดยจัดให้มีสถานีวิทยุโทรทัศน์ และสื่ออิเล็กทรอนิกส์เพื่อเผยแพร่ผลงานทางคีตศิลป์ภาคประชาชนโดยเฉพาะ เพื่อสร้างความหลากหลายในการเสิร์ฟของประชาชน ให้มีมุมมองแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และรับรสคีตศิลป์อย่างลุ่มลึกและหลากหลาย ทั้งนี้ ให้ดำเนินการขับเคลื่อนงานคีตศิลป์ผ่านสื่อทั้งสื่อวิทยุโทรทัศน์ สื่อสิ่งพิมพ์และสื่ออิเล็กทรอนิกส์อย่างเป็นขั้นตอนและมีประสิทธิผล พร้อมจัดการให้คนในชุมชนมีสิทธิเท่ากันในการเข้าถึงข่าวสารข้อมูลทางศิลปะ

๖. ให้แต่ละชุมชนจัดพื้นที่สาธารณะสำหรับการแสดงศิลปะทุกแขนงอย่างเหมาะสมสอดคล้องกับวิถีและบรรยากาศของชุมชน

๗. ให้ชุมชนเสนอปรับแก้กฎหมายลิขสิทธิ์ กฎหมายภาษี ในสายคีตศิลป์ เพื่อเกื้อกูลและคุ้มครองการทำงานของศิลปิน

ข้อเสนอเฉพาะด้าน **ทัศนศิลป์** การประชุมสมัชชาเครือข่ายศิลปิน (ภาคกลาง)

จากการประชุมสมัชชาเครือข่ายศิลปิน ภาคกลาง (นครนายก)

๑๕-๑๖ ธันวาคม ๒๕๕๓

และจากการประชุมสมัชชาเครือข่ายศิลปิน เฉพาะกลุ่มทัศนศิลป์ กรุงเทพฯ

๒๔ มกราคม ๒๕๕๔

แก้ไขปรับปรุง โดยสมัชชาเครือข่ายศิลปิน เฉพาะทัศนศิลป์

วันที่ ๒๔ มกราคม ๒๕๕๔

ตระหนักว่า ทุนนิยมโลกาภิวัตน์ นับวันก็ยิ่งมีบทบาทต่อศิลปวัฒนธรรมของสังคมไทย ทั้งด้านการขยายอิทธิพลทางความคิด ทั้งด้านเศรษฐกิจและสังคม โดยผ่านกระบวนการผลิตวัฒนธรรมแบบอุตสาหกรรม ทั้งนี้ อิทธิพลดังกล่าว มีทั้งจากโลกตะวันตก และโลกตะวันออก และนับวันก็ยิ่งจะมีบทบาทต่อวงการศิลปวัฒนธรรมไทยมากขึ้นๆ หากสังคมไทยรู้ไม่เท่าทัน ขาดภูมิคุ้มกัน ไม่เห็นคุณค่าเชิงอัตลักษณ์ทางวัฒนธรรม ขาดกระบวนการวางรากฐานเชิงระบบ การพัฒนาสังคมไทยไปสู่ความยั่งยืนก็มิอาจเกิดขึ้นได้

รับทราบว่า หากมีการศึกษาทิศทางของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๑ (๒๕๕๕-๒๕๕๙) ซึ่งยึดหลักสามประการ คือ”ปรัชญาพอเพียง” “คนเป็นศูนย์กลางของการพัฒนา” และ”การสร้างสมดุลการพัฒนา” ก็จะมีการศึกษานโยบายและเป้าหมายของการปฏิรูปการศึกษาไทยในทศวรรษที่สอง (๒๕๕๒-๒๕๖๑) ซึ่งมี

ทัศนศิลป์

แนวคิดไปในทางเดียวกันประกอบเข้าด้วยกันแล้ว การขับเคลื่อนเพื่อ
การปฏิรูปทัศนศิลป์ก็น่าจะมีทิศทางเดียวกันดังกล่าวอย่างเกี่ยวเนื่องและ
เชื่อมโยงกัน

กังวลว่า ปัจจุบันสังคมทัศนศิลป์ของไทยยังอยู่ในสภาพอ่อนแอ
เพราะนักทัศนศิลป์ยังไม่ได้รับการพัฒนาฝีมือเต็มที่ การให้ความรู้ใน
ด้านทัศนศิลป์ในสถาบันการศึกษายังไม่เพียงพอ ทำให้สังคมยังไม่
ตระหนักและเข้าใจคุณค่าของศิลปวัฒนธรรมของตนเอง

ตระหนักว่า เพื่อให้เกิดการวางรากฐานงานทัศนศิลป์ที่สมบูรณ์
เพื่อสังคม เพื่อให้มีการนำทฤษฎีทางปัญญาของตนเองลงสู่การปฏิบัติอย่าง
เป็นจริง จึงควรเริ่มต้นที่การวางรากฐานการศึกษา วิเคราะห์ วิจัย
รวมไปถึงการเปิดโอกาสให้ศิลปินได้สร้างผลงานอย่างเต็มที่

จึงมีมติ ดังต่อไปนี้

1. ให้ทุกองค์กรทั้งใหญ่และย่อยในทุกภูมิภาคซึ่งนับเป็นเครือข่าย
ของศูนย์ประสานงานศิลปวัฒนธรรมภาคประชาชน จัดทำแผนงาน
ทัศนศิลป์ภาคประชาชน และทะเบียนบุคคล และทะเบียนข้อมูล
ทัศนศิลป์ทุกด้าน เสนอสู่ส่วนแผนงานทัศนศิลป์ ในศูนย์ประสานงาน
ศิลปวัฒนธรรมภาคประชาชน เพื่อประโยชน์ในการวางแผนงานศิลป-
วัฒนธรรม ภาคประชาชนร่วมกัน

๒. ให้ทุกองค์กรด้านทัศนศิลป์ มีบทบาทร่วมในการพัฒนาคุณภาพบุคลากรด้านคีตศิลป์ เพื่อให้สร้างสรรค์งานได้อย่างมีคุณภาพยิ่งขึ้น และมีส่วนร่วมในการเผยแพร่ความรู้และความเข้าใจด้านทัศนศิลป์แก่ครู นิสิตนักศึกษา นักเรียน และประชาชน ทั้งในท้องถิ่นและส่วนกลาง รวมทั้งการสร้างหลักสูตร การเรียน การสอน ตลอดจนการศึกษานอกระบบ ทั้งนี้ เป็นไปเพื่อการใช้ศิลปะเป็นภูมิคุ้มกัน ให้รู้เท่าทันสังคม

๓. ให้แต่ละชุมชนจัดการให้ชุมชน รัฐและภาคเอกชนมีส่วนร่วม กับศิลปินในการสร้างสรรค์งานศิลปะและกิจกรรมทางศิลปะ

๔. ให้ทุกองค์กรจัดทำแผนและดำเนินการขับเคลื่อนงานทัศนศิลป์ ผ่านสื่อทั้งสื่อวิทยุโทรทัศน์ สื่อสิ่งพิมพ์และสื่ออิเล็กทรอนิกส์ รวมทั้งขอความร่วมมือจากสถาบันการศึกษาที่มีนักศึกษาวชิชานิเทศศาสตร์ หรือการสื่อสารมวลชน เพื่อการจัดให้มีรายการเพื่อนศิลปะ ผ่านสื่อทุกแขนง และจัดให้มีสถานีโทรทัศน์ นิตยสาร เพื่อศิลปะโดยเฉพาะ

๕. ให้แต่ละชุมชนจัดพื้นที่สาธารณะในชุมชนสำหรับการแสดงงานศิลปะประจำชุมชน กรณีที่มีพื้นที่อยู่แล้ว ให้กระตุ้นให้มีการขยายพื้นที่ หรือสร้างพื้นที่ใหม่ กรณีไม่มีพื้นที่ ให้สร้างพื้นที่ใหม่ให้ รวมทั้งจัดการให้มีการติดตั้งผลงานทางด้านทัศนศิลป์หมุนเวียนไปในชุมชน

ทัศนศิลป์

อย่างสมดุลและเสมอภาค กรณีที่มีวัตถุประสงค์ อาคาร หรือสิ่งอื่นใดที่สร้างความขัดแย้งให้ชุมชนร่วมดูแลกำกับ ทั้งนี้ ให้ชุมชนจัดให้มีมัคคุเทศก์ท้องถิ่น ผู้มีความรู้ทางศิลปะนำชมผลงานทางด้านทัศนศิลป์ด้วย

๖. ให้ทุกองค์กรจัดทำแผนการสนับสนุนและส่งเสริมผู้สร้างสรรค์งานศิลปะทั้งในระบบและนอกระบบอย่างสมดุล ให้การสนับสนุนทั้งกระบวนการตัดสินใจที่เปิดกว้างและส่งเสริมการขับเคลื่อนศิลปินทางเลือกที่อาจไม่ยินดีเข้าสู่เวทีการประกวด รวมทั้งผลักดันกลุ่มศิลปินชายขอบ ทั้งศิลปินชนเผ่า ศิลปินต่างวัฒนธรรม ต่างความเชื่อทางศาสนา ศิลปินพื้นบ้านทุกภูมิภาค ให้มีโอกาสได้รับการสนับสนุนในการสร้างสรรค์ การศึกษา วิจัย หรือวิจัยและพัฒนา และหรือวิจัยและสร้างสรรค์

๗. ให้รัฐจัดการให้มีหน่วยงานหรือองค์กรทางด้านศิลปวัฒนธรรมประจำในต่างประเทศเพื่อการเผยแพร่งานทัศนศิลป์ไทยในต่างประเทศด้วย

ข้อเสนอเฉพาะด้าน **วรรณศิลป์**

การประชุมสมัชชาเครือข่ายศิลปิน (ภาคกลาง)

(บางส่วนเรียบเรียงมาจากแนวคิด โครงสร้างสถาบันหนังสือแห่งชาติ
ที่นำเสนอโดยมกุฏ อรฤดี เมื่อพฤศจิกายน ๒๕๕๕)

ชัชมิตร แสงกระจ่าง / พฤศจิกายน ๒๕๕๓

แก้ไขปรับปรุงโดยการประชุมสมัชชากลุ่มวรรณศิลป์ ๑๖ ธันวาคม ๒๕๕๓

ตระหนักว่า สังคมที่มีความเข้มแข็งและเจริญก้าวหน้า มีปัจจัย
ประการสำคัญมาจากคนในสังคมนั้นๆ มีนิสัยรักการอ่านหนังสือ เพราะ
หนังสือจะช่วยกล่อมเกลাজิตใจ ปลุกจิตสำนึก ให้ความรู้ ความคิด
ปัญญาและจินตนาการแก่คนในสังคม ดังนั้น การที่วรรณศิลป์ หรือ
ศิลปะแขนงที่ว่าด้วยหนังสือจะมีส่วนร่วมในการสร้างสรรค์สังคมได้
สังคมนะต้องมีบทบาทในการสร้างวรรณศิลป์ให้มีความเข้มแข็ง สร้าง
บรรยากาศของสังคมให้เป็นสังคมแห่งการอ่าน ส่งเสริมการเขียนอย่าง
บูรณาการ และให้คุณค่าแก่นักเขียนในฐานะสถาปนิกทางสังคม

รับทราบว่า สังคมไทยเป็นสังคมเกษตรกรรม การเสพศิลปะเน้น
ไปที่วัฒนธรรมมุษปาฐะ คือว่าด้วยการเล่าเรื่อง หรือร้องรำทำเพลง
ส่วนวัฒนธรรมการอ่านนั้นรับมาภายหลัง ดังนั้น การที่จะทำให้เกิดงาน
เขียนคุณภาพเพื่อนำไปสู่สำนักอ่านคุณภาพ เป็นสิ่งที่ต้องวางรากฐานและ
จัดสร้างอย่างเป็นระบบ โดยต้องเริ่มต้นจากเด็กและเยาวชน มุ่งเน้นที่

วรรณศิลป์

การทำให้วงจรของการเขียนการอ่านสัมพันธ์กันอย่างเป็นเหตุเป็นผล และต่อเนื่อง เพราะนักอ่านย่อมพัฒนาคุณภาพนักเขียน และนักเขียนย่อมพัฒนาคุณภาพนักอ่าน ในขณะที่เดียวกันคุณภาพของการเขียนการอ่านนั้นจะเป็นกลไกธรรมชาติที่จะกำจัดหนังสือที่ไม่มีคุณภาพออกไปจากระบบได้โดยอัตโนมัติด้วย แต่ปัจจุบันการวางรากฐานการอ่านให้เด็กและเยาวชนยังเป็นปัญหา เพราะรัฐขาดนโยบายเรื่องการอ่านที่ชัดเจน คุณภาพนักเขียนและนักอ่านยังเป็นเรื่องที่ต้องส่งเสริม และวงจรการอ่านการเขียนยังเป็นเรื่องที่ยังต้องพัฒนาอีกมาก

มีความกังวลว่า สังคมปัจจุบันเป็นสังคมโลกาภิวัตน์ การเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารต่อกัน และการเสพงานศิลปะทำได้รวดเร็ว โดยผ่านสื่อวิทยุ โทรทัศน์และสื่ออินเทอร์เน็ต ซึ่งนับเป็นสื่อที่เอื้อประโยชน์ต่อการพัฒนาสังคมอย่างยิ่ง แต่การใช้ประโยชน์จากสื่อดังกล่าวยังขาดทิศทาง โดยเฉพาะอย่างยิ่งงานวรรณศิลป์ผ่านวิทยุ โทรทัศน์ ตลอดจนเครือข่ายอินเทอร์เน็ตยังขาดการจัดระบบและการกำหนดมาตรฐาน ทำให้ผู้เสพ โดยเฉพาะเด็กและเยาวชนตกอยู่ในสภาพล้าสน ฉาบฉวย และเลื่อนไหลไปตามกระแสนิยม

ตระหนักว่า การสร้างนักคิด นักอ่านและนักเขียนคุณภาพ ต้องเกิดขึ้นอย่างเป็นระบบและเป็นกระบวนการที่สมบูรณ์ เพื่อให้ได้งานเขียนที่มีทั้งคุณภาพและปริมาณ ในขณะเดียวกันการสร้างสังคมไทยให้

เป็นสังคมแห่งการอ่าน จะต้องทำให้กระบวนการทำห้วงของสังคมแห่งการอ่านคือ นักเขียน สำนักพิมพ์ ผู้จัดจำหน่าย ร้านขายหนังสือ และผู้อ่าน เคลื่อนไหวไปพร้อมกันและไปในทิศทางเดียวกัน และแต่ละหน่วยของกระบวนการต้องมีความสัมพันธ์ต่อกันและเกื้อกูลกัน โดยภาครัฐให้ความสนับสนุน

จึงมีมติ ดังต่อไปนี้

๑. ให้มีการจัดทำแผนวรรณศิลป์ภาคประชาชน โดยให้องค์กรทางวรรณศิลป์ในแต่ละภูมิภาคซึ่งนับเป็นเครือข่ายของศูนย์ประสานงานศิลปวัฒนธรรมภาคประชาชนเสนอข้อมูลสู่ส่วนแผนงานวรรณศิลป์ในศูนย์ประสานงานศิลปวัฒนธรรมภูมิภาค เพื่อการวางแผนวรรณศิลป์ภาคประชาชนร่วมกัน

๒. ให้มีการจัดทำแผนงานห้องสมุดมีชีวิต โดยให้องค์กรทางวรรณศิลป์ร่วมกับหน่วยงานราชการที่เกี่ยวข้องสำรวจห้องสมุดในท้องที่ของตัวเอง และปรับให้เป็นห้องสมุดมีชีวิต คือมีผู้ใช้ และมีกิจกรรม รวมทั้งเพิ่มการจัดทำห้องสมุดในทุกที่ อาทิ ในบ้าน ในชุมชน ในโรงเรียน ในที่ทำงาน ในรถไฟ ในร้านค้าแพ ในธนาคาร ในโรงพยาบาล ในสวน ในวัด ในรถ ในเรือ และปรับบทบาท ยกสถานะบรรณารักษ์ ให้มีกรรมการชุมชนทางวรรณศิลป์คัดเลือกหนังสือดีมีมาตรฐานเข้าห้องสมุด รวมทั้งให้จัดกิจกรรมสร้างปฏิสัมพันธ์ระหว่างนักเขียนกับ

วรรณศิลป์

นักอ่านทุกรุ่นทุกว่าย อาทิ การเล่านิทาน การอภิปรายหรือเสวนาเกี่ยวกับ การเขียนการอ่าน การอ่านหนังสือและการอ่านบทกวี การแสดงละครจากหนังสือ การอบรมการเขียน-การอ่าน การประกวดการเขียน-การอ่าน เป็นต้น

๓. ให้หน่วยราชการที่เกี่ยวข้องจัดทำแผนพัฒนาการอ่านหนังสือ โดยเร่งด่วนให้ “ครูกับนักเรียน” ในสถาบันการศึกษา โดยปรับให้มี วรรณกรรมร่วมสมัยเข้าไปอยู่ในระบบการอ่านให้มากขึ้นด้วย

๔. ให้หน่วยงานราชการที่เกี่ยวข้องจัดทำแผนยกฐานะการอ่าน ออกเสียงให้เป็นเรื่องสำคัญของสังคม โดยการจัดทำโครงการส่งเสริม การอ่าน การอ่านนวนิยาย เรื่องสั้นและบทกวีให้คนอื่นฟังโดยการเปล่ง เสียง และกำหนดให้เกิดในทุกพื้นที่สาธารณะ อาทิ ในเวทีการแสดง ใน รายการวิทยุ โทรทัศน์ ในห้องสมุด ในกิจกรรมทางวรรณศิลป์ โดย ทำให้เกิดคณะอ่านบทกวี (เหมือนคณะละคร) เพื่อให้สังคมรับวรรณกรรม วรรณกรรมทุกประเภทอย่างเข้าถึง

๕. ให้หน่วยงานราชการที่เกี่ยวข้องจัดทำแผนสำหรับการใช้สื่อ อย่างมีทิศทางและมีประสิทธิผลโดยเพิ่มบทบาททางวรรณศิลป์ผ่านสื่อ ทุกแขนง ให้มีรายการวิทยุและโทรทัศน์เรื่องวรรณศิลป์ในอัตราส่วนที่ มากขึ้น ให้มีรายการวรรณศิลป์ทางอินเทอร์เน็ต รวมทั้ง ให้มีการ

ประชาสัมพันธ์เรื่องการคิด การอ่าน การเขียนและการวิจารณ์โดยบุคคล
ในคณะรัฐบาล หรือคนที่มีชื่อเสียงผ่านสื่อ

๖. ให้หน่วยงานราชการจัดทำแผนงานการวิจารณ์และวิจัยทาง
วรรณศิลป์ โดยเปิดพื้นที่การวิจารณ์ทั้งในสื่อวิทยุ โทรทัศน์ และสื่อ
สิ่งพิมพ์ จัดให้มีกิจกรรมการวิจารณ์แบบ “มนุษย์สัมพันธ์มนุษย์” (การ
แสดงทัศนวิจารณ์ด้วยกันอย่างเป็นมิตร) จัดให้มีพื้นที่การวิจารณ์
หนังสือผ่านเว็บไซต์อย่างมีจริยธรรม รวมทั้งกำหนดแผนงานวิจัยงาน
ทางวรรณศิลป์ ให้มีการวิจัยทางวรรณศิลป์เพิ่มขึ้น

๗. ให้หน่วยงานราชการจัดตั้งศูนย์การแปลแห่งชาติ จัดทำ
แผนงานการแปล ให้มีการแปลหนังสือระดับโลกเผยแพร่ภายใน
ประเทศ และแปลหนังสือดีของไทยออกสู่ต่างประเทศ โดยมีคณะ
กรรมการควบคุมคุณภาพการแปลด้วย

๘. ให้หน่วยงานราชการที่เกี่ยวข้องจัดทำแผนงานการศึกษาทาง
วรรณศิลป์ระดับต่างๆ โดยจัดหลักสูตรวิชา “นักเขียน” ในระบบการ
ศึกษา จัดทำ “บ้านนักเขียน” โดยการประกาศเกียรติ จัดให้มี “โรงเรียน
นักเขียน” ตามความเหมาะสม และจัดให้มีการศึกษาทางเว็บไซต์ เป็นต้น
โดยเน้นเรื่องเทคโนโลยีเพื่อศึกษาพัฒนาวรรณศิลป์เป็นสำคัญ อาทิ
การจัดทำเว็บไซต์เพื่อวรรณศิลป์ การพัฒนาระบบบริการด้านคอมพิวเตอร์

วรรณศิลป์

การพัฒนาฐานข้อมูลนักเขียน นักอ่านและหนังสือ และงานพัฒนาระบบ E-Book เป็นต้น

๙. ให้หน่วยงานราชการที่เกี่ยวข้องจัดตั้งคณะกรรมการตรวจสอบดูแลการจัดพิมพ์หนังสือให้ได้มาตรฐาน เน้นการจัดทำต้นแบบสำนักพิมพ์ มีการพิมพ์หนังสือแบบอย่าง ผลิต E-Book และแปลงรูปหนังสือเป็นสื่อ Multimedia อย่างมีมาตรฐาน

ข้อเสนอเฉพาะด้าน ศิลปะการแสดง การประชุมสมัชชาเครือข่ายศิลปิน (ภาคกลาง)

จากการประชุมสมัชชาเครือข่ายศิลปิน ภาคกลาง (นครนายก)
๑๕-๑๖ ธันวาคม ๒๕๕๓ และจากการประชุมสมัชชาเครือข่ายศิลปิน
เฉพาะกลุ่มศิลปะการแสดง กรุงเทพฯ
๑๙ มกราคม ๒๕๕๔

ตระหนักว่า งานศิลปะการแสดงเป็นงานศิลปะที่เข้าถึงประชาชน
ได้ง่าย ด้วยเหตุที่ปรากฏเป็นภาพเคลื่อนไหวและมีเรื่องราวที่สามารถ
กระทบอารมณ์ความรู้สึกได้ งานศิลปะ-การแสดงในที่นี้ครอบคลุมทั้ง
งานศิลปะการแสดงพื้นบ้าน การแสดงเชิงอนุรักษ์ และงานศิลปะการ
แสดงสมัยใหม่ ตลอดจนงานศิลปะการแสดงร่วมสมัย อาทิ โขน ลิเก
ละคร หนังตะลุง การร่ายรำ นาฏกรรม ภาพยนตร์ รวมถึงสื่อวีดิทัศน์
ตลอดจนสื่อการแสดงทุกแขนงที่จะเกิดขึ้นจากความคิดสร้างสรรค์ใน
อนาคต หากแต่ในปัจจุบันศิลปะการแสดงในบ้านเรายังขาดโอกาสและ
การสนับสนุน ส่งเสริม ที่เอื้อให้การเผยแพร่เป็นไปโดยแพร่หลายอย่าง
มีความแตกต่างหลากหลาย รวมทั้งการพัฒนาให้มีความเติบโตและการ
จัดการอย่างเป็นระบบ บนพื้นฐานที่มีความเข้าใจงานศิลปะการแสดง
อย่างแท้จริง ตลอดจนการมีสิทธิเสรีภาพในการนำเสนอผลงาน

ปะการังแสดง

รับทราบว่า องค์กร กลุ่มย่อย และบุคคล ผู้มีส่วนร่วมในงานศิลปะการแสดงส่วนหนึ่งมีศักยภาพและมากด้วยความสามารถ ได้รับรางวัลและการยอมรับตั้งแต่ระดับประเทศจนถึงนานาชาติ จนปรากฏเป็นข่าวทั้งในและต่างประเทศ แต่ประชาชนไทยส่วนใหญ่หรือศิลปินเองกลับไม่มีโอกาสได้รับรู้หรือเกิดความภาคภูมิใจในการเผยแพร่ผลงานศิลปะการแสดงให้แก่คนในชาติเดียวกัน ด้วยปัจจัยและข้อจำกัดนานัปการ ทั้งยังขาดศูนย์กลางและเครือข่ายอันเป็นตัวแทนของผู้สร้างงานในอันที่จะส่งเสริมศักยภาพและเพิ่มพูนทั้งในด้านความรู้ความเข้าใจอย่างทั่วถึงและทัดเทียมกัน ตลอดจนพิทักษ์และปกป้องสิทธิเสรีภาพในการนำเสนอผลงาน

ตระหนักว่า การกำหนดนโยบายหรือหลักประกันที่ดีแก่ศิลปะการแสดงจากภาครัฐนั้นจะเป็นการแก้ไข้ปัญหาได้ โดยได้รับความร่วมมืออันดีจากภาคเอกชนซึ่งเป็นที่กำลังสำคัญอีกทางหนึ่ง อันเป็นวาระเร่งด่วนเพื่อมิให้เสียโอกาสในการเสริมสร้างและขจัดปัญหาที่เป็นผลพวงจากการเพิกเฉยหรือมิได้ให้ความสำคัญ

กังวลว่า ผลประโยชน์ทางการค้าพาณิชย์ต่างๆ โดยเฉพาะธุรกิจบันเทิง หรือฝ่ายปกครองและส่วนราชการซึ่งมีอำนาจหน้าที่เกี่ยวข้องจะมีบทบาทสำคัญในการครอบงำ จำกัด ชัดขวาง มิให้ศิลปินหรือผู้สร้างงานเกิดความภาคภูมิใจในการนำเสนอผลงานของตนเองอย่างแท้จริง

รวมทั้งมีการจำกัดสิทธิเสรีภาพในการนำเสนอผลงานด้วยอคติทางด้านเพศ การเมือง ศาสนา ศีลธรรม โลกทัศน์ รวมทั้งรสนิยมอื่นใดก็ตามที่ไม่สอดคล้องกับตนเอง

ตระหนักว่า เราจะต้องหาทางรับมือกับวิถีคิดและพิจารณาประเด็นปัญหาต่างๆ เหล่านี้ให้ได้ โดยจะต้องพัฒนาต้นทุนที่มีอยู่อย่างสร้างสรรค์ สร้างระบบการจัดการศิลปะอย่างมีทิศทางและบูรณาการในเชิงโครงสร้าง ทั้งนี้เพื่อสร้างสุนทรียรัฐที่พลเมืองของประเทศตระหนักและเห็นความสำคัญของศิลปะร่วมกันอย่างแท้จริง

จึงมีมติ ดังต่อไปนี้

๑. ให้ทุกองค์กรทั้งใหญ่และย่อยในทุกภูมิภาคซึ่งนับเป็นเครือข่ายของศูนย์ประสานงานศิลปะวัฒนธรรมภาคประชาชนจัดทำแผนศิลปะการแสดงภาคประชาชน ทะเบียนบุคคลและทะเบียนข้อมูลศิลปะการแสดงทุกด้าน เสนอต่อส่วนแผนงานศิลปะการแสดงในศูนย์ประสานงานศิลปะวัฒนธรรมภาคประชาชน เพื่อประโยชน์ในการวางแผนศิลปะการแสดงภาคประชาชนร่วมกัน

๒. ให้องค์กรศิลปะการแสดงภาคประชาชนจัดทำแผนพัฒนาบุคลากรด้านศิลปะการแสดง รวมทั้งมีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในระหว่างท้องถิ่น และระหว่างประเทศ จัดทำแผนส่งเสริมและพัฒนาประชาชน

ปะการังแสดง

ให้สามารถเข้าถึงศิลปะการแสดงได้ง่ายขึ้น ทัดเทียม และทั่วถึง รวมทั้งร่วมกับสถาบันการศึกษาในท้องถิ่นพัฒนาบุคลากร ครู อาจารย์ และผู้เชี่ยวชาญศิลปะการแสดงทุกแขนงทั้งในและนอกระบบ

๓. ให้องค์กรศิลปะการแสดงภาคประชาชน ร่วมกับหน่วยงานระดับท้องถิ่น สถาบันการศึกษา หรือชุมชน จัดให้มีพื้นที่ในชุมชนเพื่อการแสดง ประจำชุมชน และจัดให้มีการแสดงอย่างสมดุลและเสมอภาค

๔. จัดทำแผนงานวิชาการเพื่อการปฏิรูปงานศิลปะการแสดง โดยสนับสนุนให้มีการวิจัยเชิงวิจักษ์ วิจัย รวมทั้งรวบรวมจัดระบบเพื่อสร้างการจัดการว่าด้วยระบบฐานข้อมูลในด้านศิลปะการแสดงในฐานะศิลปะของประเทศ ตลอดจนจัดตั้งเป็นสถาบันหรือหน่วยงานในด้านนี้อย่างชัดเจน

๕. ให้ศิลปิน หรือ ผู้แทนจากศูนย์ประสานงานศิลปวัฒนธรรมภาคประชาชนเข้าไปมีส่วนร่วมกับหน่วยงานภาครัฐ ในการพิจารณาการเผยแพร่สื่อศิลปะการแสดง

๖. ให้รัฐจัดสรรทุนเพื่อการสืบสาน ส่งเสริม และสร้างสรรค์งานศิลปะการแสดงภาคประชาชนอย่างเสมอภาค

๗. ให้รัฐสนับสนุนการเผยแพร่ โฆษณา ประชาสัมพันธ์งาน
ศิลปะการแสดงภาคประชาชนผ่านสื่อกระแสหลักของรัฐอย่างต่อเนื่อง
และจัดให้มีสถานีโทรทัศน์เฉพาะสำหรับศิลปะการแสดงภาคประชาชน

ကဏ္ဍ

[Faint, illegible Burmese text visible through the page, likely bleed-through from the reverse side.]

ความงามทางศิลปะ จรรโลงให้โลกเต็มไปด้วยความสุข

"ความสุข" ก็เหมือน "เมล็ดเงิน" ที่ลอยคว้างอยู่
กลางอากาศทั่วๆ ไป สุดแล้วแต่ว่า "ใครจะไขว่คว้า"
เอามาไว้เป็นสมบัติของตัวเอง

พลังหรือความสามารถ ของผู้ที่ไขว่คว้าเอาเมล็ดเงิน
หรือความสุขมาเป็นของตัวเองได้ขึ้นอยู่กับสมรรถภาพของ
ตัวเองและสมรรถภาพของสังคม ซึ่งหมายถึงว่า พลังนั้น
จะเกิดขึ้นได้มากน้อยแค่ไหน ต้องอยู่ที่ความร่วมมือของ
คนในสังคมและวัฒนธรรมของแต่ละยุคเป็นสำคัญ

อย่างไรเรื่องของ "ศิลปะ" ทุกคนตระหนักดีว่า
มันเปลี่ยนแปลงไปคือ "ความงาม" และ "ความอ่อนละไม"
ดังนั้น ศิลปะ สามารถเป็นปัจจัยหนึ่งที่ตั้งรกรากประเทศ
ลดความเหลื่อมล้ำและสร้างความเจริญในสังคมได้เป็น
อย่างดีที่มีมนุษย์ไม่ควรมองข้าพเจ้าให้ดูแคลา

ดังนั้น จึงได้เกิดการรวมตัวของเหล่า "ศิลปิน"
ผู้สร้างสรรค์ "ศิลปะ" ขึ้น แล้วพวกเขาได้คิดปณิธานที่จะ
เดินสายสัญจรไปทั่วประเทศเพื่อไขว่คว้าทางศิลปะ
สร้างสรรค์และพัฒนาสังคมและตัวบุคคลให้เกิดความสุขใน
ชีวิต

ล่าสุดได้มีการสัญจรไปที่ภาคใต้เมื่อปลายเดือน
มกราคมที่ผ่านมาโดยมีศิลปินสายต่างๆ ในจังหวัดภาคใต้
เข้าร่วมอย่างสาขาทัศนศิลป์ (จิตรกรรม ปฏิมากรรม ภาพ
พิมพ์ภาพถ่าย สถาปัตยกรรม มัณฑนศิลป์) / สาขาวรรณกรรม
(กวี-นักเขียน-นักหนังสือพิมพ์) และสาขาศิลปะการแสดง
(ร่วมสมัยและพื้นบ้านพื้นเมือง) กว่า 120 คน ที่มาร่วมกัน
เพื่อสนทนาแลกเปลี่ยนความคิดเห็นในเรื่อง "ศิลปะจะมี
ส่วนร่วมในการสร้างสรรค์สังคมไทยได้อย่างไร?"

เกี่ยวกับเรื่องนี้ นายแพทย์วิชัย โชควิวัฒน์ รอง
ประธานเครือข่ายศิลปินเพื่อการปฏิรูป บอกว่า สังคมไทย
ในปัจจุบันมีความเหลื่อมล้ำกันมากจนนำศิลปะและศิลปินมา
มีส่วนร่วมในการสร้างสรรค์ประเทศจึงเป็นเรื่องที่ต้องทำ

ควบคู่กันไป เนื่องจากมนุษย์เราแตกต่างจากสัตว์อื่นเพราะ
มีค่าวิศวกรรม : สองแขนเป็นอิสระและยังมีมือที่วิเศษที่สุด
โดยนิ้วหัวแม่มือสามารถจับกับทุกนิ้วได้ อีกทั้งยังมีสมอง
ที่เฉลียวฉลาดทางที่สุดทำให้มนุษย์สามารถประดิษฐ์คิดค้น
อะไรออกมาได้มากมาย ซึ่งสิ่งที่มีมนุษย์สร้างขึ้นจะแบ่งได้
3 ส่วนโดย 1.ผ่านวิชาวิทยาศาสตร์ (ที่ว่าด้วยความจริง)
2.ผ่านวิชาสังคมศาสตร์มนุษยศาสตร์ (ที่ว่าด้วยความดี)
และ 3.ผ่านทฤษฎีศาสนา (ที่ว่าด้วยความงาม) นี่จึงเป็นเรื่อง
ที่ใหญ่ทำให้มนุษย์สามารถใช้งานศิลปะมาเปลี่ยนแปลง
สังคมได้

นายสถาพร ศรีธัญจน์ ประธานอนุกรรมการเครือข่าย
ศิลปินเพื่อการปฏิรูป ภาคใต้ กล่าวว่า ปัญหาของชาติที่
เผชิญหน้าอยู่นี้หนักเกินไปที่คนคนเดียวหรือคนเพียง
กลุ่มเดียวจะรับมือการหรือขับเคลื่อนมัน เชื่อว่าการเกิดมิต
การเคลื่อนไหวของภาคประชาชนน่าจะเป็นตัวชี้ขาดและ
เป็นพลังที่จะขับเคลื่อนได้ ซึ่งศิลปินไม่ว่าจะเป็นสาขาไหน
ก็ตาม น่าจะเป็นกลุ่มพลังที่สำคัญกลุ่มหนึ่งของผู้ซึ่งสังคมที่จะ
มีส่วนร่วมในการผลักดันและสร้างความเป็นธรรมให้เกิด
ขึ้นในสังคมอย่างที่ตั้งใจและเห็นจริงได้ การรวมตัวกันใน
ครั้งนี้ก็เกิดขึ้นเพราะความเจตนา ความเชื่อและแนวคิด
นับเป็นปรากฏการณ์ครั้งแรกของภาคใต้ที่กลุ่มศิลปินมา
พบปะพูดคุยกันอย่างออกรสจริงจัง จึงใจ จึงใจ และเต็มเปี่ยม
ไปด้วยความคาดหวังที่จะร่วมกันดูแลแก้ไขปัญหามานานเมือง
เพื่อลดช่องว่างของความเหลื่อมล้ำที่มีอยู่ในสังคมร่วมกัน

มีสิ่งที่น่าสนใจตามองในการสัมมนาของเครือข่าย
ศิลปินเพื่อการปฏิรูป ภาคใต้คือเรื่องก็มีเยาวชนที่มีแววจะ
ผู้การเป็นศิลปินมืออาชีพในอนาคตเข้าร่วมเพื่อแสดงคาม
คิดเห็นด้วยตัว 20 คน โดย 5 คน ในจำนวนนั้นเป็น
เยาวชนจาก 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ที่ให้ความสนใจใน
เรื่องของงานใช้งานศิลปะสร้างสรรค์สังคมให้ดีขึ้น

นายอุษัมศักดิ์ ฮือโระ เยาวชนจากมหาวิทยาลัยสงขล
นครินทร์ วิทยาเขตหาดใหญ่ กล่าวว่า ปัจจุบันสังคมไทย
มีความเหลื่อมล้ำอยู่ทุกพื้นที่ โดยเฉพาะเรื่องการเรียกร
การสอนที่มีสื่อการสอนอยู่อย่างไม่เท่าเทียมกัน ทำให้เด็ก
และเยาวชนในชนบทขาดโอกาสในการใช้สิทธิการเรียนรู้ที่
ทำให้ชีวิตขาดสุนทรีย์ในบางเรื่อง โดยเฉพาะเรื่องของ
"ศิลปะ" ซึ่งเป็นเรื่องที่จะจรรโลง หากสร้างบรรทัดฐานให้เด็ก
และเยาวชนได้รับสื่อที่เท่าเทียมกัน เชื่อว่าประเทศจะมีการ

แห้วแห้ว

พุธที่ 16 กุมภาพันธ์ 2554

ปีถึง 54'

ปลูกพลังเยาวชนไทยสร้างพลังสัน

นักอ่านพันธุ์แท้หรือจะนับเป็นทั้งนักอ่านสมัครเล่น หากเป็นนักอ่านประจำภาคอันเต็มไปด้วยกิจกรรมของใจและชีวิต เชื่อได้ว่านักอ่านประเภทนี้คงเคยผ่านสายตา "บทพวน" ของ ดร.ปวีณ ชิงการพรณี ที่ชื่อเรื่อง "คุณภาพของชีวิต ปฏิทินแห่งความหวัง อากศกรรมราวคางเขินจึงจะถอน" กับมาบ้างแล้ว

เมื่อหาโอกาสของบทความสื่อให้ไปเดินจึงจำเป็นต้องเป็นต้นฐานของมนุษย์ที่มีความหมายครอบคลุมตั้งแต่อยู่ในครัวเรือน วนกระทั่งชายฝั่งเมืองห้องนามทั้งร้อนและหนาว ค่ะละจ๊ะ แต่ทุกคนย่อมต้องการที่จะอยู่ในฝ่ายดีมากกว่าฝ่ายชั่ว เพราะการมีชีวิตที่ดีย่อมเป็นความหวังของคนในชาติที่สังคมเรามีชีวิตความปรารถนาดี นอกจากรณีในเนื้อหาของบทความดังชี้ให้เห็นว่าประชาชนผู้เป็นเจ้าของประเทศย่อมมีสิทธิ์เรียกร้องต่อรัฐเพื่อให้เกิดคุณภาพชีวิตที่ดีด้วย จากเนื้อหาดังกล่าวแล้วจะเห็นได้มาว่านักอ่านชาวไทยส่วนมากนั้นก็ยังไม่ค่อยและยังคงเป็นเรื่องจำเป็นเรื่องจำเป็น

วันที่หาเวลาร่วมกันของทั้งหมวกของคณะบริหารของเนื้อหาจากบทความดังกล่าวมาศึกษาเรียนรู้เพื่อจะเป็นการปลูกพลังภาคการปฏิรูประบบใหม่ไทยได้อย่างมีพลัง

หรือหากจะปลูกฝังแนวคิดดังกล่าวให้ฝังลึกเข้าไปสู่จิตและวิญญาณของเยาวชนคนรุ่นใหม่ ก็จะทำให้สังคมเห็นพลังในการพัฒนาคุณภาพชีวิตได้อย่างสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น

ด้วยเหตุนี้ จึงทำให้สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.) ได้ร่วมมือกับเครือข่ายศิลปินเพื่อการปฏิรูป (ศสป.) และกลุ่มผู้สื่อข่าวภาคสมัคร จัดโครงการประกวดบทกลอนสั้น "คุณภาพของชีวิต ปฏิทินแห่งความหวัง จากกรรมราวคางเขินจึงจะถอน" เพื่อปลูกฝังค่านิยมปฏิบัติที่ดีงามร่วมด้วยช่วยกันคนชาติ เพื่อเป็นจุดเปลี่ยนให้กับสังคมไทย ภายใต้โครงการที่ชื่อว่า "ปีถึง 54"

นายณัฐ หวังชูชัญญ์ ผู้จัดการแผนงานทุนอุปถัมภ์เชิงรุกกล่าวถึงพลังจากเยาวชน ว่า หลังเยาวชนเป็นพลังมหาศาลที่สามารถร่วมเปลี่ยนแปลงสังคมไทยได้อย่างมีประสิทธิภาพมากที่สุด แต่ปัจจุบันนักเขียนของทางให้เยาวชนได้สร้างสรรคผลงานการต่าง ๆ มาก

เดือนมกราคม ค.ศ.นี้ หากโครงการปีถึง 54 เกิดขึ้น จุดที่ทับว่าเรากำลังนำพาไปจะดีและสังคมไทยจะเดินไปพบกับแสงสว่างที่มองเห็นอยู่ข้างหน้า ค.ศ.นี้ จึงขอเชิญชวนนักเขียน นักกิจกรรมที่กระตือรือร้นอยู่ไม่เกิน 25 ปี เข้าร่วมโครงการเพื่อนำบทความคัดผ่านสร้างเป็นภาพยนตร์สั้นความยาวไม่เกิน 10 นาที โดยผลงานที่ได้รับคัดเลือกจะนำไปฉายในงานวันชกปฏิรูประดับชาติ ซึ่งจะจัดขึ้นในวันที่ 24-26 มีนาคมนี้ ที่ห้องพิก มิวสเซอร์ซารี ขณะเดียวกันจะนำไปเผยแพร่ผ่านสถานีโทรทัศน์ทีวีไทยและเคเบิลทีวีด้วย

"เมื่อโอกาสเปิดเยาวชนให้คิดสร้างสรรค์ ซึ่งหมองานที่เห็นพลังเยาวชนแสดงความคิดสร้างสรรค์ เพื่อร่วมกัน

ปฏิรูปแปลงสังคมไทย ซึ่งมีเจ้าชัวความดีคนเดียว ๆ จะเปลี่ยนแปลงสิ่งใหญ่ ๆ ในวังวังหน้าให้ได้ จึงอยากให้มีนักคิดเพราะจะดีกว่านักคิดวันที่ 25 กุมภาพันธ์นี้แล้ว ผมไปเอาเอาไปฝากทางพี่ ๆ กันที่หลุดออกไปอยู่อยู่แล้ว" นายณัฐ กล่าว

นายพศิม จิวรงค์ ผู้กำกับภาพยนตร์สั้น และผู้แทนกลุ่มผู้สื่อข่าวภาคสมัคร กล่าวไว้ว่า อากาศความดีกลับมาแล้ววิถีคิดดีสังคมไทยปัจจุบันมากซึ่งเกิดจากความรักที่เมื่อเห็นและสามารถแสดงออกด้วยความคิดในการนำมาทำเป็นภาพยนตร์สั้นได้เองเรื่อง จึงมีนักคิดออกตัวที่เยาวชนรุ่นใหม่จะได้แสดงจินตนาการที่เข้าร่วมสร้างสังคม ซึ่งผู้สนับสนุนจะเข้าร่วมโครงการ ไม่จำเป็นต้องมีพื้นฐานในการทำภาพยนตร์ เพราะวันที่ผ่านมาก็คัดเลือกจะได้ใจชมรมจึงปฏิบัติกร ตั้งแต่การเขียนบทจนถึงการถ่ายทำและการตัดต่อโดยในแต่ละขั้นจะมีพิธีมอบระดับถืออาชีพคอยดูแลด้วย

นายพรชัย วิริยะประภามณี นักวิจัยด้านภาพยนตร์ และนักเขียนอิสระกล่าวถึงการทำหนังสั้นที่ท้าทายกับกระบวนการร่วมทำภาพยนตร์ดังกล่าวนี้ว่า จะอยู่ในช่วงวัยที่ศึกษาอยู่จะได้และเข้าใจได้แบบเพราะเรื่องทั้งหมดเกี่ยวข้องกับชีวิตของเรามากครั้งเกิดได้ จะเคยมีลูกประเด็นไม่บทความนี้ทำเป็นภาพยนตร์สั้นก็ทำได้อีกหลายเรื่องแต่การที่จะและถือคน ๆ คนจึงอยากแนะนำว่า เมื่อมีเวลาทำภาพยนตร์สั้นแล้วควรจะไปในช่วงได้ที่ที่เขียนส่วนนี้มาทำเป็นภาพยนตร์สั้นจะดีที่สุด

"ผมเคยไปเป็นกรรมการตัดสินภาพยนตร์สั้นหลายครั้งซึ่งปัญหาของการทำภาพยนตร์สั้น คือ เวลาไม่มีงานก็ลงขันถ้าจะไปภาพยนตร์ก็ออกมามี ความชอบประเด็นคือที่เราชอบ และชัดเจนที่สุด เพราะที่ผ่านมากภาพยนตร์สั้นมีแค่เวลาสอง 2-3 ประเด็นจึงทำไปไม่ผ่านเลย ทั้งนี้ ผมเชื่อว่าภาพยนตร์สั้นจะออกมามากของ ดร.ปวีณ ซึ่งการจะ และเกิดขึ้นได้ไม่อาจ เพราะเยาวชนกลุ่มนี้ไม่มีแพ้และกล้าคิดกล้าทำ" นายพรชัย กล่าว

ความคิดสร้างสรรค์ของเยาวชนจะถูกถ่ายทอดออกมาในลักษณะใด คนต้องคิดคนทำก่อนไป ซึ่งทั้งนี้ว่าผลงานที่ออกนั้น จะจะเป็นคำพูดประกาศให้สังคมไทยเปลี่ยนแปลงไปในทางที่ดี ผู้สนใจเข้าร่วมโครงการสมัครได้ที่บ้านกิตติประภังค์ เลขที่ 52 ซ.สามเสน 6 ถ.สามเสน แขวงวัดสามพระยา เขตพระนคร กทม. 10230 สอบถาม โทร.088-006-3954 หรือ www.pings.in.th

ปานมณี

บรรยากาศประเพณีปี่พาทย์ (สงกรานต์) พ.ศ.2550 ที่หมู่บ้านสุขะ แขวงจำปาสักดี สปป.ลาว ถ่ายโดย ณรงค์ศักดิ์ โชคดี

จากปฏิรูปประเทศไทย ถึงเครือข่ายศิลปินเพื่อการปฏิรูป จากวิญญาณอีลอร์: คู่รัฐอุปถัมภ์ (2)

ศิลปินปริทัศน์

ณรงค์ โชคดี

ฉบับที่ 985 ได้กล่าวถึงคำสำคัญที่มีความหมายอย่างยิ่งต่อภารกิจหลัก 6 ประการของเครือข่ายศิลปินเพื่อการปฏิรูป เช่น คำว่า "จินตนาการใหม่" "ความเป็นธรรม" "ลดความเหลื่อมล้ำ" ซึ่งถ้าเชื่อมโยงเหล่านี้แล้วเมื่อความหมายผูกพันกับการกิจหลัก 6 ประการที่ได้กล่าวไปแล้ว ซึ่งเป็นเรื่องที่ไม่ง่ายนักที่เครือข่ายฯ จะดำเนินการได้ทันตาม "ัน เวลา" ที่ได้กำหนดไว้ในห้วง 3 ปี นับตั้งแต่วันที่ถูกแต่งตั้ง และเมื่อเห็นภารกิจ

หลัก 6 ประการของคณะกรรมการเครือข่ายศิลปินเพื่อการปฏิรูปแล้ว ไม่น่าเชื่อว่าจะสามารถบรรลุภารกิจได้ระยะเวลาอันสั้น แต่เชื่อใหม่ว่าสำหรับองค์กรของผู้ใช้นั้น สามารถที่จะบริหารจัดการในห้วงเวลาอันรวดเร็ว กล่าวคือ เครือข่ายฯ ได้เริ่มการแต่งตั้งเมื่อวันที่ 10 สิงหาคม 2553 เรียกประชุมเครือข่ายฯ ครั้งที่ 1 วันที่ 18 สิงหาคม 2553 ที่ศูนย์วัฒนธรรมแห่งประเทศไทย เพื่อดำเนินตามพันธกิจที่ได้รับจาก ศิลป. หลังจากนั้นก็เป็นการประชุมระดมความคิดเห็นเครือข่ายฯ ระดับภูมิภาคต่างๆ เช่น ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ วันที่ 14-15 มกราคม 2554 ที่จังหวัดขอนแก่น ภาคใต้ วันที่ 22-23

มกราคม 2554 ที่สถาบันทักษิณคดีศึกษา สงขลา ภาคเหนือ ที่ช่วงเมืองน่าน จ.น่าน วันที่ 29 มกราคม 2554 ไปะจคมไปะจคมทุกภูมิภาค จนกระทั่งนำมาซึ่งการประชุมสมัชชาปฏิรูประดับชาติ ครั้งที่ 1 เมื่อวันที่ 24-26 มีนาคม 2554 ที่อิมแพค เมืองทองธานี ภายใต้หัวข้อ "เนื่อง การขับเคลื่อนศิลปวัฒนธรรมภาคประชาชน : กลไกเพื่อพัฒนาสังคม อันเนื่องมาบทสรุปของคณะกรรมการเครือข่ายฯ" ที่ใช้เวลา 7-8 เดือน ในการเดินระดมความคิดเห็นตามภารกิจหลัก 6 ประการฯ ได้กล่าวมาแล้ว

ภารกิจการปฏิรูปด้วยระยะเวลาอันสั้นเช่นนี้ ก็หวาดหวั่นเหลือเกินว่าจะ

ศิลปะจะช่วยให้สร้างสรรค์ชาติได้อย่างไร?

เส้นแบ่งความคิด

● สถาพร ศรีตั้งจิ่ง

สองวันแห่งคืน (ระหว่างวันที่ 22-23 มกราคม 2554) ณ สถาบันบัณฑิตศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏวชิรเวศน์ จังหวัดชลบุรี ที่ศิลปินสาขาต่าง ในจังหวัดภาคใต้ประมาณ 120 คน มารวมกันอยู่ที่นี่เพื่อพบปะกับสหภาพแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกันในเรื่อง "ศิลปะจะช่วยสร้างสรรค์ชาติได้อย่างไร?"

นับเป็นปรากฏการณ์ครั้งแรกของภาคใต้ที่กลุ่มศิลปินทั้งจากสาขาทัศนศิลป์ (จิตรกรรม ประติมากรรม ภาพพิมพ์ ภาพถ่าย สถาปัตยกรรม มิวสิคเพอร์ฟอร์แมนซ์) สาขารวมกรรม (กวี-นักเขียน-นักหนังสือพิมพ์) และสาขาศิลปะการแสดง (ร่วมสมัย และพื้นบ้านพื้นเมือง) มาพบปะพูดคุยกันอย่างออกรส จึงตั้งใจ และเบียดเบียนไปด้วยความคาดหวังในการร่วมรับรู้เข้าไขปัญหาบ้านเมืองตามรัฐธรรมนูญของตน

ในกลุ่มคนเรียกกันว่าคนเหล่านั้น มีตัวแทนเยาวชนที่เกี่ยวข้องอยู่ประมาณ 20 คน ที่น่าสนใจก็คือ ประมาณ 4-5 คน เป็นตัวแทนเยาวชนจาก 3 จังหวัดชายแดนใต้ที่กำลังลุกเคืองเป็นไปอยู่ขณะนี้

สำหรับคนทำงานศิลปะชาวภาคใต้ สาขาต่าง ที่มาร่วม ลอยออกก็ออกเสียงดูบ้างก็ได้ว่างานนี้ "ของจริง"!

สมาชิกที่คิดไปเพิ่มมี รศ.พิเชษฐ เปี้ยกลิ่น (คนคิดและตีพิมพ์รวมศาสตร์ จากมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี/รศ.นิคและที่ ระดมเอาหมัด จากมหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา/อ.ชินโรจน์ รุ่งสกุล คนคิดและศิลปินรวมศาสตร์ มหาวิทยาลัยทักษิณสงขลา/อ.จตุรพร ศิริยะพันธ์ จากมหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา/คุณไม้มั่นหมัด ใจาน ลูกเดาศาสตร์ จากหอศิลป์สยามหาดใหญ่/ท่าน"ดอกเข็มป่า" จากสำนักสงฆ์บ้านไร่/พ.ศ.บริวารชน หุตางค์กุล จากมหาวิทยาลัยราช

ภัฏนครศรีธรรมราช/อ.ศตวรรษ ช่วยน้อมจิตรกรรมมือวาดคือชื่อจากพี่ลุง/อ.นิกร ไชโยธยา จากหาดใหญ่วิทยาลัย/อ.พรทิพย์ อุไรรัตน์ จากกลุ่มสมีลาหอง/คุณ "ร้อยลี" และคุณเค็ดายูสิลี แสงสิงห์ นำถ่ายรูปจากกลุ่ม พี่แก๊งค์ "ลา" และศิลปินจากจังหวัดภูเก็ต สุราษฎร์ฯ และที่อื่นๆ อีกไม่น้อย

สาขารวมศิลป์ นำโดย "มือเรื่องสั้น" จ้างอง ผิงจุจกร/อ.สาทร ตีฆัฐสุวรรณ/อ.เป็ญณภัทร ธรรมโชติ/กานติ ณ ศรีราชา/รณดา โรชา/ดวงแก้ว กัลยา/พนม นันทพฤษ/รณเดวี ศิริยงค์/รวก รรภา/ไพฑูริฎวญชฐ์/ ภิญโญ เวชโชติ และแนวอาชีพจาดาทยะ เป็นต้น

ที่คิดคึกเป็นพิเศษคือ สาขาศิลปะการแสดง งานนี้ "ซาใหญ่มาเอง" แทบครบหน้า โดยเฉพาะฝ่ายศิลปินพื้นบ้านนำโดย ชุนครุ อย่างหนึ่ง อ.ณรงค์ ตตะลุงบัณฑิตจากจังหวัดตรัง/หนึ่ง มวงน สำนวนทอง หรือ อ.มวงน เล็งนงห์ จากพี่ลุง/หนึ่ง อ.บุญธรรม เติดเกียรติชาติจาก "มหาวิทยาลัยนครศรีธรรมราช/หนึ่งประเสริฐ อีกร์ทอง "ลา" ส่วนโนรานั้นมี โนรานาน้อย ชำนาญศิลป์โนราละไม จากมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์/โนราวราภรณ์ นุ่นแก้ว ลูกสาว "โนราเต็ม-วัน-วาด" โนรา อ.ธรรมโดย นิคมนัน เป็นต้น ฝ่ายนี้แค่ยกย่องใน "ซาใหญ่" เจ๊ะเป็ล สะเนม จากปัตตานีมาเป็นตัวแทน นอกนั้นก็มีเพลงบอกและศิลปินอื่นๆ อีกมากมายหลายท่านเกินจะจาระโน

ฝ่ายศิลปินหรือนักอังกษณ์นำคนเหลืมนนำทีมโดยแสง ธรรมดา/หมู่หยาดน้ำค้าง/ "มลิศ" จากวงมอญ/อ.อุสดี ศิริวิกร์ จากวง "กอนและ" มีตัวแหงวงจายะลา-ภูเก็ต-สุราษฎร์ฯ-ตรัง-กระบี่ และนักอังกษณ์นำคนเหลืมนอีกไม่พอ

งานนี้มีวิทยุช่วยใจ ผู้จัดรายการ "พิราบคาบข่าว" ทางที่วอ่ง 11 ทดใหญ่ และรายการ "ถนนตรง-ดอยขี้ต" ทางสถานีวิทยุ สวท.สงขลา อันได้ดัง เป็นผู้ดำเนินรายการตลอดงาน

ที่ว่าเฉพาะทางคือ "ไมระทบท" ของโนราละไม/กรมแสดง "หนึ่งนัย สหณา" ของหนึ่งมวงน สำนวนทอง และจากอานันทกวีของนักศึกษามาจากมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์เจ้าของรางวัลชนะเลิศ "พาหนะแห่งฟ้า" นิตยา พูนพิม กับบทกวีภาษามลายูของนักศึกษาจากชมรมอิสลามมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ก็คู้ค่าในกิจกรรมร่วมงานระดมความคิดโนราครั้งนี้แล้ว

แม้ว่างานนี้ เนาวรัตน์ พงษ์ไพบูลย์ "กวีรัตนโกสินทร์" คนดำรงตำแหน่ง "ประธานคณะกรรมการเครือข่ายศิลปินเพื่อการสร้างสรรค์วัฒนธรรม" จะจับปรอยอยู่ที่เมืองกาญจน์ เดินเห็นไม่สะดวกจึงไม่สามาร่วมงานงาได้ก็ตาม

ผู้เข้าร่วมสังเกตการณ์ประชุมสมัยชาเครือข่ายศิลปินเพื่อการปฏิรูป (ภาคใต้) ครั้งนี้เล่าว่า หลัง นายแพทย์วิรัช ไชตวิวัฒน์ รองยอร์ด สสส. ป่าสุกถาเป็ดจนแล้ว การสนทนากลุ่มย่อยก็ดำเนินขึ้นอย่างถูกต้อง การแลกเปลี่ยนทรรศนะของศิลปินทั้ง 3 กลุ่มเป็นไปอย่างดีศรีจริงใจ ทั้งนี้ เพื่อหารือสรุปประเด็นเพื่อนำเสนอต่อคณะกรรมการเครือข่ายศิลปินเพื่อการปฏิรูปกลาง ว่าศิลปินภาคใต้มีความคิดเห็นถึงปัญหาที่เป็นภาคตรงอยู่ และแนวทางที่จะเร่งรัดการศิลปะของชาติในเบื้องต้นอย่างไร

แม้ทั้งว่า-ข้อสรุปของการประชุมครั้งนี้ จะออกมาในทางที่ว่า "ศิลปินมีหน้าที่ถูกดองไม่ในสวนของตนงอน มีหน้าที่ที่ตนเองดูแลปรับปรุงสวนให้เต็มปริมณังตามหน้าที่จะพึงชอบ คุณค่าคือผู้อื่นก็จะตามมาเอง" แต่ก็พึงว่ามีภารกิจด้านถึงถึง "จะขวัญแซมสวนดอกไม้อยู่โดยง่ายไรขณะไฟกำลังไหม้ป่า?" "ไม่ได้อยู่เหนือกัน

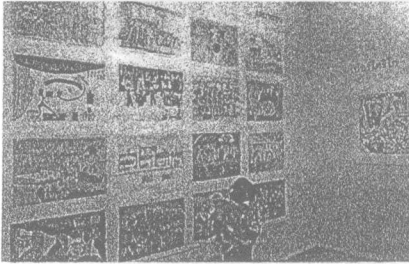
พืงมากอีกว่า มีศิลปินผู้ที่เป็นองค์กรวม

แนวร่วม พบไฟแฟลช

ศิลปะ สร้างสรรค์และเชี่ยวชาญสังคม

“ราวทศวรรษ 100 ปีที่แล้ว 24 ชั่วโมงได้กลายเป็นส่วนหนึ่งของชีวิตของคนทั้งประเทศภายในเวลาไม่ถึงหนึ่งชั่วโมงคน ทำให้เกิดประเพณีรับชมกันคือ ผู้ที่คิดเหมือนกัน หรือว่าทำอะไรบางอย่างไว้ร่วมกันเมื่ออายุ 16 ปี นั่นคือการครอบงำทางศิลปะ นี่คือการถูกวางวัฒนธรรมว่า “ศิลปะนิยม” ในอดีต หมายถึง สตรีนิยมที่ดู “หอมฉ่ำ”

ที่จริงไม่เฉพาะที่ประเทศไทยนั้น สื่อที่ถ่ายทอดรวมทั้งสังคมคือคนที่เห็น “วิเศษสุดจาก” ตัวเขาเห็นสภาวะไรโรตนิยมให้กลายเป็นความต่าง การแสดงอารมณ์ขึ้น

นี่คือวิฤตวัฒนธรรม

พิ วามเห็นต่างกันนี้ ประมวลมาจากส่วนหนึ่งของกรมประมุขวิเทศศิลป์เพื่อการปฏิรูปประเทศชนนิวมัททิสถีกาศ คือ กลางฮิสตัน ได้ เหนือ ตามคำสั่งแต่งตั้งเมื่อปีพ.ศ. 2483

สมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช รัชกาลที่ 9 ระยะเวลาตั้งแต่ 24-26 มีนาคม 2554 ซึ่งมีทั้งหมด 9 เดือน เกือบห้าสิบปีในเพื่อการปฏิรูปซึ่งมีหนึ่งใน 14 เครือข่ายสายสัมพันธ์ปฏิรูป ที่เป็นหนึ่งในเรื่องที่น่าเสนอเพื่อขอสนับสนุนจากต่างประเทศที่เตรียมเคลื่อนอย่างเนืองแน่นพร้อมไป

ชุดสมณเฑียรราช จากสวรรค์ร่วมพิธี ของเครือข่ายพันธมิตรชาติศิลป์ ดังนี้

พิ ว้อธีเรื่องคือ “ศิลปะกับการสร้างสรรค์” และเชี่ยวชาญสังคม”

เริ่มด้วยบทสนทนา “ศิลปะวัฒนธรรม” ว่า

วัฒนธรรมคือ วิถีชีวิต และวิถีชีวิตนั้นเองคือแนวคิดซึ่งก่อเกิดเป็นวัฒนธรรม อันมีแนวว่า “ศิลปะด้วยเหตุนี้ ศิลปะ” และ “วัฒนธรรม” จึงมีอาจแยกออกจากกัน

ในสังคมยุคโลกาภิวัตน์ ศิลปะยังมีบทบาทต่อวัฒนธรรม มีอิทธิพลต่อความคิด ที่ทำกัน เศรษฐกิจและสังคม โดยผ่านกระบวนการผลิตแบบ “อุตสาหกรรมทางวัฒนธรรม” หากสังคมไทยยังไม่เท่ากัน จากภูมิวัฒนธรรม ไม่เห็นคุณค่าเชิงอัตลักษณ์เชิงวัฒนธรรม จากกระบวนการวางรากฐานเชิงระบบ การพัฒนาสังคมไทยไปสู่วามยั่งยืนมีอาจเกิดขึ้นได้

สังคมไทยกำลังอยู่ในภาวะวิกฤต ทั้งความเสื่อมถอยในสังคม วิกฤตการณ์ไม่เป็นธรรม การขาดความสามัคคี และขาดความสำนึกในการร่วมกันพัฒนาสังคม ส่งผลให้การพัฒนาประเทศไร้ทิศทางและไม่มีประสิทธิภาพ

สาเหตุส่วนหนึ่ง เกิดมาจากพื้นฐานการตั้งของชาวไทยที่หลีกเลี่ยงจากศิลปวัฒนธรรม อันเป็นรากฐานดั้งเดิมและทิศทางทางการพัฒนาประเทศที่ไม่ได้มุ่งเน้นการส่งเสริมพัฒนาศิลปวัฒนธรรม

พิ ญ่มีพลังสามารถต่อมเกลียดจิตใจของผู้คนในสังคมไทยอันเป็น และพร้อมจะเข้าใจโดยและซึ้ง ซึ้งจะนำไปสู่ “ชุดของสังคม”

หน้าที่ของศิลปินและศิลปะคือการสร้างสรรค์สังคม และการให้ความบันเทิง อันเป็นหนทางหนึ่งในการส่งเสริมสุขุมหรือ และช่วยขยายวิกฤตการณ์สังคม ซึ่งเป็นบทบาทที่สืบเนื่องมาแต่อดีตแล้ว

การที่พัฒนาถึงศิลปินผู้สร้างและประชาชนผู้เสพไม่พร้อมกัน จึงเป็นเรื่องสำคัญอย่างมาก

แม้จะฉีกหน้าราชการ อาทิ การวางวัฒนธรรมเมืองซึ่งก่อคุณคุณคุณศิลปวัฒนธรรมอยู่แล้วแต่ไม่เจอจึงต้องดูแลรับผิดชอบที่ระบบและคำสั่งด้วยการบรรณาการและขั้นตอนของราชการ ตลอดจนวิธีคิดและวิธีปฏิบัติที่แตกต่างกันออกไป องค์การหน่วยงานหรือผู้ปฏิบัติงานใหญ่เมื่อถึงหลาย ที่จัดตั้งขึ้นโดยบริษัทเอกชน หรือชุมชนหรือประชาชน ซึ่งมีความเป็นอิสระ และมีความคงตัวสูง จึงมักเป็นฝ่ายขับเคลื่อนผลักดัน งานศิลปวัฒนธรรมออกไปเอง ชามการมีอุปสรรคที่ขามการเท่าใดแต่ก็มีกำลังงานและจิตใจที่เฝ้ายามขอที่จะขับเคลื่อนให้เกิดเป็นภาพรวมทั้งคนได้ เพราะมีทั้งที่รู้และไม่รู้ ไม่มีสายสัมพันธ์ซึ่งกันและกัน รวมทั้งศิลปะของตนจะงัดจากภารกิจศิลปะที่เห็น

ทำให้ศิลปินในปัจจุบันต่างคนต่างสร้างต่างองค์กรต่างต้น ยังไม่สามารถทำให้ศิลปะในภาพรวมมีทิศทางต่อการสร้างสรรค์และเชี่ยวชาญสังคมได้

พิ ญ่หาอาจยังไม่ชัดเจนในแง่ของการ “หอมฉ่ำ” ทั้งศิลปะ เพราะองค์การศิลปวัฒนธรรมอิสระที่มีพลังมากกว่า ใหญ่กว่า และที่อยู่ในส่วนมาก จะรับเลี้ยงและผลักดันนาศิลปวัฒนธรรมในสายทางและรูปแบบของตนและออกไปได้มากกว่า จากกลายปีกระแสหลักครอบงำศิลปวัฒนธรรมชุมชนหรือหน่วยย่อยได้ และยังถูกรวมเข้ารายวัฒนธรรมแห่งชาติ

เพราะขาดการรัฐวิ ฤทธิในภูมิปัญญาและรากคำ หรือ “ภูมิปัญญา” ของตนเอง ตลอดจนขาดสิทธิที่เห็นและอยู่ที่ตนเองออกซึ่งงานศิลปะชุมชน

สิ่งเหล่านี้คือสิ่งที่ต้องไม่แพ้ต่อสาร แต่สิ่งที่ควรจะมีส่วนร่วมในการสร้างสรรค์สังคม

โดยใช้ศิลปะทุกสาขา (ร่วมสมัยและศิลปะบ้าน) พัฒนาศิลปะร่วมสมัยและสังคม รวมทั้งจะตั้งชมรมที่เห็น เพื่อความร่วมมือระหว่างผู้สร้างสรรค์ศิลปะที่มีความแตกต่าง ทั้งคำสาขาท่างที่ต่างทิศทาง ต่างรูปแบบ โดยยังสามารถยกความเป็นเอกลักษณ์ และความเป็นอิสระของตนเองไว้ได้ด้วย

รวมทั้งใช้ศิลปะเป็นเครื่องมือในการให้ความรู้และเสริมสร้างจิตใจของผู้คนในสังคม

พิ ศิลปะที่เสนอคือ

ต่อภาครัฐ ให้เพิ่มการสรรหาและสนับสนุนศิลปินแห่งชาติและศิลปินในฐานะเป็นเครื่องมืออันใหญ่โตส่งคนในทุกหน่วยงานทุกกระทรวง รวมถึงสถาบันการศึกษา ซึ่งไม่จำกัดเฉพาะกระทรวงวัฒนธรรมที่กระทรวงศึกษาเกี่ยวข้องกัน

ต่อภาคสังคม ต้องจับเส้นโดยภาคประชาชนที่ทำงานด้านศิลปวัฒนธรรมโดยตรง โดยเฉพาะการจัดองค์กรในรูปของ “มูลนิธิศิลปวัฒนธรรมภาคประชาชน” เพื่อทำหน้าที่หลักสี่ประการ คือ - สร้างองค์ความรู้ขยาย - ขยายการแสวงหาเงินจากศิลปะทุกสาขา - พัฒนาผู้สร้าง ผู้ส่งผ่านศิลปะ - สร้างและขยายพื้นที่ทางศิลปวัฒนธรรม (พื้นที่การแสดงที่เสถียร ทั้งที่สาธารณะ)

งบประมาณ หรือทุนดำเนินการ หลักคือ รัฐต้องจัดสรรจากแหล่งทุนที่ชัดเจนและยั่งยืน และผลักดันให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นร่วมจัดการได้แก่ผู้สนับสนุนวัฒนธรรมของตนเอง

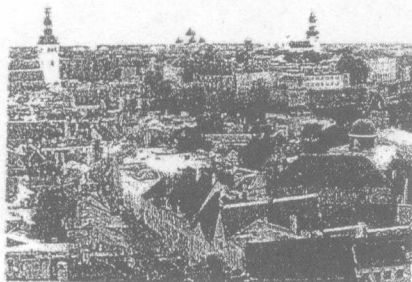
ภาครัฐ และองค์กรภาคส่วนอิสระ ร่วมสนับสนุนงานศิลปวัฒนธรรมภาคประชาชนอย่างจริงจังและเข้มแข็ง

ยิ่งมีรายละเอียดและประเด็นซ้ำซ้อนคลื่อนที่เป็นอย่างนี้รัฐพร้อมที่จะร่วมเสมอต่อไป

แนวรวัน พมปีพูน

ใจบ้านใจเมือง

ราวฤดูร้อน จังหวัดนครพนม เคยเล่าว่า ก่อขึ้นโดยมีเสาทศกัณฐ์ อยู่กลางหมู่บ้านชื่อ บ้านเมืองง หมายถึขวามหาความเมืองนี้แต่ก็เกิดก่อนมา "วโปไมมา" ระหว่างสองฝั่งของ (โขง) กระทั่งเกิดสิ่งศักดิ์สิทธิ์จนเป็นที่เคารพ สักดิ์จน "เวทูนคร" ดังปัจจุบัน

เรื่องราวเหล่านี้ส่งผลให้เมืองเวทูนครขึ้นชื่อ เมืองขึ้นใหม่ กระทั่ง "าสักเมือง" ที่ตั้งศาลากันอยู่ทุกจังหวัดขึ้น

จากสักบ้านสักเมือง มาถึงพระมหาธาตุเจดีย์ ที่ว่าเมืองอินทร์เมืองหนึ่งมีภคธาตุเจดีย์ได้ขึ้น คือเป็นเมืองสำคัญขึ้นเนื่องมาจนเจริญ หลีกบ้านหลีกเมืองจึงเป็นเสมีอิน

สิ่งปลูกสร้างในสักเมืองและ "โปมประเวณี" ของบ้านเมืองเมือง หรือของชุมชนนั้นๆ เคยเช่น "ศาลพระภูมิ" ประจำบ้าน นั้นแล

ปัจจุบัน สิ่งปลูกสร้างเหล่านี้ดูจะกลายเป็นสิ่งศักดิ์สิทธิ์ไปต้องตามความศรัทธา หากไม่อธิบายก็ไปรู้เรื่องราว คงเหลือแต่การกราบไหว้เป็นที่ศรัทธาอยู่เท่านั้น

เคยไม่มีโอกาสลิ้มลิ้ม แคว้นนครศรีธรรมราช รักษะ ซึ่งปัจจุบันแยกเป็นประเทศอินโดจีนไปแล้ว เมื่อทาสลิ้มลิ้มเมืองหลวง

ไปกับ คุณเจดีย์ วัฒนาศาสตร์ รักษะซึ่งเราเชิญมาร่วมฉลองฉลองร้อยปีพุทธทศวรรษที่กรุงมอญแล้ว ศาสตร์รวมกันแล้ว จึงได้เห็นว่า ผู้คนเขาให้ศรัทธาสำคัญกับเรื่องราวประวัติเมืองและผู้คนของบ้านเกิด

ความเมืองกลายเป็นโอกาสการพบประวัติเมือง แม้มีเพียงส่วนต่างๆ ส่วนมากเป็นเรื่องกันประวัติศาสตร์ ได้เห็นได้รู้ว่าก่อนจะเป็นเมืองทาสลิ้มลิ้ม ที่ตั้งควรเป็นเมืองอย่างไร มีหลักฐาน

เช่น ซึ่เห็น ชาวไทย เป็นถิ่น ส่วนหนึ่ง เป็นเรื่องไม่ประหลาดศรัทธาได้ขึ้น เช่น หลี่สิ่สนั้นแล แคว้นนครศรีธรรมราช บุคคลสำคัญ ส่วนแล้วด้วยเรื่องราวข้างพระมหาธาตุเมืองเป็นถิ่นส่วนมาก เป็นเรื่องราวที่อุทิศปัจจุบันเมืองทาสลิ้ม เป็น จำนวนประชากร อาชีพหลัก และสถานที่สำคัญ

เดิมเรารู้ไม่หมดเลย เราได้ออกมาเขียนเมืองทาสลิ้มได้ตั้งขึ้น เต็มๆ และเต็มใจ

กันบอกเล่าก็ได้เห็นใจหลายไปทุกที่ อยากรู้บ้านชาเมืองอย่างนั้นบ้าง บางท่านก็ว่า "ข้อ พิศัยอันเมืองในระ" เขาก็ว่า "ไม่ใช่" ด้วยพิศัยอันเมืองนี้คือ การแสดง "สิ่งของ" แคว้นอินชวหรือเรื่องราว "สิ่ง" นั้นๆ หากบทความศักดิ์ได้จากการพบประวัติ

เมืองทาสลิ้มเห็น คือการแสดง "เรื่องราว" ของเมืองเป็นสักดิ์ ใช้วัตถุแต่ของ แต่กลับเรื่องได้มาก

เหมือนอย่างบางเมืองทาสลิ้มที่เพิ่งจัดเอเชียนเกมส์ไปนั้น ที่กลางเมืองมีคอนกรีตแล้ว "แสดงเรื่องราว" อยู่กลางถนน มองลงไปจากรถคันหนึ่งเห็นเห็นเห็นหลายที่เป็นพบที่เห็นตามบ้าน และที่สำคัญมาก เพราะมีแบบสถาปัตยกรรมของท้องถิ่นได้ทันที ที่เป็นแหล่งรู้เรื่องราวของเมืองทาสลิ้มจากที่ที่เห็นแล้ว เราอาจอยู่เมืองทาสลิ้มใจไว้ตรงหน้าควรบอกบ้านนี้ คุณแล้วเหมือนเราได้ยินอยู่ไม่ประวัติศาสตร์นี้เลย

ที่เมืองเวทูนคร โอบกั้น เราอาจออกมาพบที่ตักดูทุ่งนาใหญ่แสดงเมืองไม่สองอย่างมีที่กับสองร้อยปีของเมืองเวทูนคร ปีนี้เกิดเหตุสำคัญที่เราจะบอกออกมาบอกให้รู้กันตั้งแต่เริ่มตั้งเมืองนี้เลย

เรื่องราวของเมือง จึงมีไปในการ "แสดงสิ่งของ" และคำอธิบายเพียงเท่านั้น หากอยู่ที่ "ศิลปะการนำเสนอ" อย่างมีชีวิตชีวา นั้นเพราะสำคัญที่สุด

เพราะมันทำให้เราดูได้ประจักษ์ถึงการมีส่วนร่วมของประชาชน ณ. คราวนี้แล้ว

นี่คือ หัวใจของ ของประวัติเมือง

ทั้งนี้ หัวใจเมืองจึงไม่ใช่เพียงสัญลักษณ์ศักดิ์สิทธิ์ดังที่คนบางท่านกล่าวถึงเพียงเท่านั้น หากอยู่ที่เรื่องราวอันแสดงออกมาเป็นศิลปะเป็นสำคัญที่สุด

เคยตั้งชื่อแหล่งเรื่องราวคือ "หอประวัติเมือง" ที่ว่า "ภูมิบ้าน-ภูมิเมือง" เช่น "ภูมิเมืองเขมิงใหม่" "ภูมิบ้านกอบมุง" "ภูมิบ้านกอบมุง" "ภูมิบ้านใหม่" ฯลฯ

จึงคิด ด้วยทุกที่มีเรื่องราวแน่นอนทุกที่ให้เกิดความภูมิใจร่วมกัน ที่ผู้ดูในท้องถิ่นนั้นๆ และผู้ดูข้างที่ได้อ่านก็อยากอ่าน ไปฟังเรื่องกรุงเทพฯ อเมริกา เกาะดี ญี่ปุ่น บ้านคัมภีร์อันไม่ไร้หรือไรเลย ก็เพราะไม่เอื้อให้รู้เรื่องไป

จึงขอเสนอโครงการ "ภูมิบ้านภูมิเมือง" ดังนี้

1. ขุดขุดบ้าน ภูมิบ้าน ตำบล อำเภอ จังหวัด จัดตั้ง "หอประวัติเมือง" ด้วยเงินจากสภาเทศบาลเมืองเป็นหลัก
2. ประชาชน ภูมิบ้าน ตำบล อำเภอ ร่วมกันจัดทำให้เป็นสมบัติของส่วนรวมเพื่อเข้าร่วมกันดูแลรักษา

3. ใช้โอกาสสถานที่ต่างๆ ไปได้ใช้ประโยชน์มาของไม่ฟรี หรือหากจะสร้างไม่ฟรีไม่ฟรี หรือหาสิ่งการ แต่ควรหมั่นหมั่นกับเรื่องราวและเอกลักษณ์เจ้าภาพของแต่ละสถานที่นั้นๆ ในลักษณะเรียบง่าย ไม่ประหลาดจนเกินไป
4. มีบริเวณพอให้จัดนิทรรศการและสถานที่แสดงภาพศิลปะและวัฒนธรรม

5. จัดกิจกรรมการศิลปะวัฒนธรรมเป็นประจำ
6. ส่งเสริมจากสภาเทศบาลนคร เป็นหลัก เพราะเป็นสมบัติของประชาชน ภาครัฐหรือศาสนา สนับสนุน

โครงการนี้ เป็นเรื่องค่อนข้างจะยาวความหมายหรือของแต่ที่เห็น อาจจัดทำเป็นโครงการเรื่อง เพื่อเป็นตัวอย่างในแต่ละภาคก่อนก็ได้

ประการสำคัญ คือ เรื่องนี้ต้องการความคิดสร้างสรรค์อย่างมีส่วนร่วมของสังคมในชุมชนเป็นสำคัญ จึงขอเสนอภาคภูมิภูมิเมืองก่อนเป็นต้นๆ ที่เห็นๆ ทั้งจากบ้าน ศิลปิน และผู้ชมภูมิเมือง

ภูมิบ้านภูมิเมืองก็จะเป็นที่บ้านใจ

แนวร่วม พบไฟพุ่มลพ

กฐินบ้าน กฐินเมือง กฐินแผ่นดิน

ศตวรรษของการก้าวไกลธรรมของชาติ คุณ
ปรีดา พนมยงค์สิริคุณ มีโครงการกฐินที่คณะ
"กฐินบ้าน" คือ ประธานของบ้านนี้แหละคือว่า

ส่วนหนึ่ง คือ การสำรวจวัฒนธรรมวิถีชีวิต
ชุมชนอย่างลึกซึ้ง

อีกส่วน คือ ส่งเสริมและสนับสนุนให้ชุมชนและ
ท้องถิ่นมีกิจกรรมงานและเป็นที่เกิดเรื่องเล่าของชุมชน
ที่สอดผสานกับประธานกันเพื่อนำไปสู่โครงการ กฐิน
บ้าน กฐินเมือง

คณะกรรมการของทั้งสามทีมมีชื่อว่า "คณะ
กรรมการวัฒนธรรมวิถีชีวิตชุมชน ตำบลพุ่มลพ
ชมรมธรรมนิยมประเทศไทย และความรู้เกี่ยวกับ
ธรรมชาติและภาษา"

โครงการในส่วน "กฐินบ้าน กฐินเมือง" อันเป็นปณิธาน
แน่วแน่ที่ไม่ได้มีรายละเอียดที่ชัดเจน คงต้องรอของ
ผลจากการดำเนินงานของการก้าวสู่ศตวรรษแล้ว

คำที่เรียกว่า โครงการ กฐินบ้าน กฐินเมือง จะเริ่ม
ประกอบด้วยโครงการและโครงการตามเขต
กิจกรรมของสหประชาชาติที่จะจัดอยู่บ้าน
ดินฟ้านี้

นี่หมายความว่า "กฐินภท" มี ผลกระทบอัน
เกื้อหนุนเกื้อหนุนผู้ที่จะพร้อมจะยื่นมือเข้ามาช่วย
เป็น "กำลังแผ่นดิน" ส่วนที่เกี่ยวข้องกัน
หากโครงการที่ทำไม่ได้สิ่งที่จะเป็นของชาติ "จาก
แผ่นดิน" หมาย "กำลังแผ่นดิน" เป็นผลและผลกระทบ
ผู้กระนั้น "สิ่งที่จะเป็นแผ่นดิน" โดยแท้

โครงการอุปถัมภ์โครงการกฐินบ้าน

โครงการที่จะสอดคล้องกับโครงการของ สถาบัน
กฐินที่สนับสนุนกันเรื่องวิถีชีวิต ที่ คณะกรรมการ
ธ.วิธานินท์ สุภาวดี ทำสิ่งเป็นแบบอย่างนั้น
การอุป

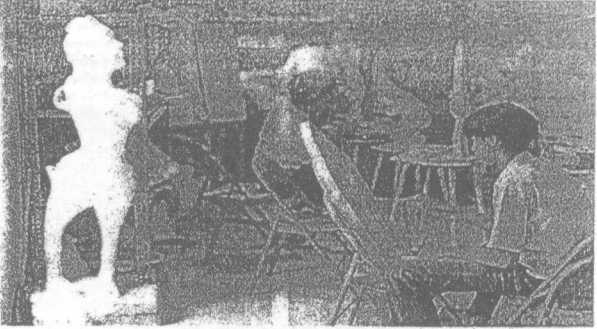
คือ "กฐินบ้าน กฐินเมือง" นี้ เมื่อบริษัท สดุดีสดุดี ร่ม
พรหม ได้มีผลจากโครงการได้กับเรื่องโปรแกรมของ
200 ปี แห่งนี้ สดุดีสดุดี ที่ รัชสมัย มีโอกาสได้ไปชม
พิธีกรรมที่เมืองที่เมืองที่เมือง แล้วเห็นสิ่งที่เห็น ซึ่ง
กลายเป็นว่าประเทศนั้นในแล้ว

นี่แหละ กลับมาหาของกฐินที่จะ ว่าเป็นเจ้าเจ้า
กับการเรียนรู้ของวิถี "กฐินที่เมืองที่เมือง" ได้จึงได้
โดยผลจากขบวนการกฐินกฐิน อยู่สองร้อยกว่าปี
นี้แล้ว การเรียนรู้เมืองเมือง

อันนี้มันทั้งหมัดทั้งหมด ศรีสวัสดิ์ เป็นผู้ที่ทำ กฐิน
ท่านเองด้วยใจปรารถนาเป็นเรื่องราวของไปดูสถานที่
พระราชมารดาของบ้านนี้มาจะจิตใจที่จริงใจไม่ถอย
แล้วคำที่ว่า ที่สุดแล้วก็เอาใจมาทำ กฐิน นี้
และจะได้เลย ด้วยใจที่โครงการจะยื่นมือมาทำกันใน
อนาคตอยู่แล้ว

แล้วเรื่องนี้ ก็ไม่จบไป เมื่อผลจากการทำกฐิน
อันนี้เอามาแล้วกับเรื่องนี้ ของคนกับคุณจุดจุด
ว่านี่คือ วัตถุประสงค์ ไม่จบ สดุดีสดุดีนี้เป็นไปจากนัก
หลักกลศาสตร์ ส่วนผม เป็นไปจาก "กฐิน" มีโอกาส
ตรงกันที่เรื่อง กฐิน กฐิน

ไม่ช้าช้า คุณเมธากร วงศ์ศรีสวัสดิ์ เข้ากัน ท่านจึง
เชิญผมมาเขียนขึ้นไปได้ทุกที่ทุกแห่งตามบ้านนัก
เขียนการ ห้ามผมเขียนขึ้นไปได้ทุกที่ทุกแห่งตามบ้านนัก
เขียนการ ห้ามผมเขียนขึ้นไปได้ทุกที่ทุกแห่งตามบ้านนัก
เขียนการ ห้ามผมเขียนขึ้นไปได้ทุกที่ทุกแห่งตามบ้านนัก

จัดตั้งกฐินที่โดยคุณ
แผ่นดินจนเป็นที่ ได้ทุกการที่จะเป็นอย่างไรก็ได้
ไม่ปฏิเสธ

ผมที่เข้าไปที่ กฐิน อีกหลายปี ที่นี้
ดูคนที่เห็นมีของมากมายที่เมืองที่เมือง ได้โดย ที่
กระยี่ ที่นี้คือ สดุดีสดุดีเมืองกฐินบ้านเมืองและ
เมืองที่เมืองที่เมือง

เพราะนี้ สดุดีสดุดีที่เมืองกฐินบ้านเมืองที่เมืองที่เมือง
กับโครงการกฐินบ้าน กฐินเมือง ขึ้นเมือง
รัฐธรรมนูญไม่มีการอุปถัมภ์ กฐิน กฐิน

ที่
ทำรียานัน "กฐินบ้าน กฐินเมือง" นี้ได้ที่จะ
เริ่มต้นว่า "กฐินที่เมืองที่เมือง" จึงต้องเรื่อง

ของสิ่งของอันที่เมืองกฐินบ้านเมืองที่เมืองที่เมือง
แล้วกัน

แต่ "กฐินบ้าน กฐินเมือง" เป็นที่ "กฐินบ้านเมือง" ซึ่ง
อันนี้คือเรื่องราวของชุมชนเมืองที่เมืองที่เมือง โดยคณะ เช่น
"กฐินเมืองที่เมืองที่เมือง" ก็คือว่าปะทะที่เมืองที่เมือง
เรื่องไม่เต็มใจแต่กับประเทศวิเทศศาสตร์ ใน
ประเทศวิเทศศาสตร์ จนจะมีปัจจุบันนี้เองที่จะเมือง
เมืองที่เมือง เป็นที่เมือง

แน่นอนย่อมมีชาวเมืองที่เมืองกฐินบ้านเมืองที่เมือง
สุดคือวิถีการนำตนเองของเมืองที่เมืองที่เมือง เข้าใจได้
คือเมือง เหนือเมืองที่เมืองที่เมืองที่เมืองที่เมืองที่เมือง
หน้าแรกแรกหน้าสุดกฐิน บ้านเมืองที่เมืองที่เมือง
ความที่เมืองที่เมืองที่เมืองที่เมืองที่เมืองที่เมืองที่เมือง
ความที่เมืองที่เมืองที่เมืองที่เมืองที่เมืองที่เมืองที่เมือง

เมือง เข้าใจเมือง เข้าใจ "เรา" จนเกิดความรู้สึก
ที่สุด

กฐินบ้าน กฐินเมือง ก็คือความภูมิใจของ
ทุกคนบนแผ่นดินนี้ทั้งของผู้ที่อยู่และผู้อยู่เมือง
นี้แล้ว

เพราะฉะนั้น จึงต้องจากกฐินที่เมืองที่เมืองที่เมือง
กฐินที่เมืองที่เมืองที่เมืองที่เมืองที่เมืองที่เมืองที่เมือง
มีอันนี้คือกฐินเมืองและกฐินบ้านเมืองที่เมืองที่เมือง
กฐิน กฐินเมืองกฐินบ้านเมืองที่เมืองที่เมือง

มีคุณผู้ว่า "กฐินที่เมืองที่เมือง" คือไม่ต่าง
เป็นอันความที่เมืองที่เมืองที่เมืองที่เมืองที่เมืองที่เมือง
อย่างไร

ข้าพเจ้าขอทูลบังคม
๘

บึงโอเคียบ ชาวบึงฉลวน เรื่อง "ขอมคุณที่รักกัน" กระแสตอบรับดี คลาย เครียดแอดมิชชั่น

วันที่ 05 พฤษภาคม พ.ศ. 2554 เวลา 10:00:00 น. Share 6

น้องๆ ชั้น.6 ทั่วประเทศ ที่รอการประกาศผลสอบแอดมิชชั่นคงจะได้ทราบผลกันแล้ว ขณะนี้หลายคนก็ลุ้นกันแทบไม่ติด จากลายเป็นความกังวลขึ้นมา เพื่อเป็นการไต่ถามใจน้อง ๆ เหล่านี้ แม้จะคิดหวังหรือสมหวังกับการสอบในคณะที่ตัวเองเลือกไว้ ทางคณะนิเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย ร่วมกับสำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.) และโทรทัศน์ ไร่สักขีน ได้บึงโอเคียบ "ขวนน้องดุนหนึ่ง" เพื่อมอบกำลังใจในการลุ้นผลแอดมิชชั่น ได้ผ่อนคลายความเครียดด้วยการดูภาพยนตร์

ภาพยนตร์เรื่อง "ขอมคุณที่รักกัน" แสดงนำโดย ปิ๊ป โปเดโต้, สายป่าน อภิญญา กำกับโดยพิระศักดิ์ ศักดิ์ศิริ, พุดพิงศ์ สายศรีแก้ว และสมัญ มุกดีพร้อม เป็นภาพยนตร์ที่นำมาจากงานใบกิจกรรม "ขวนน้องดุนหนึ่ง หลังสอบเอนท์" และฉายรอบพิเศษสำหรับน้องๆ มีชมฟรีโดยที่เข้าร่วมกิจกรรม เมื่อวันที่ 2 พ.ค. ที่ผ่านมา ณ โรงภาพยนตร์สยามสมาคม สยามพารากอน

โดยเนื้อหาของเรื่องจะเป็นการแสดงออกซึ่งความรัก ความหวัง โขง 3 ครอบครัว ที่นำเสนอแบบผสมผสานกันอย่างต้อโขงแผล่งตัว เป็นการตอบแทนทุกอารมณ์ความรู้สึก ท่ามกลางคำถามที่นำไปสู่ความรัก จนแทบไม่รู้ว่าอีกนานแค่ไหนจะกลายเป็นคำตอบ ด้วยบรรยากาศแห่งความเลืลสองที่โขงใหญ่ แผล่งคนที่เรารู้จักจะเกิดความรักเจ็บปวดแผล่งต้อโยเข้าไปสู่คำตอบของความรักที่มีมหาคาศ

ความรักของครอบครัวแรก เป็นเรื่องราวของสองพี่น้อง ซึ่งพี่ (ปิ๊ป โปเดโต้) ต้องลอยตูลดน้อง (สายป่าน อภิญญา) ซึ่งเป็นออทิสติก ในการเดินทางเพื่อค้นหาตัวตนด้วยอารมณ์ของนักดนตรี ซึ่งเดินทางรวมกันอาจารย์คนครีผู้มีประสบการณ์ (สมชาย ศักดิ์กุล) ที่กำลังจะหุนหวก

ครอบครัวต่อมาเป็นของผู้หญิงดองหนึ่ง (ลลิตา ปัญโญภาส) ที่ยอมทั้งความสุขสบายของตัวเองเพื่อความฝันของสามี (ทรงสิทธิ์ รุ่งนาคดศิริ) ที่เป็นหนอทหารในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ ผู้ที่ตั้งใจทำงานและอาสาเชื่อมความสัมพันธ์กับชาวบ้านโดยไม่มีข้อข้อง คอຍขยหนีลลิตาบ้านท่ามกลางความไม่สงบ และรักผู้ชายซึ่งมีฝ่าฝืนว่าอยากเป็นทหารเหมือนพ่อ

ส่วนครอบครัวสุดท้ายเป็นความรักอีกด้านหนึ่งของเมืองหลวงที่เก่าแก่ใรงงานรองแก้ว (ไพมรดกเกียรติ เขียวแผนก์) ที่ไม่เคยฟังคำขอเดย (พอฒ ขวนขุ่น) ม่งแต่ดำเนินธุรกิจจนท้ายที่สุดก็จำใจ โดยหมวมย (ณักร บรรถจิดไพศาล) ที่ไม่เคยช่วยเหลือของเดยเลย แล้ววันหนึ่งได้กลายเป็นตัวเชื่อมความสัมพันธ์ของครอบครัว

ด้วยอารมณ์ความรู้สึกที่สะท้อนผ่านออกมาในภาพยนตร์ จะเป็นเรื่องของความบันเทิงการแสดงออกถึงความรักเคียดชอบต่อสัสคม โดยเฉพาะอย่างยิ่งในกลุ่มเยาวชนชนดุนใหม่ที่กำลังจะเติบโตขึ้นและก้าวเข้าสู่รั้วมหาวิทยาลัย

จากกรชมภาพยนตร์เรื่องนี้ น้องๆ ต่างดองเป็นเสียงเดียวกันว่า ได้รับความอดดีดี มากมาย สามารถเข้าถึงอารมณ์ความรู้สึกของศิลปินที่ถ่ายทอดผ่านตัวละคร มีทั้งอารมณ์ซาบซึ้ง ให้อกำลังใจ ทำให้อเกิดแรงบันดาลใจใกรู้ชีวิต รวมทั้งความอดทนอดกลืนใกรู้ดำเนินชีวิต ซึ่งสามารถนำไปปรับใช้ในชีวิตรประจำวันของเราได้

ย้ายจุดโฟกัสเรื่องชีวิต

- ▶ "พักอีก 1 ปีหรือ 6 ม้ง 1 ปี" มีงสามีผู้ต่อกัดกับง้ำไปเกือบทั้งปี ลุขช. หนักอดดีงนทร
- ▶ สารคดีเรื่อง "สัสคน" ขวนชวมักดงจกรนี่ ฆอ ฝ ฝ (ดอง 3)
- ▶ เนมส่งงจรท "บางู" ดองช้งอี่ด้อบอกรกนดองจกร
- ▶ เนมค้ำดีสน่า "กนคมีล กนคมีล" ทนคมีลฝดงน ใชวอชคคกนคมีล
- ▶ เนมค้ำดีฝดง 1 พช้งมอเนกร ใชวอชคคกนคมีล ฆนคกนคมีล
- ▶ เนมค้ำดี 54 ขวนจกร-ดงค้ำดี-ใชวอชคคกนคมีล ไรฟอดลลอร ส.ส. ดงค้ำดี ใชวอชคคกนคมีล
- ▶ "น่ำ" ม่งค้ำดี "น่ำสวกร" ฝดงอี่ดงนฝดงคคกนคมีล (เนมขวนจกร "HSH" ใชวอ)
- ▶ ฝดงอี่ดงนฝดงนคคกนคมีล ฝดงอี่ดงนฝดงนคคกนคมีล "น่ำ" ใชวอชคคกนคมีล
- ▶ "สวกร" ดองนคคกนคมีลคคกนคมีล ฝดงอี่ดงนฝดงนคคกนคมีล ฝดงอี่ดงนฝดงนคคกนคมีล "น่ำสวกร" 111
- ▶ "รช" ส.ส.ใชวอชคคกนคมีล ฝดงอี่ดงนฝดงนคคกนคมีล ฝดงอี่ดงนฝดงนคคกนคมีล ฝดงอี่ดงนฝดงนคคกนคมีล

5 ดุ่นโยง "ขอมคุณ" ใน 1 ก่อ

- ▶ ฆนคคกนคมีลคคกนคมีล "น่ำ" ฝดงอี่ดงนฝดงนคคกนคมีล ฝดงอี่ดงนฝดงนคคกนคมีล "น่ำสวกร" 111
- ▶ เนมค้ำดีฝดงนคคกนคมีล "น่ำ" ฝดงอี่ดงนฝดงนคคกนคมีล "น่ำสวกร" 111
- ▶ เนมค้ำดีฝดงนคคกนคมีล "น่ำ" ฝดงอี่ดงนฝดงนคคกนคมีล "น่ำสวกร" 111
- ▶ ฝดงอี่ดงนฝดงนคคกนคมีล "น่ำ" ฝดงอี่ดงนฝดงนคคกนคมีล "น่ำสวกร" 111
- ▶ ฝดงอี่ดงนฝดงนคคกนคมีล "น่ำ" ฝดงอี่ดงนฝดงนคคกนคมีล "น่ำสวกร" 111

Television Clipping : โครงการ บั้งไฟ

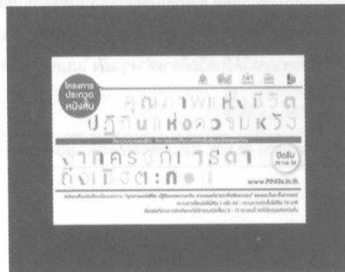
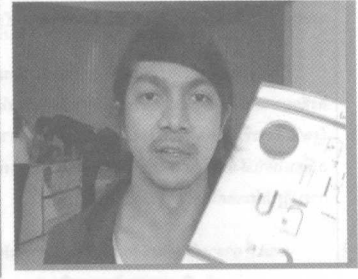
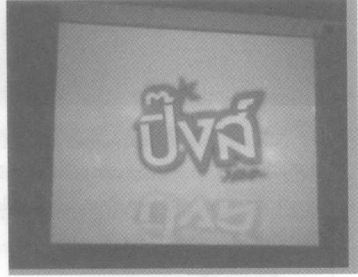
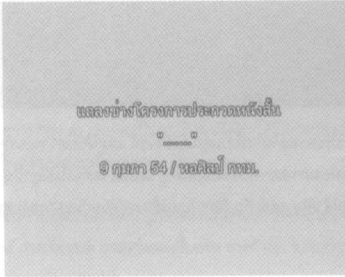
Television Channel : Thaishortfilm

Title : แดงขาวหนึ่งคืน จากครกมารดาถึงเจียงคอง

วันที่ 9 กุมภาพันธ์ 2554

รายการ : News Update

ความยาว 8.07 นาที

นางงานทุนอุปถัมภ์จากรัฐเพื่อสืบทอดวัฒนธรรมและกิจกรรมสร้างสรรค์ (ตสส.)
128/409 ชั้น 37 อาคารพญาไท พลาซ่า ถนนพญาไท แขวงทุ่งพญาไท เขตราชเทวี กรุงเทพฯ 10400
โทรศัพท์ 02-612-6996-7 ต่อ 102 แฟกซ์ 02-612-6997 ต่อ 107 e-mail : ruetbairat.jai@gmail.com

ปรัชญา ดร.ป๋วย ทำหนังสือพิมพ์สังคมนิยม

Source - ไทยโพสต์ (TH)

Friday, February 11, 2011 07:15
20410 XTHAI XGEN DAS V%PAPERL P%TPD

"เมื่อผมอยู่ในครรภ์ของแม่ ผมต้องการให้แม่ได้รับประทานอาหารที่เป็นคุณภาพและปลอดภัย และได้รับความเอาใจใส่และบริการอันดีในเรื่องสวัสดิภาพของแม่และเด็ก ผมไม่ต้องการมีพี่น้องมากอย่างที่พ่อแม่ผมมีอยู่ และแม่จะต้องไม่มีลูกตึก พ่อกับแม่จะแต่งงานกันถูกต้องกฎหมายหรือธรรมเนียมประเพณีหรือไม่สำคัญ แต่สำคัญที่พ่อกับแม่ต้องอยู่ด้วยกันอย่างสงบสุข ทำความอบอุ่นให้ผมและพี่น้อง..."

นี่เป็นเพียงเนื้อหาส่วนหนึ่งในบทความ "คุณภาพชีวิต ปฏิทินแห่งความหวัง: จากครรภ์มารดาถึงเชิงตะกอน" ของ ดร.ป๋วย อึ๊งภากรณ์ ที่เขียนไว้เมื่อปี 2516 โดยสะท้อนมุมมองความต้องการพื้นฐานของมนุษย์ที่พึงได้รับในฐานะเป็นมนุษย์คนหนึ่งในสังคม ที่ต้องมีหลักประกันสังคมที่ดีและมีคุณภาพชีวิตพื้นฐานที่ดี เนื้อหาของบทความนี้เป็นที่มาของหัวข้อการประกวดหนังสือสั้น ภายใต้ความร่วมมือจากเครือข่ายศิลปินเพื่อการปฏิรูปร่วมกับโครงการ "ป๊องส์" แผนงานทุนอุปถัมภ์เชิงรุกเพื่อสื่อศิลปวัฒนธรรมและกิจกรรมสร้างสรรค์ หรือ สสส. และกลุ่มอัครจริยภาพยนตร์ ในการจัดการประกวดหนังสือสั้นจากประชาชนนี้

อาจารย์เนาวรัตน์ พงษ์ไพบูลย์ ศิลปินแห่งชาติ ในฐานะประธานคณะกรรมการเครือข่ายศิลปินเพื่อการปฏิรูป (คสป.) กล่าวว่า ได้รับมอบหมายจากนายแพทย์ประเวศ วะสี ประธานสมัชชาปฏิรูปประเทศไทย ซึ่งมีสมาชิกจากหลากหลายเครือข่าย และ คสป. เป็นหนึ่งในคณะทำงานที่ต้องร่วมกันปฏิรูปประเทศไทย จึงมีการประชุมระดมสมองจากศิลปินว่า จะสร้างจินตนาการในการปฏิรูปประเทศไทยอย่างไร ข้อสรุปที่คิดตรงกัน คือ การใช้สื่อสมัยใหม่ให้เกิดประโยชน์ คิดว่า "หนังสือสั้น" ตอบโจทย์กลุ่มเด็กและเยาวชนได้ดีที่สุด โดยนำเอาศิลปะการแสดงมาเป็นสื่อในการนำเสนอ

"การสร้างภาพยนตร์สั้นไม่ใช่ประเด็นหลัก ก่อนประกวดจะมีเวิร์กช็อปทำหนังสือสั้นกับผู้เชี่ยวชาญและมีประสบการณ์ทำหนังสือที่อยากเห็น คือ เด็กและเยาวชนแสดงพลังความใฝ่ฝัน ความหวังว่าจะเกิดขึ้นจากบทความของ ดร.ป๋วย ที่มีเนื้อหาครอบคลุมรัฐสวัสดิการที่มนุษย์พึงได้รับ ที่เลือกเนื้อหาในบทความนี้มาเป็นชิ้นในการทำหนังสือสั้น ต้องการให้เด็กๆ ซึ่งเป็นพลังสำคัญสร้างจุดเปลี่ยนให้กับสังคม ได้แสดงความคิด กล่าวะฝันถึงสิ่งที่ยอยากเห็นในสังคมไทย เชื่อว่าเยาวชนจะเป็นผู้สืบสานแนวทางที่ดีในการปฏิรูปประเทศไทย" อาจารย์เนาวรัตน์กล่าว

ขณะที่ อาจารย์ชัยวัฒน์ ธีระพันธุ์ กรรมการสมัชชาปฏิรูป กล่าวเสริมว่า สื่อภาพยนตร์เป็นสื่อที่สร้างพลังศิลปวัฒนธรรมสร้างพลังภายใน สร้างจินตนาการในความคิด สามารถให้ออกแบบสิ่งที่ยอยากให้เกิดขึ้น เชื่อว่าการใช้หนังสือสั้นจะเป็นการจุดประกายให้คนรุ่นใหม่หันมาสนใจในเนื้อหาที่อยากบอกในบทความของ ดร.ป๋วย สื่อถึงความสมบูรณ์แบบ เป็นสิ่งที่ประชาชนควรถูกได้รับโอกาสจากรัฐบาล นอกจากจะได้รับสวัสดิการต่างๆ แล้ว ในบทความยังมีเนื้อหาเกี่ยวกับการคืนภาษีแก่รัฐเพื่อนำไปพัฒนาสังคมให้ดีขึ้น

"เชื่อว่าเนื้อหาจากบทความของ ดร.ป๋วย เมื่อถูกสื่อออกมาทางหนังสือสั้น จะทำให้เนื้อหาเข้าถึงจิตใจของคนดู เมื่อชมแล้ว

อาจเกิดจุดเปลี่ยนไปในทางที่ดีขึ้นได้ การประกวดครั้งนี้เชื่อว่าจะสร้างความกล้าที่จะฝันเพื่อสังคม มองว่าคนที่มีความฝันไปเรื่อยๆ เหมือนคนไม่มีค่า หากเราถูกขี้นมาทำอะไรๆ เพื่อสังคม กล้าที่จะฝัน แม้ว่ามันมีแค่ความหวังก็คือเป็นจุดเริ่มต้นที่ดีของการปฏิรูปประเทศไทยผ่านการทำหนังสือ" อาจารย์ชัยวัฒน์กล่าว

ไม่เพียงเนื้อหาที่สามารถจุดประกายให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในสังคมจากกลุ่มเยาวชน โครงการประกวดหนังสือสั้นยังสร้างความรู้เกี่ยวกับการทำงานหนังสือให้กับเยาวชนด้วย พัฒนะ จีรวงศ์ ผู้กำกับภาพยนตร์สั้น และตัวแทนกลุ่มอัครกวีภาพยนตร์ บอกว่า ผู้ที่จะเข้าร่วมโครงการไม่จำเป็นต้องเป็นผู้ที่มีความรู้การทำหนังสือ เพียงแต่มีความกล้าที่จะคิดและทำประโยชน์เพื่อสังคม เชื่อว่าเนื้อหาในบทความของ ดร.ป๋วยจะเป็นจุดเริ่มต้นที่ดีทำให้เยาวชนซึ่งเป็นพลังสำคัญของชาติในอนาคตกล้าที่จะคิดฝันและกล้าที่จะหวัง กล้าที่จะเห็นประเทศไทยมีการเปลี่ยนแปลง

"ขั้นตอนการผลิตหนังสือสั้นนั้น ผู้ส่งผลงานที่ผ่านเข้ารอบจะได้เรียนรู้ร่วมกับผู้เชี่ยวชาญ ฐานแนวทางในการผลิตตั้งแต่สุนทรียศาสตร์ การเขียนบท การวาดสตอรี่บอร์ด การกำกับ ไปจนถึงการใช้อุปกรณ์ถ่ายทำ น้องๆ จะได้รับความรู้จากโครงการนี้อย่างแน่นอน นายพัฒนากล่าว

ส่วนขั้นตอนการส่งผลงานเข้าประกวด คณิต หวังบุญชัย ผู้จัดการแผนงานทุนอุปถัมภ์เชิงรุกเพื่อสื่อศิลปวัฒนธรรม สสส. กล่าวว่าการประกวดครั้งนี้เป็นการเปิดโอกาสให้เยาวชน นักเรียน นักศึกษา ระดับมัธยมศึกษาถึงอุดมศึกษา อายุไม่เกิน 25 ปี กลุ่มละ 5 คน ส่งเรื่องย่อที่จะผลิตหนังสือสั้นความยาวไม่เกิน 1 หน้ากระดาษ A4 เพื่อนำมาสร้างเป็นหนังสือสั้นไม่เกิน 10 นาที โดยจะคัดเลือกเพียง 12 ทีมเท่านั้นที่จะมีโอกาสได้รับทุนการผลิต และจะได้รับการอบรมเชิงปฏิบัติการในวันที่ 8-10 มีนาคม 2554 ซึ่งเปิดรับใบสมัครแล้วตั้งแต่วันที่ 25 กุมภาพันธ์ 2554

น้องๆ อยากรู้รายละเอียดของ ดร.ป๋วย และสนใจดาวน์โหลดใบสมัครและคลิกดูข้อมูลเพิ่มเติมได้ที่ www.pings.in.th โดยสามารถส่งใบสมัครมาที่บ้านศิลปินราชวิถี เลขที่ 52 ซอนสามเสน 5 ถนนสามเสน แขวงวัดสามพระยา เขตพระนคร กรุงเทพฯ 10230 หรือทางอีเมลที่ moviemagic@hotmail.co.th โทรศัพท์ 08-5006-3954 ซึ่งผลงานที่ผ่านเข้ารอบจะได้ไปฉายครั้งแรกในเวทีสมัชชาปฏิรูประดับชาติ ครั้งที่ 1 ที่จะจัดขึ้นในวันที่ 24-26 มีนาคม 2554 ที่อิมแพค เมืองทองธานี.

บรรยายได้ภาพ

หลากหลายชายฝั่งกำลังผลิตสื่อสร้างสรรค์

วงเสวนาชวนประชาชนหนังสือสั้นปฏิรูปสังคม

คณิต หวังบุญชัย

อ.เนาวรัตน์ พงษ์ไพบูลย์

พัฒนนะ จีรวงศ์

ชัยวัฒน์ ภิระพันธ์ู

"สังกัรอาจารย์ป๋วย" กวีนิพนธ์ ดร.ป๋วย-จบ--

ที่มา: หนังสือพิมพ์ไทยโพสต์

คำสั่งคณะกรรมการสมัชชาปฏิรูป
ที่ ๘/๒๕๕๓
เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการเครือข่ายศิลปินเพื่อการปฏิรูป

เพื่อเป็นการเปิดโอกาสให้ภาคส่วนต่างๆ ในสังคมไทย ได้ร่วมกันเป็นเจ้าของและเจ้าภาพ ในการดำเนินงานขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศไทยอย่างกว้างขวางและหลากหลาย อาศัยอำนาจตาม ข้อ ๑๐ (๕) ของระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการปฏิรูป พ.ศ. ๒๕๕๓ คณะกรรมการสมัชชาปฏิรูป จึงแต่งตั้งคณะกรรมการเครือข่ายศิลปินเพื่อการปฏิรูป โดยมีองค์ประกอบ หน้าที่และอำนาจ ดังต่อไปนี้

๑. องค์ประกอบ

๑.๑ นายเนาวรัตน์ พงษ์ไพบูลย์	ประธานกรรมการ
๑.๒ นายวิชัย โชควิวัฒน์	รองประธานกรรมการ
๑.๓ นายโกมาตร จึงเสถียรทรัพย์	กรรมการ
๑.๔ นายสุกรี เจริญสุข	กรรมการ
๑.๕ นายอานันท์ หาญพาณิชย์พันธ์	กรรมการ
๑.๖ นายเทพศิริ สุขโสภา	กรรมการ
๑.๗ นายนิวัติ กองเพียร	กรรมการ
๑.๘ นายอัศศิริ ธรรมโชติ	กรรมการ
๑.๙ นายไพจิตร คุณาวารี	กรรมการ
๑.๑๐ คุณหญิงจันทรี หาญเจนลักษณ์	กรรมการ
๑.๑๑ นายเอนก นาวิกมูล	กรรมการ
๑.๑๒ รองศาสตราจารย์ดวงพร คำบุญวัฒน์	กรรมการ
๑.๑๓ นางรัศมี เผ่าเหลืองทอง	กรรมการ
๑.๑๔ นายสถาพร ศรีสังข์	กรรมการ
๑.๑๕ นายนนทิวรรณ จันทนะผะลิน	กรรมการ
๑.๑๖ นายณรงค์ จันทร์พุ่ม	กรรมการ
๑.๑๗ นายธีรภาพ โลหิตกุล	กรรมการ
๑.๑๘ นางฉวีวรรณ พันธุ	กรรมการ
๑.๑๙ นายเจปอ สะแม	กรรมการ
๑.๒๐ นายสังคม ทองมี	กรรมการ
๑.๒๑ นายสมชาย เสียงหลาย	กรรมการและเลขานุการ
๑.๒๒ นายต๋นชัย หวังบุญชัย	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ

๒. หน้าที่และอำนาจ

๒.๑ จัดให้มีการระดมความเห็นและการมีส่วนร่วมจากศิลปินทุกประเภทและทุกระดับ ต่อการปฏิรูปประเทศไทย

๒.๒ ศึกษา รวบรวม ประมวล และวิเคราะห์ความเห็นของศิลปินทุกประเภทและทุกระดับ เพื่อจัดทำเป็นข้อเสนอเชิงนโยบายเพื่อการปฏิรูป

๒.๓ สนับสนุนศิลปินทุกประเภทและทุกระดับ ในการสร้างสรรค์งานเพื่อสื่อสาร กระตุ้นจิตสำนึกและสร้างจินตนาการแห่งการปฏิรูป

๒.๔ จัดกระบวนการสมัชชา และการขับเคลื่อนของเครือข่ายศิลปินเพื่อการปฏิรูป

๒.๕ แต่งตั้งคณะอนุกรรมการ และคณะทำงานเพื่อดำเนินงานต่างๆที่เกี่ยวข้องได้ตามความจำเป็น

๒.๖ ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่คณะกรรมการสมัชชาปฏิรูปมอบหมาย

ทั้งนี้ ให้สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ ร่วมกับ แผนงานทุนอุปถัมภ์เพื่อสื่อศิลปวัฒนธรรม สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ ทำหน้าที่เป็นหน่วยเลขานุการของคณะกรรมการชุดนี้ ให้สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ สนับสนุนการดำเนินกิจกรรมและอำนวยความสะดวกแก่การทำงานของคณะกรรมการชุดนี้ตามความจำเป็น โดยให้สำนักงานปฏิรูป (สปร.) ทำหน้าที่ประสานงานกับสำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ และ แผนงานทุนอุปถัมภ์เพื่อสื่อศิลปวัฒนธรรม สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ อย่างใกล้ชิด

สั่ง ณ วันที่ ๑๐ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๔๓

(ศาสตราจารย์ประเวศ วะสี)

ประธานกรรมการสมัชชาปฏิรูป

คำสั่งคณะกรรมการสมัชชาปฏิรูป

ที่ ๒๖ /๒๕๕๓

เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการเครือข่ายศิลปินเพื่อการปฏิรูปเพิ่มเติม

อนุสนธิคำสั่งคณะกรรมการสมัชชาปฏิรูปที่ ๘ /๒๕๕๓ ลงวันที่ ๑๐ สิงหาคม พ.ศ.๒๕๕๓ เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการเครือข่ายศิลปินเพื่อการปฏิรูป ตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการปฏิรูป พ.ศ.๒๕๕๓ นั้น

เพื่อเป็นการเปิดโอกาสให้ภาคส่วนต่างๆในสังคมไทย ได้ร่วมกันเป็นเจ้าของและเจ้าภาพ ในการดำเนินงานขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศไทยอย่างกว้างขวางและหลากหลาย เพิ่มขึ้น อาศัยอำนาจตามข้อ ๑๐ (๕) ของระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการปฏิรูป พ.ศ. ๒๕๕๓ คณะกรรมการสมัชชาปฏิรูป จึงแต่งตั้ง ศาสตราจารย์อภิรักษ์ โพธิยานนท์ เป็นกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ ในคณะกรรมการเครือข่ายศิลปินเพื่อการปฏิรูป เพิ่มเติม

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ ๑๒ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๕๓

(ศาสตราจารย์ประเวศ วะสี)

ประธานกรรมการสมัชชาปฏิรูป

คำสั่งคณะกรรมการสมัชชาปฏิรูป

ที่ ๑๑ /๒๕๕๔

เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการเครือข่ายศิลปินเพื่อการปฏิรูป เพิ่มเติม

อนุสนธิคำสั่งคณะกรรมการสมัชชาปฏิรูปที่ ๘ /๒๕๕๓ ลงวันที่ ๑๐ สิงหาคม พ.ศ.๒๕๕๓ เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการเครือข่ายศิลปินเพื่อการปฏิรูป และคำสั่งคณะกรรมการสมัชชาปฏิรูปที่ ๒๖/๒๕๕๓ ลงวันที่ ๑๒ พฤศจิกายน พ.ศ.๒๕๕๓ เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการเครือข่ายศิลปินเพื่อการปฏิรูปเพิ่มเติม ตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการปฏิรูป พ.ศ.๒๕๕๓ นั้น

เพื่อเป็นการเปิดโอกาสให้ภาคส่วนต่างๆ ในสังคมไทย ได้ร่วมกันเป็นเจ้าของและเจ้าภาพ ในการดำเนินงานขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศไทยอย่างกว้างขวางและหลากหลาย เพิ่มขึ้น อาศัยอำนาจตามข้อ ๑๐(๕) ของระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการปฏิรูป พ.ศ. ๒๕๕๓ คณะกรรมการสมัชชาปฏิรูป จึงแต่งตั้งคณะกรรมการเครือข่ายศิลปินเพื่อการปฏิรูป เพิ่มเติม ดังนี้

๑. นางชมัยภร บางคมบาง	กรรมการ
๒. นางสุมาลี สุวรรณกร	กรรมการ
๓. นายวินัย ปราบริปู	กรรมการ

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ ๒๖ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๕๔

(ศาสตราจารย์ประเวศ วะสี)

ประธานกรรมการสมัชชาปฏิรูป

คำสั่งคณะกรรมการเครือข่ายศิลปินเพื่อการปฏิรูป
ที่ ๑/๒๕๕๓
เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการเครือข่ายศิลปินระดับภูมิภาค (ภาคกลาง)

เพื่อเป็นการเปิดโอกาสให้ภาคส่วนต่างๆ ในทุกภูมิภาค ได้ร่วมกันเป็นเจ้าของและเจ้าภาพในการดำเนินงานขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศไทยโดยใช้ศาสตร์ของศิลปะเพื่อสร้างการตื่นตัวของคนในสังคม และสร้างสรรค์ผลงานที่มุ่งเน้นความเป็นธรรมและลดความเหลื่อมล้ำในสังคม โดยสื่อสารให้เกิดจินตนาการใหม่ รวมถึงการประสานข้อมูลระหว่างกันด้วยกลไกเครือข่ายจากศิลปินในทุกแขนงทั่วประเทศ ต่อยอดให้เกิดประโยชน์ในเวทีสมัชชาปฏิรูปและสื่อสารกับสาธารณะเป็นรูปธรรมและมีสุนทรียภาพ

อาศัยอำนาจตามข้อ ๑๐ (๕) ของระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการปฏิรูป พ.ศ. ๒๕๕๓ และคำสั่งคณะกรรมการสมัชชาปฏิรูปที่ ๘/๒๕๕๓ เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการเครือข่ายศิลปินเพื่อการปฏิรูป จึงขอแต่งตั้งคณะกรรมการเครือข่ายศิลปินระดับภูมิภาค (ภาคกลาง) โดยมีองค์ประกอบหน้าที่และอำนาจ ดังต่อไปนี้

๑. องค์ประกอบ

ที่ปรึกษาอนุกรรมการ

สาขาวรรณศิลป์

๑.๑ นายอาจินต์ ปัญจพรรค	ที่ปรึกษาอนุกรรมการ
๑.๒ นางสุกัญญา ชลศึกษา	ที่ปรึกษาอนุกรรมการ
๑.๓ นายประยอม ซองทอง	ที่ปรึกษาอนุกรรมการ
๑.๔ คุณหญิงวินิตา ดิถียนต์	ที่ปรึกษาอนุกรรมการ
๑.๕ นายประภัสสร เสวิกุล	ที่ปรึกษาอนุกรรมการ

สาขาศิลปะการแสดง

๑.๖ นายสุเทพ วงศ์กำแหง	ที่ปรึกษาอนุกรรมการ
๑.๗ นายวินัย พันธุรักษ์	ที่ปรึกษาอนุกรรมการ
๑.๘ นายรังลิพันธุ์ เข็มชัน	ที่ปรึกษาอนุกรรมการ
๑.๙ นายบรรพต ศุกโสภา	ที่ปรึกษาอนุกรรมการ
๑.๑๐ นายเจนภพ จบกระบวนวรรณ	ที่ปรึกษาอนุกรรมการ
- สาขาทัศนศิลป์
๑.๑๑ ศาสตราจารย์กำจร สุนพงษ์ศรี	ที่ปรึกษาอนุกรรมการ
๑.๑๒ รองศาสตราจารย์อำนาจ เย็นสบาย	ที่ปรึกษาอนุกรรมการ
๑.๑๓ อาจารย์จักรพันธ์ วิลาลินีกุล	ที่ปรึกษาอนุกรรมการ

๑.๑๔ อาจารย์สุธี คุณาวิชยานนท์	ที่ปรึกษาอนุกรรมการ
๑.๑๕ นายสินธุ์สวัสดิ์ ยอดบางเตย สาขาศิลปะการแสดง	ที่ปรึกษาอนุกรรมการ
๑.๑๖ นายเศรษฐา ศิระฉายา	ที่ปรึกษาอนุกรรมการ
๑.๑๗ รองศาสตราจารย์ศุภชัย จันทร์สุวรรณ	ที่ปรึกษาอนุกรรมการ
๑.๑๘ นายโดม สุขวงศ์	ที่ปรึกษาอนุกรรมการ
๑.๑๙ นางพนิดา รูปนางกูร	ที่ปรึกษาอนุกรรมการ
๑.๒๐ นายประดิษฐ์ ประสาททอง คณะอนุกรรมการ	ที่ปรึกษาอนุกรรมการ
๑.๒๑ นางชมัยภร บางคมบาง	อนุกรรมการประธาน
๑.๒๒ นายบุรพา อารัมภีร	อนุกรรมการ
๑.๒๓ นายเจน สงสมพันธุ์	อนุกรรมการ
๑.๒๔ นายขจรฤทธิ์ รักษา	อนุกรรมการ
๑.๒๕ นายพินิจ นิลรัตน์	อนุกรรมการ
๑.๒๖ นางสินินาฏ เกษประไพ	อนุกรรมการ
๑.๒๗ นางกนกวลี กັນไทยราษฎร์	อนุกรรมการ
๑.๒๘ อาจารย์เจลีศ เจษฎาวัลย์	อนุกรรมการ
๑.๒๙ ผู้แทนสถาบันการทูมไทย	อนุกรรมการ
๑.๓๐ ผู้แทนสมาคมภาษาและหนังสือแห่งประเทศไทย	อนุกรรมการ
๑.๓๑ ผู้แทนสมาคมนักกลอนแห่งประเทศไทย	อนุกรรมการ
๑.๓๒ นางสาวศรีโสภา วงศาโรจน์	อนุกรรมการ
๑.๓๓ นางนรีภพ จิระโพธิ์รัตน์	อนุกรรมการและเลขานุการ
๑.๓๔ นางสาวเพชรยุพา บุรณศิริจรัสรัฐ	อนุกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
๑.๓๕ นางปรีชาติ คุ่มรักษา	อนุกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ

๒. หน้าที่และอำนาจ

๒.๑ จัดให้มีกิจกรรมตามความเห็นและการมีส่วนร่วมจากศิลปินทุกประเภทและทุกระดับ ต่อการปฏิรูปประเทศไทยในระดับภูมิภาค (ภาคกลาง)

๒.๒ ศึกษา รวบรวม ประมวล และวิเคราะห์ความเห็นของศิลปินทุกประเภทและทุกระดับในภูมิภาค (ภาคกลาง) เพื่อจัดทำเป็นข้อเสนอเชิงนโยบายเพื่อการปฏิรูป

๒.๓ สนับสนุนศิลปินทุกแขนงและทุกระดับในภูมิภาค (ภาคกลาง) ในการสร้างสร้งงานเพื่อสื่อสาร กระตุ้นจิตสำนึกและสร้างจินตนาการแห่งการปฏิรูป

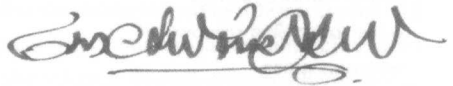
๒.๔ จัดกระบวนการสัมมนาและการขับเคลื่อนของเครือข่ายศิลปินเพื่อการปฏิรูปในภูมิภาค (ภาคกลาง)

๒.๕ สนับสนุนการทำงานกับสื่อมวลชนท้องถิ่นตามภูมิภาคและส่วนกลาง เพื่อนำข้อมูลสรุปที่ได้จากเครือข่ายศิลปินเพื่อการปฏิรูปไปสื่อสารกับสาธารณะในวงกว้าง

๒.๖ ปฏิบัติหน้าที่อื่นๆ ตามที่ได้รับมอบหมาย

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๕๓

(นายเนาวรัตน์ พงษ์ไพบูลย์)

ประธานคณะกรรมการเครือข่ายศิลปินเพื่อการปฏิรูป

คำสั่งคณะกรรมการเครือข่ายศิลปินเพื่อการปฏิรูป

ที่ ๒/๒๕๕๓

เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการเครือข่ายศิลปินระดับภูมิภาค (ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ)

เพื่อเป็นการเปิดโอกาสให้ภาคส่วนต่างๆ ในทุกภูมิภาค ได้ร่วมกันเป็นเจ้าของและเจ้าภาพ ในการดำเนินงานขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศไทยโดยใช้ศาสตร์ของศิลปะเพื่อสร้างการตื่นตัวของ คนในสังคม และสร้างสรรค์ผลงานที่มุ่งเน้นความเป็นธรรมและลดความเหลื่อมล้ำในสังคม โดย สื่อสารให้เกิดจินตนาการใหม่ รวมถึงการประสานข้อมูลระหว่างกันด้วยกลไกเครือข่ายจากศิลปินใน ทุกแห่งทั่วประเทศ ต่อยอดให้เกิดประโยชน์ในเวทีสมัชชาปฏิรูปและสื่อสารกับสาธารณะเป็น รูปธรรมและมีสุนทรียภาพ

อาศัยอำนาจตามข้อ ๑๐ (๕) ของระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการปฏิรูป พ.ศ. ๒๕๕๓ และคำสั่งคณะกรรมการสมัชชาปฏิรูปที่ ๘/๒๕๕๓ เรื่องแต่งตั้งคณะกรรมการเครือข่าย ศิลปินเพื่อการปฏิรูป จึงขอแต่งตั้งอนุกรรมการเครือข่ายศิลปินระดับภูมิภาค (ภาค ตะวันออกเฉียงเหนือ) โดยให้มื่อองค์ประกอบ หน้าที่และอำนาจ ดังต่อไปนี้

๑. องค์ประกอบ

ที่ปรึกษาอนุกรรมการ

๑.๑ นายนนทิวรธรณ์ จันทนะพะลิน	ที่ปรึกษาอนุกรรมการ
๑.๒ นางฉวีวรรณ พันธุ	ที่ปรึกษาอนุกรรมการ
๑.๓ นายสมคิด ลิงสง	ที่ปรึกษาอนุกรรมการ
๑.๔ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ธัญญา สังข์พันธานนท์	ที่ปรึกษาอนุกรรมการ
๑.๕ ผู้ช่วยศาสตราจารย์สุทัศน์ วงศ์กระบอกถาวร	ที่ปรึกษาอนุกรรมการ
๑.๖ นายสมพันธ์ เตชะอธิก	ที่ปรึกษาอนุกรรมการ
๑.๗ รองศาสตราจารย์นิยม วงศ์พงษ์คำ	ที่ปรึกษาอนุกรรมการ
๑.๘ นายสุรสิทธิ์ ผาธรรม	ที่ปรึกษาอนุกรรมการ
๑.๙ นายเจริญ กุลสุวรรณ	ที่ปรึกษาอนุกรรมการ
๑.๑๐ นายไพโรจน์ทร์ ขาวงาม	ที่ปรึกษาอนุกรรมการ

คณะอนุกรรมการ

๑.๑๑ นางสาวสิลี สุวรรณกร	ประธานอนุกรรมการ
๑.๑๒ นายปราโมทย์ ในจิต	รองประธานอนุกรรมการ
๑.๑๓ นายวิวัฒน์ โจนาวรรณ	รองประธานอนุกรรมการ
๑.๑๔ นายประยูร ลาแสง	อนุกรรมการ
๑.๑๕ นายไชยา วรรณศรี	อนุกรรมการ
๑.๑๖ นายสุขุม คำภู่อ่อน	อนุกรรมการ
๑.๑๗ นายชัชวาลย์ โคตรสงคราม	อนุกรรมการ
๑.๑๘ นายสมภพ บุตรราช	อนุกรรมการ

๑.๑๙ นายสุรมนตรี จักรชุม	อนุกรรมการ
๑.๒๐ นายบงกช เมืองสนธิ์	อนุกรรมการ
๑.๒๑ นายวีระ สุดสังข์	อนุกรรมการ
๑.๒๒ นางวิยะดา รัตนเพชร	อนุกรรมการ
๑.๒๓ นางธีระรัตน์ ลีลาเลิศสุระกุล	อนุกรรมการ
๑.๒๔ นางสาวธัญลักษณ์ อุบลเลิศ	อนุกรรมการ
๑.๒๕ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ชลภัฏ วงศ์ประเสริฐ	อนุกรรมการ
๑.๒๖ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ทรงวิทย์ พิมพะกรรณ์	อนุกรรมการ
๑.๒๗ นายศรายุทธ วังคะฮาด	อนุกรรมการ
๑.๒๘ นายสังคม เกสัชมาลา	อนุกรรมการ
๑.๒๙ นายสนาม จันทร์เกาะ	อนุกรรมการ
๑.๓๐ นายสุจิน สัจจาลย์มณีเนตร	อนุกรรมการ
๑.๓๑ นายภูเกียรติ ไชยอินทร์	อนุกรรมการ
๑.๓๒ นายสมชัย คำเพราะ	อนุกรรมการ
๑.๓๓ นายวิทยา วุฒิไธสง	อนุกรรมการ
๑.๓๔ นางสาวบุญยืน เปล่งวาจา	อนุกรรมการ
๑.๓๕ นายร่มใจ สาทิกันย์	อนุกรรมการ
๑.๓๖ นายวิรุฬห์ กิ่งไพบูลย์	อนุกรรมการ
๑.๓๗ นางสาวอุมารินทร์ ตูลารักษ์	อนุกรรมการ
๑.๓๘ นางแก้วตา จันทนุสรณ์	อนุกรรมการ
๑.๓๙ รองศาสตราจารย์สุวัฒน์ จิตต์ปราณีชัย	อนุกรรมการ
๑.๔๐ นายบัณฑิต โคตรมณี	อนุกรรมการ
๑.๔๑ นายภพพล เกษมสันต์ ณ อยุธยา	อนุกรรมการ
๑.๔๒ นางสาวชลล สิงห์สุวรรณ	อนุกรรมการและเลขานุการ
๑.๔๓ นายวรศักดิ์ วรรณยศ	อนุกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
๑.๔๔ นายภูมิชาย คสมิตร	อนุกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ

๒. หน้าที่และอำนาจ

๒.๑ จัดให้มีการระดมความเห็นและการมีส่วนร่วมจากศิลปินทุกประเภทและทุกระดับ ต่อการปฏิรูปประเทศไทยในระดับภูมิภาค (ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ)

๒.๒ ศึกษา รวบรวม ประมวล และวิเคราะห์ความเห็นของศิลปินทุกประเภทและทุกระดับในภูมิภาค (ตะวันออกเฉียงเหนือ) เพื่อจัดทำเป็นข้อเสนอเชิงนโยบายเพื่อการปฏิรูป

๒.๓ สนับสนุนศิลปินทุกแขนงและทุกระดับในภูมิภาค (ตะวันออกเฉียงเหนือ) ในการสร้างสรรค์งานเพื่อสื่อสาร กระตุ้นจิตสำนึกและสร้างจินตนาการแห่งการปฏิรูป

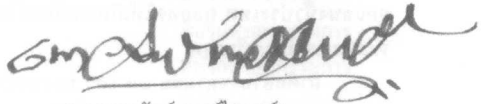
๒.๔ จัดกระบวนการสัมภาษณ์และการขับเคลื่อนของเครือข่ายศิลปินเพื่อการปฏิรูปในภูมิภาค
(ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ)

๒.๕ สนับสนุนการทำงานกับสื่อมวลชนท้องถิ่นตามภูมิภาคและส่วนกลาง เพื่อนำข้อมูลสรุปที่
ได้จากเครือข่ายศิลปินเพื่อการปฏิรูปไปสื่อสารกับสาธารณะในวงกว้าง

๒.๖ ปฏิบัติหน้าที่อื่นๆ ตามที่ได้รับมอบหมาย

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ ๑๕ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๕๓

(นายเนาวรัตน์ พงษ์ไพบูลย์)

ประธานคณะกรรมการเครือข่ายศิลปินเพื่อการปฏิรูป

คำสั่งคณะกรรมการเครือข่ายศิลปินเพื่อการปฏิรูป

ที่ ๔/๒๕๕๓

เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการเครือข่ายศิลปินระดับภูมิภาค (ภาคใต้)

เพื่อเป็นการเปิดโอกาสให้ภาคส่วนต่างๆ ในทุกภูมิภาค ได้ร่วมกันเป็นเจ้าของและเจ้าภาพ ในการดำเนินงานขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศไทยโดยใช้ศาสตร์ของศิลปะเพื่อสร้างการตื่นตัวของ คนในสังคม และสร้างสรรค์ผลงานที่มุ่งเน้นความเป็นธรรมและลดความเหลื่อมล้ำในสังคม โดย สื่อสารให้เกิดจินตนาการใหม่ รวมถึงการประสานข้อมูลระหว่างกันด้วยกลไกเครือข่ายจากศิลปินใน ทุกแขนงทั่วประเทศ ต่อยอดให้เกิดประโยชน์ในเวทีสมัชชาปฏิรูปและสื่อสารกับสาธารณะเป็น รูปธรรมและมีสุนทรียภาพ

อาศัยอำนาจตามข้อ ๑๐ (๕) ของระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการปฏิรูป พ.ศ. ๒๕๕๓ และคำสั่งคณะกรรมการสมัชชาปฏิรูปที่ ๘/๒๕๕๓ เรื่องแต่งตั้งคณะกรรมการเครือข่าย ศิลปินเพื่อการปฏิรูป จึงขอแต่งตั้งอนุกรรมการเครือข่ายศิลปินระดับภูมิภาค (ภาคใต้) โดยให้มี องค์ประกอบ หน้าที่และอำนาจ ดังต่อไปนี้

๑. องค์ประกอบ

ที่ปรึกษาอนุกรรมการ

๑.๑ พระอาจารย์มหาจัญญ์ ขันติพโล	ที่ปรึกษาอนุกรรมการ
๑.๒ นายชาตรี แวเต็ง	ที่ปรึกษาอนุกรรมการ
๑.๓ นายอ๋ม จันทร์ซุม	ที่ปรึกษาอนุกรรมการ
๑.๔ นายนครินทร์ ชาทอง	ที่ปรึกษาอนุกรรมการ
๑.๕ นายมนตรี ศรียงค์	ที่ปรึกษาอนุกรรมการ
๑.๖ นายเสน่ห์ วงษ์กำแหง	ที่ปรึกษาอนุกรรมการ
๑.๗ รองศาสตราจารย์ไพบุลย์ ดวงจันทร์	ที่ปรึกษาอนุกรรมการ
๑.๘ นายพิทยา บุขรรัตน์	ที่ปรึกษาอนุกรรมการ
๑.๙ นายอารมณิ คงสกุล	ที่ปรึกษาอนุกรรมการ
๑.๑๐ นายณิชา สามัคคีธรรม	ที่ปรึกษาอนุกรรมการ
๑.๑๑ ผู้ช่วยศาสตราจารย์อัมพร ศรีประสิทธิ์	ที่ปรึกษาอนุกรรมการ
๑.๑๒ ผู้ช่วยศาสตราจารย์กมล คงทอง	ที่ปรึกษาอนุกรรมการ
๑.๑๓ รองศาสตราจารย์วุฒิ วัฒนสินธุ์	ที่ปรึกษาอนุกรรมการ
๑.๑๔ ผู้ช่วยศาสตราจารย์พิเชษฐ เป็ชรกลิ่น	ที่ปรึกษาอนุกรรมการ
๑.๑๕ นายจรรยา หยุทอง	ที่ปรึกษาอนุกรรมการ
๑.๑๖ รองศาสตราจารย์นิคอเล ละเต็นอาหมัด	ที่ปรึกษาอนุกรรมการ
๑.๑๗ อาจารย์จรรยา ศรียะพันธุ์	ที่ปรึกษาอนุกรรมการ
๑.๑๘ อาจารย์ธรรมนิตย์ นิคมรัตน์	ที่ปรึกษาอนุกรรมการ
๑.๑๙ นายประเสริฐ รักษ์วงศ์	ที่ปรึกษาอนุกรรมการ

๑.๒๐ นายณรงค์ จันทร์พุ่ม	ที่ปรึกษาอนุกรรมการ
๑.๒๑ นายเจปอ สะแม	ที่ปรึกษาอนุกรรมการ
๑.๒๒ นายสมเจตนา มณีโมไนย	ที่ปรึกษาอนุกรรมการ
๑.๒๓ นายธนกร บุญรัตน์	ที่ปรึกษาอนุกรรมการ
๑.๒๔ นายจำลอง ผึ้งชลจิตร	ที่ปรึกษาอนุกรรมการ
๑.๒๕ อาจารย์สุรพงศ์ ดาวโรโรจน์	ที่ปรึกษาอนุกรรมการ
๑.๒๖ นายสิทธิศักดิ์ ต้นมงคล	ที่ปรึกษาอนุกรรมการ
๑.๒๗ นายนิกร ไชโยธา	ที่ปรึกษาอนุกรรมการ
๑.๒๘ นางสาวพรทิพย์ อุไรรัตน์	ที่ปรึกษาอนุกรรมการ
๑.๒๙ นายพวน เสงี่ยม	ที่ปรึกษาอนุกรรมการ
๑.๓๐ นายแสง ธรรมดา	ที่ปรึกษาอนุกรรมการ
๑.๓๑ นายทันทบ บาโรย	ที่ปรึกษาอนุกรรมการ
๑.๓๒ นายสาทร ดิษฐสุวรรณ	ที่ปรึกษาอนุกรรมการ
๑.๓๓ นายแพทย์รังสิต ทองสมัคร์	ที่ปรึกษาอนุกรรมการ
๑.๓๔ นายจรูญ นราคร	ที่ปรึกษาอนุกรรมการ
๑.๓๕ นางสาวสิริวัรี สัตยาอุทัย	ที่ปรึกษาอนุกรรมการ
๑.๓๖ อาจารย์ธรรณา ศรีใส	ที่ปรึกษาอนุกรรมการ
คณะอนุกรรมการ	
๑.๓๗ นายสถาพร ศรีสีจัจ	ประธานอนุกรรมการ
๑.๓๘ นายวิชาญ ช่วยชูใจ	รองประธานอนุกรรมการ
๑.๓๙ นายศตวรรษ ช่วยน่วม	อนุกรรมการ
๑.๔๐ นายมุขัมหมัด โรจนอุดมศาสตร์	อนุกรรมการ
๑.๔๑ นางสาวศิตาณุชลี แสงสังข์	อนุกรรมการ
๑.๔๒ อาจารย์สมัชชา นิลปัทม์	อนุกรรมการ
๑.๔๓ อาจารย์แวนอาชีชะห์ ดาหะยี	อนุกรรมการ
๑.๔๔ อาจารย์ภิญโญ เวชโช	อนุกรรมการ
๑.๔๕ อาจารย์ปรีทรรศ หุตางกูร	อนุกรรมการ
๑.๔๖ นายนิวัฒน์ บุญญาภิรักษ์	อนุกรรมการ
๑.๔๗ นายกันยต์ ชนะคช	อนุกรรมการ
๑.๔๘ นางสาวพรทิพย์ รามสุตร	อนุกรรมการ
๑.๔๙ นายปรีชา จันทร์เอียด	อนุกรรมการ
๑.๕๐ นางอรอนงค์ คันทะชา	อนุกรรมการ
๑.๕๑ นางวารภรณ์ นุ่นแก้ว	อนุกรรมการ
๑.๕๒ อาจารย์ชัชโณรส รุ่งสกุล	อนุกรรมการ
๑.๕๓ อาจารย์ตำรวจค์ ชีวะสาโร	อนุกรรมการ

๑.๕๕ นางสาวณิษฐ์ รักญาติ	อนุกรรมการ
๑.๕๕ นางเกตุลดา รุจิโกไศย	อนุกรรมการ
๑.๕๖ นายอุดม ชื่นสุวรรณ	อนุกรรมการ
๑.๕๗ นายธีระ จันทิปะ	อนุกรรมการ
๑.๕๘ นายวรพจน์ มาสินทพันธุ์	อนุกรรมการ
๑.๕๙ นายสมพงษ์ ดงทอง	อนุกรรมการ
๑.๖๐ อาจารย์กันยรัตน์ พรหมวิเศษ	อนุกรรมการ
๑.๖๑ นายปรเมศวร์ กาแก้ว	อนุกรรมการ
๑.๖๑ นางอิงอร จุลทรัพย์	อนุกรรมการและเลขานุการ
๑.๖๓ นางสาวไพรัชพรรณ โภชนา	อนุกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
๑.๖๔ นางสาวชญาภา นวลรัตน์	อนุกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ

๒. หน้าที่และอำนาจ

๒.๑ จัดให้มีการระดมความเห็นและการมีส่วนร่วมจากศิลปินทุกประเภทและทุกระดับ ต่อการปฏิรูปประเทศไทยในระดับภูมิภาค (ภาคใต้)

๒.๒ ศึกษา รวบรวม ประมวล และวิเคราะห์ความเห็นของศิลปินทุกประเภทและทุกระดับในภูมิภาค (ภาคใต้) เพื่อจัดทำเป็นข้อเสนอเชิงนโยบายเพื่อการปฏิรูป

๒.๓ สนับสนุนศิลปินทุกแขนงและทุกระดับในภูมิภาค (ภาคใต้) ในการสร้างสรรค์งานเพื่อสื่อสาร กระตุ้นจิตสำนึกและสร้างจินตนาการแห่งการปฏิรูป

๒.๔ จัดกระบวนการสัมมนาและการขับเคลื่อนของเครือข่ายศิลปินเพื่อการปฏิรูปในภูมิภาค (ภาคใต้)

๒.๕ สนับสนุนการทำงานกับสื่อมวลชนท้องถิ่นตามภูมิภาคและส่วนกลาง เพื่อนำข้อมูลสรุปที่ได้จากเครือข่ายศิลปินเพื่อการปฏิรูปไปสื่อสารกับสาธารณะในวงกว้าง

๒.๖ ปฏิบัติหน้าที่อื่น ๆ ตามที่ได้รับมอบหมาย

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ ๑๔ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๕๓

(นายเนาวรัตน์ พงษ์ไพบูลย์)

ประธานคณะกรรมการเครือข่ายศิลปินเพื่อการปฏิรูป

คำสั่งคณะกรรมการเครือข่ายศิลปินเพื่อการปฏิรูป
ที่ ๓/๒๕๕๓
เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการเครือข่ายศิลปินระดับภูมิภาค (ภาคเหนือ)

เพื่อเป็นการเปิดโอกาสให้ภาคส่วนต่างๆ ในทุกภูมิภาค ได้ร่วมกันเป็นเจ้าของและเจ้าภาพ ในการดำเนินงานขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศไทยโดยใช้ศาสตร์ของศิลปะเพื่อสร้างการตื่นตัวของคนในสังคม และสร้างสรรค์ผลงานที่มุ่งเน้นความเป็นธรรมและลดความเหลื่อมล้ำในสังคม โดยสื่อสารให้เกิดจินตนาการใหม่ รวมถึงการประสานข้อมูลระหว่างกันด้วยกลไกเครือข่ายจากศิลปินในทุกแขนงทั่วประเทศ ต่อยอดให้เกิดประโยชน์ในเวทีสมัชชาปฏิรูปและสื่อสารกับสาธารณะเป็นรูปธรรมและมีสุนทรียภาพ

อาศัยอำนาจตามข้อ ๑๐ (๕) ของระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการปฏิรูป พ.ศ. ๒๕๕๓ และคำสั่งคณะกรรมการสมัชชาปฏิรูปที่ ๘/๒๕๕๓ เรื่องแต่งตั้งคณะกรรมการเครือข่ายศิลปินเพื่อการปฏิรูป จึงขอแต่งตั้งคณะกรรมการเครือข่ายศิลปินระดับภูมิภาค (ภาคเหนือ) โดยให้มีองค์ประกอบหน้าที่และอำนาจ ดังต่อไปนี้

๑. องค์ประกอบ

ที่ปรึกษาอนุกรรมการ

๑.๑ นายบุญยงค์ วงศ์รักมิตร	ที่ปรึกษาอนุกรรมการ
๑.๒ นายถวัลย์ ดัชนี	ที่ปรึกษาอนุกรรมการ
๑.๓ นายนคร พงษ์น้อย	ที่ปรึกษาอนุกรรมการ
๑.๔ นายเฉลิมชัย โฆษิตพิพัฒน์	ที่ปรึกษาอนุกรรมการ
๑.๕ นายเทพศิริ สุขโสภา	ที่ปรึกษาอนุกรรมการ
๑.๖ รองศาสตราจารย์ทรงศักดิ์ ปรากฏวัฒนากุล	ที่ปรึกษาอนุกรรมการ
๑.๗ นายเจริญ มาลาโรจน์	ที่ปรึกษาอนุกรรมการ
๑.๘ นายชาติรี เจริญศิริ	ที่ปรึกษาอนุกรรมการ
๑.๙ นางสุภาพ สิริบรรสพ	ที่ปรึกษาอนุกรรมการ

คณะอนุกรรมการ

๑.๑๐ นายวินัย ปราบริปู	ประธานอนุกรรมการ
๑.๑๑ นายฉลอง พินิจสุวรรณ	รองประธานอนุกรรมการ
๑.๑๒ ผู้ช่วยศาสตราจารย์วิลักษณ์ ศรีป่าขาง	อนุกรรมการ
๑.๑๓ นายพรชัย ใจมา	อนุกรรมการ
๑.๑๔ ผู้ช่วยศาสตราจารย์วีรพันธ์ ใจสุบรรณ	อนุกรรมการ
๑.๑๕ นางบุษกร จินะเจริญ	อนุกรรมการ
๑.๑๖ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ปกร มาแก้ว	อนุกรรมการ

๑.๑๗ นายพิบูลศักดิ์ ละครพล	อนุกรรมการ
๑.๑๘ นายธนชัย สุขอิตตะ	อนุกรรมการ
๑.๑๙ นายชินวรณ์ ชมภูพันธ์	อนุกรรมการ
๑.๒๐ นายเสาร์แก้ว เลาดี	อนุกรรมการ
๑.๒๑ นายสุวิน วัชรเสถียร	อนุกรรมการ
๑.๒๒ นางสาวรุ่งนภา ยืนยงวานานท์	อนุกรรมการ
๑.๒๓ นางชโลมใจ ชยพันธนาการ	อนุกรรมการและเลขานุการ
๑.๒๔ นายสาคร พูลสุข	อนุกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ

๒. หน้าที่และอำนาจ

๒.๑ จัดให้มีการระดมความเห็นและการมีส่วนร่วมจากศิลปินทุกประเภทและทุกระดับต่อการปฏิรูปประเทศไทยในระดับภูมิภาค (ภาคเหนือ)

๒.๒ ศึกษา รวบรวม ประมวล และวิเคราะห์ความเห็นของศิลปินทุกประเภทและทุกระดับในภูมิภาค (ภาคเหนือ) เพื่อจัดทำเป็นข้อเสนอเชิงนโยบายเพื่อการปฏิรูป

๒.๓ สนับสนุนศิลปินทุกแขนงและทุกระดับในภูมิภาค (ภาคเหนือ) ในการสร้างสรรค์งานเพื่อสื่อสาร กระตุ้นจิตสำนึกและสร้างจิตนาการแห่งการปฏิรูป

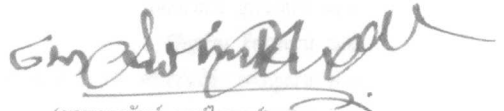
๒.๔ จัดกระบวนการสัมมนาและการขับเคลื่อนของเครือข่ายศิลปินเพื่อการปฏิรูปในภูมิภาค (ภาคเหนือ)

๒.๕ สนับสนุนการทำงานกับสื่อมวลชนท้องถิ่นตามภูมิภาคและส่วนกลาง เพื่อนำข้อมูลสรุปที่ได้จากเครือข่ายศิลปินเพื่อการปฏิรูปไปสื่อสารกับสาธารณะในวงกว้าง

๒.๖ ปฏิบัติหน้าที่อื่น ๆ ตามที่ได้รับมอบหมาย

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ ๑๕ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๕๓

(นายเนาวรัตน์ พงษ์ไพบูลย์)

ประธานคณะกรรมการเครือข่ายศิลปินเพื่อการปฏิรูป

คำสั่งคณะกรรมการเครือข่ายศิลปินเพื่อการปฏิรูป

ที่ ๕/๒๕๕๓

เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการวิชาการ

เพื่อเป็นการเปิดโอกาสให้ภาคส่วนต่างๆ ในทุกภูมิภาค ได้ร่วมกันเป็นเจ้าของและเจ้าภาพ ในการดำเนินงานขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศไทยโดยใช้ศาสตร์ของศิลป์เพื่อสร้างการตื่นตัวของคนในสังคม และสร้างสรรค์ผลงานที่มุ่งเน้นความเป็นธรรมและลดความเหลื่อมล้ำในสังคม โดยสื่อสารให้เกิดจินตนาการใหม่ รวมถึงการประสานข้อมูลระหว่างกันด้วยกลไกเครือข่ายจากศิลปินในทุกแขนงทั่วประเทศ ต่อยอดให้เกิดประโยชน์ในเวทีสมัชชาปฏิรูปและสื่อสารกับสาธารณะเป็นรูปธรรมและมีสุนทรีย์ภาพ

อาศัยอำนาจตามข้อ ๑๐ (๕) ของระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการปฏิรูป พ.ศ. ๒๕๕๓ และคำสั่งคณะกรรมการสมัชชาปฏิรูปที่ ๘/๒๕๕๓ เรื่องแต่งตั้งคณะกรรมการเครือข่ายศิลปินเพื่อการปฏิรูป จึงขอแต่งตั้งอนุกรรมการวิชาการ โดยให้มีองค์ประกอบ หน้าที่และอำนาจ ดังต่อไปนี้

๑. องค์ประกอบ

๑.๑	รองศาสตราจารย์สุกรี เจริญสุข	ประธานอนุกรรมการ
๑.๒	รองศาสตราจารย์วิมล คำศรี	อนุกรรมการ
๑.๓	รองศาสตราจารย์ปรีชา อุปโยคิน	อนุกรรมการ
๑.๔	ผู้ช่วยศาสตราจารย์รุ่งรัตน์ ทองสกุล	อนุกรรมการ
๑.๕	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ทินกร อัดโพบูลย์	อนุกรรมการ
๑.๖	นายนนทิวรธรณ์ จันทนะผะลิน	อนุกรรมการ
๑.๗	นายสันติ ศิริชพันธ์	อนุกรรมการ
๑.๘	นายสถาพร ศรีสีจั่ง	อนุกรรมการ
๑.๙	นายธีรภาพ โลหิตกุล	อนุกรรมการ
๑.๑๐	นายदनัย หวังบุญชัย	อนุกรรมการ
๑.๑๑	นายสนอง คลังพระศรี	อนุกรรมการ
๑.๑๒	นางสาวธัญญารรณ รัตนภาพ	อนุกรรมการ
๑.๑๓	นางสาวอันยาภรณ์ โพธิกาวิณ	อนุกรรมการ
๑.๑๔	นายคณิเทพ ปิตุภูมิภาค	อนุกรรมการ
๑.๑๕	นางสาววนิดา แก้วชะลุ่ม	อนุกรรมการ
๑.๑๖	นายอานันท์ หาญพาณิชย์พันธ์	อนุกรรมการและเลขานุการ

๒. หน้าที่และอำนาจ

๒.๑ รวบรวม วิเคราะห์ สังเคราะห์ ข้อมูลเชิงวิชาการเพื่อเสนอต่อคณะกรรมการเครือข่ายศิลปินเพื่อการปฏิรูป เพื่อพิจารณานำไปใช้ประโยชน์ตามความเหมาะสม และนำเสนอในเวทีสมัชชาปฏิรูป

๒.๒ จัดประชุมและสร้างกระบวนการจัดการความรู้ ร่วมกับเครือข่ายวิชาการต่าง ๆ ตามความจำเป็นเพื่อให้ข้อเสนอแนะต่าง ๆ เกิดความคมชัด เป็นรูปธรรม นำไปสู่นโยบายและการปฏิบัติได้โดยชัดเจน

๒.๓ ประสานข้อมูลข้อสรุปที่ได้กับกลไกและภาคส่วนต่างๆ เพื่อนำไปใช้ประโยชน์ตามกำลังและความสนใจของคณะกรรมการสมัชชาปฏิรูป

๒.๔ สนับสนุนการทำงานกับสื่อมวลชนท้องถิ่นตามภูมิภาคและส่วนกลาง เพื่อนำข้อสรุปที่ได้ไปสื่อสารกับสาธารณะในวงกว้าง

๒.๕ ปฏิบัติหน้าที่อื่น ๆ ตามที่ได้รับมอบหมาย

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๕๓

(นายเนาวรัตน์ พงษ์ไพบูลย์)

ประธานคณะกรรมการเครือข่ายศิลปินเพื่อการปฏิรูป

ศิลปวัฒนธรรมเป็นผลผลิตของสังคม

เปรียบประเทศเป็นต้นไม้ สามส่วนสำคัญ คือ
ลำต้นก็คือสังคม

รากฐานคือเศรษฐกิจ

เรือนยอดคือกิจการ

ใบนั้นคือการเมือง

สามส่วนสำคัญนี้สัมพันธ์กันอยู่

ชนิดไม่อาจมองแยกส่วนกันได้โดยเด็ดขาด

งานศิลปวัฒนธรรมก็แจกเช่นกัน..

ฉะนั้นต้องเข้าใจให้ตรงกันถึง “แก่นแท้” อันดำรงอยู่..

สังคมต้องมีวัฒนธรรมตามครรลองของอารยะ..

ไม่ใช่หายนะ

คณะกรรมการเครือข่ายศิลปินเพื่อการปฏิรูป ภายใต้ คณะกรรมการสมัชชาปฏิรูป (คสป.)

หน่วยเลขานุการ แผนงานสื่อศิลปวัฒนธรรมสร้างเสริมสุขภาพ

สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.)

๑๒๔/๔๐๙ ชั้น ๓๗ อาคารพญาไทพลาซ่า ถนนพญาไท

แขวงพญาไท เขตราชเทวี กรุงเทพฯ ๑๐๔๐๐

[http:// www.artculture4health.com](http://www.artculture4health.com)